

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

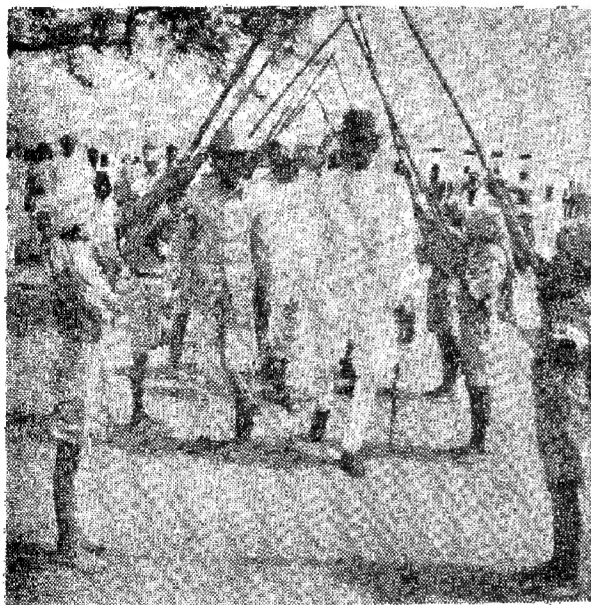
వెల 4 అణాలు ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY 2-8-1

జల్లారిలో, ఆగడి లక్ష్మీవారా ముఖగారి ధర్మశాలకు గవర్నరు గారు శంఖుస్థాపన చేశారు.

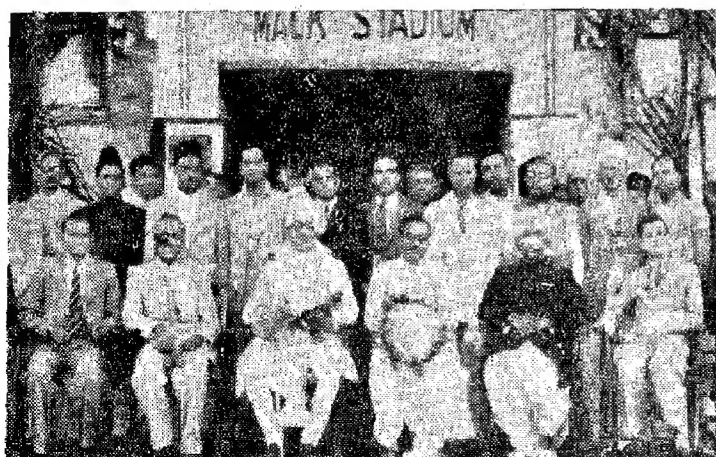
ఆంధ్రకాంగ్రెస్ పంచాయతీఎన్నికల విచారణకువచ్చిన శ్రీ ఎన్. కె. పాటిల్ గారు.

మద్రాసు గవర్నరు శ్రీ భావనగరు మహారాజగారికి బల్లారి జూనియర్ హైస్కూల్ స్కూలు బాలుర గౌరవం దన.

పండితులు అవధానం కృష్ణమూర్తిగారి వక్తిత్వూర్తి ఉత్సవము : రాజమన్నార్ గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

గవర్నర్ గారు బల్లారి వాణిజ్యమండలంలో బహుమతులు పంచిపెట్టారు.

★

వార్తా:

చిత్రాలు

★

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0

విడిపత్రిక
4 అణాలు

ప్రతిబుధవారము ప్రకటింపబడును.

ఒరు లేయవియోసరించిన నరవర, యప్రియము తనమనంబున కగు దా
నొరులకు నవి సేయకునికి వరాయణము వరమధర్మపథముల కెల్లఁ.
(మహాభారతము)

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 42

సంచిక 48

వికృతి సంవత్సర నిజాపాఠ బహుళ చవితి బుధవారము

ఈ జీ వి త మే ఒ క సర్క్స్ :— ఏది ఏమైనా, ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనూ ప్రభుత్వం సనేమిరా ధరల.
పెరగనివ్వడంటూ పారిశ్రామిక, నరఫరా శాఖలమంత్రి హెచ్. కె. మెహతాబ్ గారు అందుకు సంబంధించిన
వారికందరికీ గట్టి హెచ్చరిక చేసినారు. —నేపనల్ హెరాల్డ్

ఆంధ్రపత్రిక

1950-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 2-వ తేది బుధవారము

ఆత్మవిశ్వాసమే లోపము

విద్యాలయములందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము నిచ్చునప్పుడు కులమత వివక్షతలను పాటించుట నూతనరాజ్యాంగ నిబంధనలప్రకారము అక్రమమైనదని మద్రాసు హైకోర్టు నిర్ణయించినది. ఇప్పుడు విద్యార్థుల విన్నపముపై హైకోర్టు రిట ఆఫ్ మాండమస్ జారీ చేసినందున, ప్రభుత్వము ఆ ఇరువురికి సంబంధించినంత వరకే ప్రావీణ్యతనుబట్టి వారి ప్రవేశార్హతలను నిర్ణయించి, తత్ప్రకార మొకరికి ఇంజనీరింగ్ కళాశాలయందు ప్రవేశమొసగినది. అంతేకాని కళాశాలలందు కులమతములనుబట్టి నిర్ణయించిన నిష్పత్తిప్రకారము ప్రవేశముల నిర్ణయించు విధానమును మార్చదలచుకొన్నట్లు కానవచ్చుటలేదు.

హైకోర్టులో ప్రధానన్యాయమూర్తియు, ఇరువురు ఇతరన్యాయమూర్తులును ఏకగ్రీవముగ అక్రమమని నిర్ణయించిన కులనిష్పత్తిఉత్తరువును ప్రభుత్వము రద్దుపరచకుండుట సీతిబాహ్యము. బాధ్యత గల ప్రభుత్వ మీ రీతిని ప్రవర్తించుటవలన ప్రజల ఆదరణను కోలుపోగలదు. ఇట్టి ప్రభుత్వము ప్రజాస్వామ్య రాజ్యాంగవ్యవస్థను సంరక్షించగల దను విశ్వాసమును కోలుపోగలదు.

ప్రధానన్యాయమూర్తి శ్రీ రాజమన్నగుగారు తమ తీర్పునందిట్లు చెప్పిరి :

“రాజ్యాంగము నిర్మించబూనిన జాతీయజీవనమునకు ప్రాతిపదికగా రెండు ప్రధానాశయములను సాధించబూనినట్లు రాజ్యాంగమునం దంతర్భూతమై ఆదినుండి అంతమువరకును కాననగును. అది జీవనస్థాయిలోనే గాక అవకాశముల నొసగుటయందుగూడ సర్వసమత్వమును చేకూర్చవలె నను నది యొకటి; సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయవ్యవహారములయందు అందరకును సమధర్మములను వర్తింపజేయు సంఘవ్యవస్థను నిర్మించవలె ననునది మరియొకటి. ఇట్టి యాదర్శములను ప్రధానముగా పరిగణించుటవలననే, ప్రజలలో బలహీనస్థితిలో నున్న పతితులైయున్న వర్గములవారి నుద్ధరింపవలె నను విశేషచింతన ప్రత్యక్షముగ గోచరించుచున్నది.”

పతితులను బలహీనులను ఉద్ధరింపవలె నను యత్నమున మన రాజ్యాంగనిర్మాతలు మద్రాసుప్రభుత్వమునకు తీసిపోలేదు. సమాజములో వివిధవర్గముల వారి స్థితిగతులను ఆకళింపుచేసుకొని, జాతీయావసరములను, జాతీయైక్యతావసరమును గమనించి, ప్రజాస్వామ్యసిద్ధాంతముల కనుగుణముగ, కర్తవ్యనిబద్ధవ్యప్తిస్వత్వములను పరిగణించియే రాజ్యాంగనిర్మాతలు రాజ్యాంగమును నిర్మించిరి. భ్రమావశమున కులనిష్పత్తివిధానముద్వారా మద్రాసుప్రభుత్వము సాధించదలచిన “సమాజసమధర్మమును” రాజ్యాంగనిర్మాతలు కర్తవ్యనిబద్ధ వ్యప్తిస్వత్వముల నొసగుటద్వారా సాధించదలచినారు. హరిజనులు, షెడ్యూల్డుతరగతులవారి ప్రయోజనమునిమిత్తము 16 వ నిబంధన మొదలగువాని నేర్పరచిన రాజ్యాంగనిర్మాతలు “సమాజ సమధర్మ” మును చేకూర్చు కర్తవ్యమును విస్మరించినారని మద్రాసుప్రభుత్వ మారోపించజాలదుగదా!

కాని ఉభయుల సాధనవిధానములును భిన్నములు. రాజ్యాంగనిర్మాతలు కులమతాదిభేదములచే సంభవించు వైషమ్యములను నివారించ యత్నించుచుండగా, భీతివిపశులు, ఆత్మవిశ్వాసరహితులు వైన మద్రాసుప్రభుత్వాధిపతులు కులమతాదిభేదములను చిరస్థాయి నొనర్చి, కొన్నివర్గముల నణగద్రొక్కి మరి కొన్నివర్గముల నుద్ధరింపబూనినారు.

కాని అనేకదశాబ్దములుగ కులనిష్పత్తివిధానము వలని ప్రత్యేకసౌకర్యములను విశేషావకాశములను పొందుచున్న బ్రాహ్మణేతరహిందువులు ఈనాటికి గూడ బ్రాహ్మణులతో విద్యావిషయమున పోటీచేయలే కున్నారన్నచో, అట్టి కులనిష్పత్తివిధానము నిర్ధకమని వేరుగా నిరూపించవలసిన యగత్యము లేదు.

ఇంతే కాదు, కేవలము ఉద్ధరింపబడవలసిన వారికి విశేషసౌకర్యములను అవకాశములను ఇచ్చుటకే యేర్పాటుయిన కులనిష్పత్తివిధానమువలన దేశమునకు తీరని హాని వాటిల్లుచున్నది. కేవలము కొన్ని వర్గములవారికి ఉపకారము చేకూర్చుటకై చేసిన ఈ యత్నమువలన దేశమున కులవైషమ్యములు చెలరేగుచున్నవి. మశాధారమైన ప్రత్యేకనియోజకవర్గముల వలన ముస్లింమతస్థులు హిందువులపై విశ్వాసమును గోల్పోయినట్లే, ఈ కులనిష్పత్తివిధానమువలన భిన్న కులములవారి మధ్య వైరములు సృష్టించబడుచున్నవి. ఇప్పటికే తమిళదేశమందు బ్రాహ్మణేతరవర్గములలో అతివాదులు కొందరు ద్రావిడస్థాననిభజనకారకై ఆందోళన ప్రారంభింపచేసినారు.

లేని వైరములను కల్పించుటయే గాక నిత్యము లేహ్యములు నేవించుట కలవడి దేహరోగ్యమును కాపాడుకొను వ్యాధిగ్రస్తునివలె, బ్రాహ్మణేతరవర్గముల వారు విద్యలో బ్రాహ్మణుల కంటే నానాటికి వెనుక బడుచుండుటకు కులనిష్పత్తివిధానమే హేతువైన దని చెప్పవలసియున్నది. కులవివక్షతలతో మగ్గిపోవుచున్న మద్రాసురాష్ట్రమున శీవనోపాధి లభింపచేసుకొనుటకై బ్రాహ్మణవిద్యార్థులు అహర్నిశలు పరిశ్రమ చేసి, కొందరు నూటికి నూరుమార్కులు కూడ సాధించగలుగుచున్నారు. ఇట్టివారిసంఖ్య నానాటికి పెరిగిపోవుచున్నది. కావుననే ప్రావీణ్యతనుబట్టి ప్రవేశమియవలసినచో విద్యాలయము లన్నింటియందును సగమువైగా బ్రాహ్మణవిద్యార్థులకే ప్రవేశము లభించు పరిస్థితి ఈనా జేర్పడినది. కావున కులనిష్పత్తి యిట్లే మరి కొంతకాలము కొనసాగినచో, కొద్ది సంవత్సరములలోనే నూటికి నూరుమార్కులు తెచ్చుకొను బ్రాహ్మణ విద్యార్థులకుగూడ విద్యాలయములందు ప్రవేశములను

నిరాకరించవలసిన యగత్యము కలుగవచ్చును. అనగ కులము బ్రాహ్మణకులమైనదోషమున సమర్థతైయువకులకు అవకాశములను నిరాకరించి, వారి ప్రభును దేశావసరములకు కొరగాకుండ చేయవలసివచ్చుచున్నది. సమర్థులు నిర్వహించవలసిన దేశకార్యములను, పదవులను అసమర్థులైనవారికి (ఈ యసమర్థతయు సహజముగ వాటి దోషము గాదు. ఇది కృత్రిమము) వారి కులము తెచ్చి పెట్టుచున్నది ఇది దేశమునకు అనర్థదాయకము. జాతీయైక్యతకు భంగకరము.

గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినట్లు, ఒకరి కపకారము గావించి తద్వారా మరొకరికి ఉపకారము సాధించుటకల్గి, ఒకవర్గము నణగదొక్కి వారిని పతితులతో సమానస్థితికి తెచ్చుట, పతితుల సుద్ధరించుట గాజాలదు. అది సంఘము నభ్యంతరిపాల్జేయును. పతితుల సుద్ధరించుట ప్రభుత్వకర్తవ్యము, సమాజకర్తవ్యమునుగూడ. అది సహకారస్నేహములవలననే ఒనగూడును గాని వైరములను పెంపొందించుటచే నొనగూడదు.

ఇప్పటికైన మద్రాసుమంత్రులు వాస్తవస్థితిగతులను తెలుసుకొని కట్లు తెరచుట అవసరము. కులనిష్పత్తివిధానము కేవల మాశ్రితజనపక్షపాతమునకు, అసమర్థుల సంఖ్యను వృద్ధిపరచుటకే యుపయోగపడినది గాని, హరిజనులు ముదలుగాగలవారికి రవంతమైన ప్రయోజనకారి కాలేదు. సమాజసమధర్మవర్తనమే ప్రభుత్వలక్ష్యము కావచ్చును. సహృదయముతోనే వారు కులనిష్పత్తివిధానము ననుసరించుచున్నారని అంగీకరించవచ్చును.

కాని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినట్లు లక్ష మెంత ఉన్నతమైనదైనను, సాధనవిధానముగూడ ఉన్నతమైనదియు నీతిబద్ధమైనదియు గాకపోయినచో లక్ష్య మసాధ్య మగును.

కనుక మద్రాసుమంత్రు లిప్పటికైనను ఆత్మవిశ్వాసమునుచిక్కబట్టుకొని, దోషభూయిష్టము, అపినీతికరము, జాతీయైక్యతాభంగహేతువు వైన కులనిష్పత్తివిధానమునకు స్వస్తిచెప్పి, బ్రాహ్మణేతర హిందువుల ప్రత్యేకతను, ఆత్మవిశ్వాసమును కాపాడుట మేలు.

ఆ క లి

బీహారురాష్ట్రంలో ఆకలివల్ల కొందరు మరణించినా రని వార్తలు వచ్చినవి. మరణించినవారు ఆకలి వలన మరణించలేదని వార్తలు వచ్చినవి. సరిగ్గా రైడేశ్ కిందట ఆంధ్రదేశంలో కూడా ఇటువంటి వార్తలే వచ్చినవి. 'చోడవరంఆకలిచావు' లనే ఛలోక్తి కూడా దీనివలన వచ్చినది.

బీహారులో చోడవరంచావులు సంభవించినవో లేనో తెలియదుగాని, దక్షిణాదికి త్వరగా బియ్యం చేరకపోతే చావులు తప్పవని అనేకు లంటున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం అధీనంలో అయి దువారాలకు సరిపడే బియ్యపు నిలువలుమాత్రమే ఉన్నవని మంత్రి రోష్ విక్టోరియాగా రన్నారు. త్వరలోనే గోధుమలు, చిక్కినట్లయితే బియ్యము, పంపగల రని కేంద్రమంత్రి ముస్సీగా రన్నారు.

ప్రస్తుత క్లిష్టపరిస్థితికి హేతువు కృష్ణా, ఉభయ గోదావరిజిల్లాలలో ధాన్యం కలవారు అమ్మకుండా దాచుకొంటున్నారని ప్రభుత్వం సూచనమాత్రంగా తెలియచేసింది. దక్షిణాదికి బియ్యం పంపడానికిగాను అవసరం.

తాడేపల్లిగూడెంనుంచి ప్రత్యేకపురైల్లు ఏర్పాటుచేస్తున్నారుకూడా.

లోటు వచ్చేసరికి ఎవరిపైనో ఒకరిపైన నింద మోపడం అభ్యాసమయింది. నిందలేమోపడం ప్రధాన మైతే, తంజావూరులో ధాన్యసేకరణ ఏరితిగా జరిగినదీ కేంద్రప్రభుత్వోద్యోగు లిద్దరు విచారించి చెప్పిన మాటలను ప్రభుత్వానికి జ్ఞప్తికి లేవచ్చును. కాని పరిస్థితిని కానక చేసే పనులవలన మున్ముందు హాని తప్పదు. దాళవాపంటవలన వచ్చే ధాన్యంలో కొంత భాగాన్ని పెద్దపంటకు విత్తనాలుగా ఉపయోగిస్తారు మన రైతులు. దాళవాపంటలో అధికభాగం పేదరైతులకే మిగుల్తుంది. దీనిపై ఆధారపడి కిందటిసంవత్సరపు పంటలోని ధాన్యాన్ని అమ్ముకున్న రైతులవద్ద నుంచి బలవంతంగా ఈ ధాన్యాన్ని సేకరించినట్లయితే ఈ రైతులకు ఆకలి తప్పనిసరే కావచ్చును.

ఎన్నడూ ఆహారానికి కొదువ లేని ప్రాంతంలో కొనడానికి బియ్యం లేవనే వార్తలు ఈమధ్య వచ్చినవి. ఆకలిఅరుపులు వినవస్తున్నవి. ప్రభుత్వం స్థానికావసరాలను కూడా శ్రద్ధగా గమనించి వ్యవహరించడం అవసరం.

విషయానుక్రమణిక

2 ఆగస్టు 1950

ముఖచిత్రం :

ఆఘాత పువ్వు—శ్రీ బి. రంగనాథన్.
సంపాదకీయం—

భూదేశికి ప్రజలభారం దుగ్ధరంగా ఉన్నదా?

సామాజిక సేవాశీర్షిక—శ్రీ గజపతి రాయవర్మ
మనదేశం—(సీతారామ్)

కోదం—(కథానిక) శ్రీ నన్నపనేని గుబ్బారావు
రుద్రమణి (నవల)—శ్రీ నోటి నరసింహశాస్త్రి

ఎన్నికలకు అభ్యర్థులు—శ్రీ వేలూరిసహజానందం

నాకమరణం (కథానిక)—శ్రీ ధరణికోట శ్రీనివాసులు	16
2 అవధానం (కథానిక)—శ్రీ ఆకుండి నారాయణమూర్తి	17
5 దాడారామ భీమేశ్వరక్షేత్రం—(చిత్రాలు)	20
6 సినిమా—	22
8 మాటామంటి—'ఎస్సార్'	24
9 బాలానందం—	25
11 సింహళము, సిగిరియా—శ్రీ ఆకుండి వెంకటశాస్త్రి	33
14 నేటిప్రపంచం—'సూర్యనారాయణ'	37

భూదేవతకి ప్రజలభారం దుర్భరంగా ఉన్నదా?

[యం. ఇల్వీన్ వ్యాసం ఆధారంగా]

భూమిపైన ఇప్పుడు 220 కోట్ల మానవులున్నారు. వీరిలో దాదాపు మూడింట ఒక్కవంతు జనలకే ఆనందినమూ కడుపు నిండా ఆహారం లభిస్తోందని అంచనా వెయ్యబడింది. అసియా, ఆఫ్రికా, దక్షిణఅమెరికా ఖండాల్లో అనేక ప్రాంతాల్లో కరువనేది నిత్యచారంగా ఉంది. అసలు పూర్వకాలంలో భారతదేశం కరువులకు పుట్టినిల్లని పేరు. హైటిడ్స్ పంట్లో పరిస్థితి చిత్రంగా ఉంటుంది. అక్కడ యాత్రీకుల కోసం ఏర్పాటుయిన హోటల్లు భోగవిలాసాలకు స్వగ్ధావాసాలు. కాని దేశం అంతటా దారిద్ర్యం చిటపట లాడుతూవుంటుంది. అమెరికాలో మట్టుకు దాదాపు కోటిమంది కడుపునిండా ఆహారం కొనక్కలేని స్థితిలో ఉన్నారని వెర్మాంట్ పెనేట్ బర్ ఒక డి మధ్య అన్నాడు.

లోకంలో ఈ దుర్భిక్షం గురించి అనేక మంది విజ్ఞానకాస్త్రవేత్తలు పరిశీలించేసి అనేక గ్రంథాలు వ్రాశారు. అనేకరకాల సలహాలు ఇచ్చారు. కొందరు ఇంత జనాభాని భూదేవత భరించలేదనీ, అందరికీ ఆమె అన్నం ఇవ్వలేదనీ చెప్పారు. కొందరు ప్రకృతి ఇచ్చిన ఆహారసంపదను సద్వినియోగం చేసినట్లయితే అందరికీ కాక మరింతమంది కడుపునిండా అన్నంపెట్టి సకలసౌఖ్యాలు సమకూర్చవచ్చునన్నారు.

కార్నెల్ విశ్వవిద్యాలయానికి (అమెరికా) చెందిన ఇద్దరు ప్రొఫెసర్లు, పియర్స్, హార్వర్ అనేవారు ఇటీవల "లోకంలో ఆకలి" అనే గ్రంథాన్ని ప్రచురించారు. ప్రపంచంలోని జనాభాలో కొంతవంతును తగ్గిస్తే కాని ఆకలి అనేది అనివార్యమని వీరి అభిప్రాయం. మహా అయితే 90 కోట్ల కంటే ఎక్కువ జనాభాని భూమి భరించలేదన్నారు. కొందరు ఇది ఎక్కువే నన్నారు. అంటే 50 కోట్ల

కంటే ప్రజ ఎక్కువ ఉండకూడదని వీరి అభిప్రాయం. అంటే కనీసం నూరకోట్ల మంది ప్రజ అనవసరంగా భూమిపైన ఉన్నారని వీరి అభిప్రాయమన్న మాట.

ఈమధ్య బ్రిటిష్ కాస్త్రవేత్త జాలియన్ హక్స్ లీ "వర్ల్డ్ రివ్యూ" లో జనాభాగురించి చర్చిస్తూ, ప్రతిదేశం జనాభా తరుగుదలకి యత్నాలు చెయ్యాలని నూచించాడు. ప్రతి మూడేసి సెకండ్లకి ఇద్దరేసి చొప్పున లోకంలో జనాభా పెరిగి పోతుందనీ హక్స్ లీ అంచనా.

జనాభాని తగ్గించడానికి యుద్ధ, వ్యాధులు, కరువులు మంచి పరికరాలనీ, వీటిని నివారించడానికి ప్రయత్నించడం వృధా అనీ పియర్స్ హార్వర్ వ్రాశారు. జనాభా తమ గోడలకి మంచి మార్గాల్ని కనిపెట్టే వరకూ ఇవి తప్పవన్నారు.

అసలు దాక్కర ఉనికిలో కానికీ ముస, తెచ్చిపెడుతోందని విలియం వామ్ అనే అమెరికా ప్రొఫెసర్ అభిప్రాయపడుతున్నాడు. వ్యాధి వో చనిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నవాళ్లకి చికిత్స చేసి బ్రతికించి జనాభా పెరుగుదలకి, దారిద్ర్యానికి దాక్కర సహాయపడుతున్నారంటా డిత్తను. ఆరోగ్యం అంతంత మాత్రంగా ఉన్నవారికి పారి తోషిక మిచ్చి నిస్సంతోకుల్ని చెయ్యడానికి చికిత్స చేయాలని ఇతని నూచన.

అమెరికా విదేశాంగకాఖ్యారీ మధ్య కొన్ని అంచనాలు తయారుచేశారు. లోకంలో కల ప్రతిమిషికి కడుపునిండా ఆహారం పెట్టాలంటే మిషికి రెండున్నర ఎకరాల చొప్పున భూమి సాగు కావాలని అంచనా వెయ్యబడింది. కాని వాస్తవంగా సాగువుతున్న భూమి, జనాభానీ చూస్తే ఇప్పుడు మిషికి ఎకరం మాత్రమే సాగువుతున్నట్లు తేలింది.

అయితే సాగు కాగలిగిన భూమి ఇంతే కా

దు. ఇంకా చాలావుందని అందరూ అంగీకరించిన విషయమే. మొత్తం భూమిలో సాగువుతున్నది మా రింట పదివంతులే. ఇందులోనూ నాలుగువంతులే ఆహార ధాన్యాలు పండిస్తున్నారు. మిగతా ఆరు వంతులూ ఇతరపంటలు పండిస్తున్నారు.

వాస్తవానికి మొత్తం భూమిలో నూరింట 30 వంతులు సాగుకు పనికివచ్చేది ఉందని కొందరి అంచనా. అంటే పంటలు పండించే భూమిని మూడురెట్లు పెంచవచ్చునన్న మాట - అంటే మిషికి ఎకరం చొప్పున కాక మూడెకరాలవరకూ సాగుచెయ్యడానికి వీలుంది. అంటే అందరికీ పెట్టగా ఇంకా అయిదోవంతు జనాభా పెరిగినా పెట్టగలదానికి వీలుంది.

ఇది కూడా ప్రస్తుతం సాగు వుతున్న భూమిలో పండుకున్న పంట ఇంతే సరి లెక్కగట్టితే, కాని సేద్య విధానాన్ని సంస్కరిస్తే ఫలం అధికంగా లభించే ఆవకాశం కూడా ఉందన్నమాట మరిచిపోకూడదు. రష్యాలో కొన్ని ప్రాంతాల పంటను నాలుగురెట్లు పెంచగలిగారట.

మొత్తంమీద దామాషాను రెండున్నర రెట్లు ఫలసాయాన్ని మలుపుగా పెంచడానికి సాగు చేసే భూమిని కూడా కనీసం మూడురెట్లు పెంచడానికి, వీలుంటుందని కొందరి అంచనా. ఇలా చెయ్యగలిగితే ఇప్పుడున్న 220 కోట్లమందికి మాత్రమేగాక మొత్తం 650 కోట్లమందికి కడుపునిండా ఆహారం పెట్టవచ్చును.

ఈనాడు భూమిపైన పెద్దపెద్ద ఎడారులు, పచ్చికబయళ్లు, అరణ్యాలు మానవులకు నిరర్థకంగా పడివున్నాయి. సారవంతమైన చదును భూమినే కాకుండా అవసరమైతే ఈ ప్రాంతాల్నికూడా మానవుడు సంపద్యిస్తాడని వినియోగపరచవచ్చును. రష్యాలో కైబీరియా పచ్చిక ప్రాంతంలోనూ, కేంద్ర ఆసియాలోని అరణ్యాలలోనూ సేద్యం ప్రారంభించారు. అస్ట్రేలియా ఎడారిని ఫిరంగి శిక్షానిమిత్తం ఉపయోగిస్తున్నారు. దీనికి రెండున్నర కోట్ల పానలు వెచ్చిస్తున్నారు. ఈ భూమిని బావులు విస్తరించడానికి, భూమిని సాగుచేయించడానికి వినియోగిస్తే అనేకవేలమందికి ఆహారం పెట్టవచ్చును.

ఉష్ణమండలం సునికాలమెరసి, అక్కడ ఫలాదలు పండించడానికి అక్కని సాగురాసులున్నాయి. కాని ఈనాడు అనుకూల సదీ

(39-వ పేజీ చూడుడు)

తోళ్లను బదును చేయుచున్నారు.

సామాజిక చలన చిత్రాలు

శ్రీ గజపతిరాయవర్మ

నీలూగు తోళ్ల పరిశ్రమలో కార్మికుడు
తోలు కుట్టను చేయుచున్నాడు

తోళ్ల పరిశ్రమలో ఇదొక భాగం

కాస్త్రీయవిహ్వానానుభవాలు కల్గిన సంఘ
సేనాపతులు సమావాన్ముద్ధరించుట క్కావాలి
అని గుర్తిండ్చారు.

అంతేకాదు - ప్రజాసన్నిహితత్వంగల
ప్రత్యక్షి, ఉద్యోగి, వ్యాపారి, ధన
వంతుడు ఇత్యాది విశేషణలేకుండా - రాజ
కీయవాదులకు, ప్రజాప్రతినిధుల మనుకుంటు
పాలకులకు కూడా ప్రారంభనిర్మాణ సాంఘిక
సేవాశీక్షణ కావాలి అని కేనంటాను

కేవలం రాజకీయప్రతినిధ్యం, పార్టీ
ప్రాయోగ్యతతో సాంఘిక సేవాశీక్షణ అంటూ
తొన్నీ కేంద్రాలు నడవకపోలేదు. మన రాజ
కీయాల్లో కష్టల తక్కువం - కల్యాణాలు సరి
యైన విక్షణ నియమింతు.

సోలే దేశంలో ఒకే ఒక సంస్థ తాత్రాశ్రేష్ఠిక విద్యకున్నది బొంబాయి "తాతా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సోషల్ సైన్సెస్" పారిశ్రామిక రంగంలో. వాణిజ్యవిషయంలో బహుముఖాలైయున్న తాతా సంస్థలకు అవసరమైనట్లుగా కొంత వారినీ మిత్రమే అన్నట్లు ఈ సంస్థ నడిచినా - ఇటీవలి నుండి యితర సంస్థలు - విశ్వకళాపరిషత్తులూ సోషియాలజీ ఎకనమిక్సు, లేబరు, సైకాలజీ, లెజిస్లేషను అన్ని విషయాల అవసరం నుర్తించి సోషియాలజీ గ్రూపు ఏర్పరచింది

ఆవి మనప్రాంతీయులకు అందుబాటులో లేవు. సర్వీసుగిల్డెం, సోషియల్ డిపార్టుమెంటు, పబ్లిక్ రిలేషన్సు, లేబరు వగైరాలదృష్టితో - ప్రభుత్వం ఆప్రశ్నకశిక్షణ గలవారిని తోర

దంలో మనయువకు లిప్పుడెప్పుడు తాత్రాశ్రేష్ఠిక శిక్షణకు పట్టుచున్నాడు

తప్పమగోదావరిజిల్లా ఏలూరు సంఘసేవా పరులకొందరు జవాబులిట్టులయ్యనాయుడు, డాక్టరు ముల్లూరి రంగయ్య, మేకా రంగయ్య (కౌర్యదర్శి), డాక్టరు బి. జి. తిలక్, మొదలగువారి కృషితో "ప్రకాష్ స్కూల్ ఆఫ్ సోషియల్ సైన్సెస్" ఏర్పడి తాతా వారి ప్రజాత్మిక, సహకారము, సలహాతో సంస్థ నడిపారు.

సైకాలజీ, పాలిటిక్సు, ఎకనమిక్సు, సోషియాలజీ, సోషియల్ ప్రాబ్లమ్సు, సోషియల్ లేబరు ఇన్స్పెక్షన్సు, లెజిస్లేషను, సర్వీసు రూరల్ ఎకనమిక్సు, హెల్త్ మున్నగు వివిధ విషయాలలో శిక్షణ ఏర్పరిచారు. తమిళనాడు

మొనూరు, ప్రాంతీయులకు విద్యార్థులతో మొదటి పంపత్సరం అనుకున్నంత గొప్పగా చేయబడ్డ మేకా రంగయ్యగారి పట్టాదల వలన కొంత కృతకృత్యులైనారు.

తాతా ఇన్స్టిట్యూటు వారి డాక్టరు వాసుదేవయ్యర్ని కాశీ విశ్వవిద్యాలయపు రానడే, రాజమండ్రి ఆర్ట్సు కాలేజి ప్రకాశరావు, ఉస్మానియా కాలేజి పురుషోత్తమ నాయుడు, లక్ష్మణస్వామి, డాక్టరు తిలక్, డాక్టరు రంగయ్య ప్రభృతులు ఆగూ ప్రశ్నకళాఖిల్లా ఉత్తీర్ణులైనవారిచే శిక్షణ యిచ్చినారు.

ఆ సంస్థలో శిక్షణ పొందినప్పుడు తీసిన ఛాయాచిత్రాలు కొన్ని మేరకు రాధా మోహన్ ఓ.

ఫ్యాక్టీరీచట్టము సమీపించి పని చేసే వారిలో ఈ వయసు కుర్రవాళ్లు కూడ శ్రామికులగుటకు కారణం స్వతంత్రభారతపు ప్రజల దుస్థితి అనాథి.

కునదేశం

కులనిష్పత్తిపై హైకోర్టు ఆంక్ష *

విద్యాలయాల్లో విద్యార్థుల్ని ప్రవేశ పెట్టడానికి కులనిష్పత్తిని పాటించడం నూతనరాజ్యాంగనిబంధనల ప్రకారం అక్రమమని మద్రాసు హైకోర్టులో ఫిఫ్ జస్టిస్ రాజమన్నార్, జస్టిస్ విశ్వనాథ శాస్త్రి, జస్టిస్ సోమసుందరంగార్లు రెండు కేసుల్లో విచారించి తీర్పు చెప్పారు.

ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో ప్రవేశానికి దరఖాస్తుపెట్టిన ఒక బ్రాహ్మణవిద్యార్థి సి. ఆర్. శ్రీనివాసా, మెడికల్ కాలేజీలో ప్రవేశానికి దరఖాస్తుపెట్టిన ఒక బ్రాహ్మణవిద్యార్థిని చంపకం దొరరాజు తమ దరఖాస్తుల్ని కులనిష్పత్తి ప్రకారం కాకుండా ప్రావీణ్యతను బట్టి పరిశీలించి ప్రవేశార్హత నిర్ణయించేవిధంగా మద్రాసు ప్రభుత్వానికి అజ్ఞ ఇవ్వవలసిందని హైకోర్టులో ఆర్జీ పెట్టుకున్నారు. ఈ కాలేజీల్లో విద్యార్థుల్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రస్తుతం మద్రాసు ప్రభుత్వం ఆనుసరిస్తున్న కులనిష్పత్తివిధానం కొత్త కొత్త రాజ్యాంగంలోని 15 (1) వ నిబంధన ప్రకారం, 29 (2) వ నిబంధన ప్రకారం అక్రమమైనదని పిటిక్షన్ దారుల వాదన. కాని రాజ్యాంగనిబంధనల్లోని 46 వ నిబంధన ప్రకారం విద్యావిషయంలో హీనస్థితిలో ఉన్నవారిని ఉద్ధరించడం నిమిత్తం మద్రాసు ప్రభుత్వం కులనిష్పత్తి విధానాన్ని నిర్ణయించిందనీ, ఇది 29 (2) నిబంధనకుగాని 15 వ నిబంధనకుగాని వ్యతిరేకం కాదని మద్రాసు ప్రభుత్వం తీర్పున ఎయ్ కోట్ జనరల్ బట్టి కృష్ణమినాక్షగారు వాదించారు.

ఈ సందర్భంలో కులనిష్పత్తి ప్రకారమైతే ఏయే కులాలవారికి ఎన్నెన్ని సీట్లు ఇవ్వడానికి వీలుపడుతున్నదో, ఆ ప్రకారం కాకుండా కేవలం ప్రావీణ్యతను బట్టి (అంటే పరీక్షల మార్కుల్ని బట్టి) సీట్లు ఇవ్వవలసి వస్తే ఏయే కులాలవారి కన్నెన్ని సీట్లు లభిస్తాయో మద్రాసు ప్రభుత్వం లెక్కలు తయారుచేసి చూపింది.

మద్రాసు ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యం కింద నడుస్తున్న సాగును మెడికల్ కాలేజీలోనూ

మొత్తం సీట్ల సంఖ్య 380. వీనిలో, అన్య రాష్ట్రాల్లోంచి వచ్చేవారికి 317, ప్రభుత్వానికి న్యాయమని తోచినవారి కివ్వడానికి 12 సీట్లు మొత్తం 29 మినహాయింపుల బడతాయి. మిగిలిన 301 సీట్లను జనాభా నిష్పత్తినిబట్టి ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ, కర్నాటక ప్రాంతాలమధ్య విభజించారు. నాలుగు ప్రాంతాల్లోనూ అయిదోవంతుకు తక్కువ కాకుండా స్త్రీల కివ్వాలని నిర్ణయించబడింది. ఇలాగే ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలోనూ. వీనిలో మొత్తం 395 సీట్లున్నాయి - 21 మినహాయింపులు పొగా మిగిలిన 374 సీట్లనీ కులనిష్పత్తి ప్రకారం కాకుండా ప్రావీణ్యతనుబట్టి ఇచ్చినట్లయితే బ్రాహ్మణవిద్యార్థులకి 172 అధికంగా లభిస్తాయనీ, బ్రాహ్మణేతర (హరిజనేతర మహమ్మదీయేతర, క్రైస్తవేతర) విద్యార్థులకి 112 సీట్లు లాభించకుండా పోతాయనీ, హరిజనవిద్యార్థుల కివ్వబడుతున్న 23 సీట్లలో ఒక్కటి లభించదనీ మద్రాసు ప్రభుత్వం నివేదించింది.

చర్చకు వచ్చినవి 15, 29, 46 రాజ్యాంగ నిబంధనలు. వీనిలో 15 వ నిబంధన ప్రకారం కులమతాదిభేదాలపైన వివక్షత నిషేధించబడింది. 29 (2) నిబంధన ప్రకారం విద్యాలయాలకు సంబంధించినది ప్రభుత్వం సడిచే విద్యాలయాల్లోగాని, ప్రభుత్వంవల్ల ధనసహాయంపొందే విద్యాలయాల్లోగాని విద్యార్థుల్ని ప్రవేశపెట్టడంలో మతం, కులం, భాష, జాతిభేదాల్ని పాటించరాదని ఈ నిబంధనలన్నీ నిషేధించబడింది.

46 వ నిబంధన కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకుండ్ర ప్రభుత్వానికి మాత్రమే చేరినది. సంఘంలో దుస్థితిలో ఉన్న వర్గాలవారిని ఉద్ధరించడం ప్రభుత్వం కర్తవ్యం అని ఈ నిబంధన నూచిస్తున్నది. మెద్యూల్లు తరగతులవారిని ఉద్ధరించే నిమిత్తం ప్రభుత్వాలు వీరికి అనుకూలంగా ప్రత్యేక సౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేయవచ్చునని 16 వ నిబంధన విధిస్తున్నది.

29 (2) నిబంధనపైనా 46 వ నిబంధనపైనా వాగ్వివాదాలు జరిగాయి. కేవలం

కులమతాదిభేదాల ఆధారం పైనే వివక్షత చూపరాదని 29 (2) నిబంధన విధిస్తున్నది. కులనిష్పత్తివిధానం కేవలం కులమతాల భేదాల ననుసరించే నిర్ణయించబడిందని అరీందాస్ తరఫున వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగార్, అల్లాడి కృష్ణస్వామిగార్లు వాదించారు. వివక్షతకు కేవలం కులమతాల భేదాల మాత్రమే ఆధారం కావనీ, సీట్లు తక్కువగా ఉండడం మొదలైన ఇతర ఆధారాలూ కూడా ఉన్నాయనీ, కొబట్టి ఈ కాలేజీల్లో విద్యార్థుల్ని ప్రవేశపెట్టే పద్ధతిని కులమతాల వివక్షతగా పరిగణించడానికి వీలేదనీ ఎయ్ కోట్ జనరల్ వాదించారు.

కాని 231 మార్కులు మాత్రమే తెచ్చుకున్న హరిజనవిద్యార్థికి సీట్ దొరికి, 390 మార్కులు తెచ్చుకున్న బ్రాహ్మణవిద్యార్థికి సీట్ దొరక్కపోతే, అది కులవివక్షతే సినాలని చెప్పారు ఫిఫ్ జస్టిస్ రాజమన్నార్ గారు తీర్పులో. కాబట్టి 29/2 నిబంధన ప్రకారం కులనిష్పత్తివిధానం అక్రమమని వారు నిర్ణయించారు.

46 వ నిబంధన గురించి చర్చిస్తూ, మిగతా నిబంధనలకు లోబడే ఈ నిబంధనను అమలు జరపాలిగానీ, వాని సతిక్రమించి 46 వ నిబంధన ఆధారాన్ని విస్తరింపచేయరాదన్నాడు.

వాస్తవానికి మద్రాసు ప్రభుత్వవాదాన్ని చూస్తే వారు కులవివక్షత ఆలోచనని నిరాకరించడం లేదనీ, కాని సంఘంలో అందరికీ సమానంగా న్యాయం చేశార్యడంకోసం దానిని సమర్థిస్తున్నారనీ రాజమన్నార్ గారున్నారు. అయితే ఈ కులనిష్పత్తివిధానం వల వారు కోరుతున్న 'సమాజన్యాయం' చేశారుతున్నదా లేదా అని విచారించాలంటే 'సమాజన్యాయం' అనే మాట స్పష్టంగా లేవన్నారు. ప్రభుత్వం కులనిష్పత్తి విధానం వల్ల సంఘన్యాయం చేశార్యలుగుతున్నదని నిస్సంకోచంగా చెప్పడానికి ఆధారం లేదు. కులనిష్పత్తి అమలుజరపకపోతే సమాజంలో కొన్ని

క్రైధం

“ఏదికావస్తోంది. ఇంకా వంటకాలేదు కదూ” అన్నాడు ప్రాఫెసర్.

కుముద భర్తవంక ఒక్కసారి కన్నెత్తి చూసి, మళ్ళీ తిరగమోత చేస్తూవుంది. వినయము, ప్రేమ ఉట్టిపడేమాటలు ఆమె నాతికతానదాకా వచ్చినై; కాని అక్కడే ఆగిపోయినై. ప్రాఫెసర్ ముఖాన కోపంగాని, విసుగుగాని అవంతకూడా లేదు. వారు కోపంగా వున్నారనుకుంది. ప్రేమపూరిత వాక్కులు నాతికతానదాకా వచ్చినై. కాని సర్వకాల సర్వావస్థల్లోనూ విరాజిల్లే ఆస్మి

గ్గమందహాసం యోగరగొట్టివేసింది. కుఫాసు యెండుటాకుల్ని తన్నుకు పోయినట్టు, ఆమెకు మండుకుపోయింది. మళ్ళీ అదే నవ్వు!

ప్రాఫెసర్ దగ్గరికివెళ్లి, ఆమెభుజంమీద

శ్రీ నన్నపనేని సుబ్బారావు

చెయివేశాడు. కుణకాలం ఆమె శిరోజాల పటునిటు కదిలిచ్చాడు. కుముద ఏమీ మాటాడలేదు. ఆమెకు లోలోపలే రగులుకుపోతూవుంది. పతి స్పర్శ తనకింత పెగ

టుగా, అప్రియంగా వున్నందుకు ఆమె అశ్చర్యపడింది. కాని ఆమె, చేదని తీసి వెయ్యలేదు. చైతన్యరహితమయిన శిలా ప్రతిమవలె శాంతంగా వుండటానికి ప్రయత్నించింది. ఒకసారి భర్తవంక తిరిగి జవాబిద్దా మనుకుని మళ్ళీ పూరుకుంది. వారి ముఖంమీద ఎప్పటిమాదిరిచిరునవ్వే ప్రత్యక్షమవుతుండేమా; కుముదకి ఆ చిరునవ్వు చూస్తే తగని చిరాకు! ఎందుకంటే ఆచిరునవ్వు ముందు ఆమె నిరుత్సాహాలు, వినకురాలయేది. వినకత్వంతో, చిరాకుతో, విచిత్రమయిన వ్యథతో నిండిపోయి, హఠాత్తుగా ఆమెకు కళ్ళలో నీళ్లు గిర్రవ తిరిగినై. అప్పుడే ప్రాఫెసర్ ఆమెముఖం తన వంక తిప్పుకున్నాడు. ఆమె నేత్రాల్లోని కన్నీరు చూసి, అవి పక్కాల్లాపమువల్ల కలిగిన అశ్రువులని భావించి, ప్రాఫెసరుమనసు కరిగిపోయింది. “ఫీ, సువ్రా బలేజానివి? ఎందుకు? నేనేమీ అనలేదే! నాకేమీ కష్టమనిపించలేదే!” అన్నాడు ప్రాఫెసర్.

ఒక్కొక్కటిగా ఒక్కొక్కటిగా బాణంలాగా ఆమెహృదయాన్ని చీల్చుకుపోతూవుంది; వివకత్వము, చిరాకుతో కూడిన వ్యధనుకూడా యిసుమడింప చేస్తూ వుంది. “నేనేమీ అనలేదే!” ఏమీ అనకపోవటమేగా యీ వేదనకు హేతువు! “నాకేమీ కష్టమనిపించలేదే!” ఇదేగా దుఃఖానికి మూలం! మన మనసులో యిలాంటి విషయాలు కల్పనారూపంలో కాక, అనుభూతిలో ఉత్పాతవలె వస్తవి. సాధారణంగా మనం వీటిని అర్థం చేసుకోలేం. లేక అర్థంచేసుకోవటానికి యిష్టపడం!

చివరికి కుముద పట్టలేక, ముఖంచటాలున తిప్పుకుని, నిర్దాక్షిణ్యంగా ప్రాఫెసరుచేతిని విరించివేసింది.

ప్రాఫెసర్ నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. భార్య కఠోరత యిప్పటికి బోధపడింది. చాలా తుబుడయాడు; కాని అంతకంటె యెక్కివ అశ్చర్య పోయాడు. తనం చేశాడు? చాలా బాధపడ్డాడు. ఉన్నత విద్య అతనికి మనోవికాంక్షల్ని నిగ్రహించుకునే శక్తిని ప్రసాదించింది. అయినా పురుషుడు! మనస్సు విచలితమై, గంభీరస్వరంతో “కుముదా!” అన్నాడు.

కుముద ఆక్రొ శం పట్ట లే క, విసవిస
నుంటూ, భర్తవంక కన్నెల్లి చూడకుం
డానే వెళ్లిపోయింది.

ప్రాశెసర్ హతయిదియే కాసేపు నిశ్చ
బంగా అక్కడే నిలబడిపోయాడు. తర్వాత
కోపంతో కంపించి పోయాడు. పాల
పొంగులాగా ముక్కుపులకు కోపంరావ
టమూ కొందరే, చల్లారటమా తొందరే!
కాని కొంతమందికి ఎప్పుడో గాని కోపం
రాదు; వచ్చినప్పుడు మాత్రం వెంటనే
చల్లారదు. మనీషే తరుమరైపోతాడు.

ప్రాశెసర్ యెంగిలిపడకుండానే కాలే
జికి వెళ్లిపోయాడు. కుముదకూడా అలానే
పోయి పడుకుంది. పొయ్యిమీద కూరచూడి,
మసైపోయింది. కానీపటికి పొయ్యి
కూడా ఆరిపోయింది.

ప్రాశెసర్ ఇవాళ కోపంతో—స్వభా
వానికి వ్యతిరేకంగా—కాలేజికి వెళ్లాడని
కుముదకి సర్దిగా తెలియలేదు. వెళ్ళి పంట
కాకపోతే, భోజనం చేయకుండానే కాలే
జికి చాలాసార్లు వెళ్లాడు. కాని ఎన్నడూ
కోపం అనేది ఎరగదు.

ఆమె చాలాసేపు పడుకుని ఆలోచిస్తూ
వుంది. కాని తన ఏమి ఆలోచిస్తోందో
ఆమెకి సరిగ్గా తెలియదు. ఆమెకి హృదయా
వేదన క్రమంగా దుర్భరమవుతుంది. అందు
వల్ల వూపిరి పీల్చుకోటం కూడా కష్టంగా
వుంది. ఎంతోసేపు వెక్కిరిస్తూ ఏడ్చింది.
తలగన తిడిసి ముద్దుపొయింది. వర్షం
కురికినాక వుమ్మరింద తగినట్టా, మబ్బులు
వికిరించుకుంటు, ఏడ్చినపిమ్మట ఆబయలు
కొంత శీతీకృత నూదిరిగావుంది.

ఆమె మనసు కలకలేరింది. గతజీవితం
లోని కొన్ని ఘట్టాలు వరసలేచి చిత్రాల
నూదిరిగా మనోభిని తిరుగాడుతున్నాయి.
పెళ్లికి వూర్వపుచిత్రాలు కొన్ని ప్రత్యక్ష
మయినై. ఆ రోజుల్లో తన ఏమి కలలు
కంటూవుండేవో, గుర్తు తెచ్చుకోవటానికి
ప్రయత్నం చేస్తూవుంది. తనకి గుర్తున్నంత
వరకు ఆ రోజుల్లో ప్రత్యేకంగా దేన్ని
గురించి ఆలోచించేది కాదు. ఎప్పుడూ
శరీరంతలు కొదునూ పొద్దు వుచ్చేది.

తిన్నగా రోడ్డుమీద నడిచేది కాదు.
స్క్రింగ్ లాగా ఎగురుతూ పోయేది. అప్పు
డప్పుడు ఆమెకి చిత్రమైన ఆలోచనలు కలి
గేవి. “ముందు ముందు ఏమి జరుగుతుందో!
ఎలావుంటుందో!” ఆ సమయంలో కుతూ

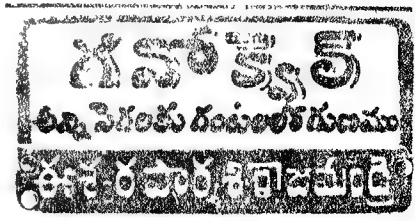
హలం, భయసందేహాలు ముప్పిరిగొనేవి!
తర్వాత వెళ్లిఅయింది. పెళ్లి అయి ఇప్పటికి
నాలుగేళ్ళయింది. ప్రభుమనసంతం సుఖంగా
గడిచిపోయింది; ఆమె కోరిన పనులన్నీ
భర్తవద్ద ఆమెకు ప్రాప్తమయింది. అందులో
నిమగ్నమై తన అవృష్టాన్ని కొనియాడుతూ
వుండేది. రెండోసంవత్సరం తనకి భర్తవల్ల
లభించవలసింది చాలా వున్నట్టు నెమ్మదిగా
బోధపడుతూవచ్చింది. భర్తలో ఏదో లోటు
వుందని ఆమెకి తోచేది. స్త్రోజాలు గడిచిన
కొద్దీ ఈలోటు భరించుటం దుర్భరంగా కని
పించసాగింది. కాని ఆలోటు ఏమిటో
నేటికి ఆమెకి సరిగా అర్థంకాలేదు. ఇవాళ
తానెందుకు ఇలా యెడ్చిందో యెంత ఆలో
చించినా జవాబు రాలేదు. అందువల్లనే యీ
వేదన మరి దుస్సహమైపోయింది.

హఠాత్తుగా ఆమెకి భర్తముఖం గుర్తు
కొచ్చింది. పెదవులమీది మందహాసం తలపు
కొచ్చి, కుముద అగ్నిహోత్రమయింది. తన
వల్ల ఎంత పెద్ద పొరపాటు జరిగినా, కోపం
రావటానికి ఎటువంటి అవకాశాన్ని కల్పం
చినా, అతని ముఖంలో ఎప్పుడూ ఆ చిరు
నవ్వు ప్రత్యక్షమయేది. ఆ నవ్వుమంగు ఆమె
బాటాలన్నీ కొరగాకుండా పోయేవి.
అదొక దుర్భగ్యమయిన కవచంలాగా వుంది;
దాన్ని భేదించుకుని ఆమె భర్తవద్దకి చేర
లేక పోతూంది. అదిగాక ఆమె అగాంగి,
అతని సంపూర్ణ ఆస్తివ్వంలో పాలు పంచు
కోటానికి ఆమెకి హక్కుంది. భర్తహృద
యాన్ని నగ్నదూపంలో తనదిగా చేసుకో
వాలనుకుంటుంది. కాని తనవల్ల యేలోటు
జరిగినా, ఆమందహాసమాత్రం వలించేది
కాదు. పెద్దలు దిన్నల తప్పుల్ని మన్నిం
చాలనే భావం దానిలో వున్నట్టుంది.
కుముద దీన్ని గ్రహించి మరి మంకిపడేది.
అసలు ఆమెనకి ఎందుకు కోపంరాదు?
ఎందుకు విసుక్కిండు? యాచించిన మీదట,
విషయము ప్రేమవల్ల లభించే మన్ననలూ
అగృహతనూ వుండవచ్చు కాని, సత్తహాగా
లభించేదానిలో యొక్కడనెంచి పన్నుచికి
కుముదకి ఈ రకమైన మన్నింపు అంటేనే
శత్రుభావం ఏర్పడింది. కొంతమందికి యిది
దలతప్పలమీద ముద్దువస్తుంది కాని, వీరికి
తొలించటం తలపుకొస్తుంది. ఒక్కొక్కసారి
కోపంవచ్చి, చాలా కఠోరంగా మాట్లాడేవి.
కాని యెందుకొకటే వెన్నుగానే, మెత్తగానే
నట్టు, ఆస్తిగృహసంఘం అమె

లాగ అయేది. కరుణతనం. స్నిగ్ధత కరు
ణకొంచలను కాని, స్నిగ్ధత కరుకు
తనాన్ని పోగొట్టగలదు. ఇంక చేసేదిలేక,
తన అసమర్థతకి, పరాజయానికి కుమిలి
పోయేది; తర్వాత పెగటుతో ఆమె మనసు
తిక్కమైపోయేది. చిరరికి అమోఘమైన రాసు
బాణం - ఏకాంతంగా కూచుని ఏడవటం -
ఆమెకి మనశ్శాంతిని ప్రసాదించేది!

కుముద కాలేజిలో చదువుకోటంవల్ల,
తరచుగా తన మశోభావాల్ని వ్యాఖ్యా
నించుకుంటూ వుండేది. ప్రతిసారి ఒకే నిర్ణ
యానికి వచ్చేది. తన ప్రసన్నురాలు కావ
టానికి, అసంతృప్తి చెందటానికి, తగినకారణం
ఏమీ లేదు! కాని తర్కంతో ఆమె
న్యాయం తృప్తిపడేది కాదు. కాలేజిలో
చదివినప్పుడు చెలికత్తెల మనస్తత్వం బాగా
గుర్తుంది. వారు తనస్థానంలోవుంటే, చాలా
సంకుప్తి చేసేవాళ్ళని ఆమె తరచు అను
కుంటూవుండేది. ఓ కవికో, రచయితకో
పెగ్గాడవచ్చు అందరినీ వేరొకరించేసింది.
ఆమెనూ రచయిత కుంకలంపై లక్షణా
లన్నీ వుంటవి. ఆయన గుడ్డలు మానినా,
గడ్డం పెగినా తనకి కాదులే అన్నట్టుం
టారు; భార్య పరిహాస మాడుతుంది. వస్తు
వులు ఎక్కడపడితే అక్కడ పారవేస్తే,
ఆమెవాటిని సద్గుణుంది; వారికి కోపంవచ్చి
పలకరించటం మొనవేస్తే, సరిగూలుతుంద
వారు రావటం అలస్యమున్నీ, భోజన
ముందు పెట్టెని వారకోసం ఎదురు చూస్తుం
టుంది; కోపంవచ్చి దగ్గర నుట్టాడేసి,
భినుంతో అపిస్తుంది. మానవాళ్ళు లేక
పోతే, టేబులుమీద వస్తువులు చింపర
వందరై, దుమ్ము కొట్టుకొన్నట్టు, కుముదమం
స్సులోని చెలికత్తెలని యగతాళి చేసిన
యీ సంకల్పాలు, కోర్కెలు ఒక ప్రమం
శేకుండా చెదవలసి వున్నట్టు; వాటిమీద
నత్వం పోయి, గుమ్మరిపట్టవారింది. కుముద!
ప్రసన్నురాలు చేయటానికి కాలింప
వుంటుంది కాని, జూలూ కోదు. కుముద

(రచన చేసిన చూచుచు)

శ్రీ నారి నరసింహశాస్త్రి ౪౨

యథావాక్కుల అన్న మయ్యకోపాగ్నికి గురియైన శ్రీవైష్ణవా గ్రేసరుడు కన్నులు పోయి యన్న మేళ్వరుని యాలయము ముందు పడిపోయినాడు! అతని వెంట వచ్చిన వైష్ణవతండము పారి పోయినది. ఆ పడిపోయినవానియొద్దను పోవుటకు అన్న మేళ్వరుని యాలయము ముందున్న శివభక్తులుగూడ సాహసింపలేదు. అన్న మయ్య కొంతనడికి రోజుచు తన రెండుకన్నులు గట్టిగా మూసి కొని, వెనుకకు శివనిండకుని దిక్కు ఇంతవరకు తిరిగి యున్నవాడు, మరల ఈశ్వరునివంకకు తిరిగి భక్తిదీపముడై నమస్కరించి శివ పూజ సాగించెను.

ఈకథ పట్టణమంతయు ప్రాకిపోయినది. ఎందరో ఆ వింత చూచుటకు వచ్చిరి. జనసమృద్ధులు నిరంతరముగా నుండు నాప్రదేశమున, మరియు విశేషముగా జనము మూగిరి. అంత జనము మూగినను అందులో నెవ్వరును కన్నులు పోయి పడిపోయిన యా శ్రీవైష్ణవుని పగిలించరు. వారి కలు పోవుటకే భయము. భయముసంగతి యెటులున్నది? కన్నులు గొయి పడిపోయినాడే యని జాలి నందు వారై నక్కడ తో. పైగా శివనింద చేసినవానికి ప్రాయశ్చిత్తమైన దనువారే అందరును! అపరాధులు శిక్ష యనుభవించుచుండ వారిపై జాలినందు నిర్వీర్యస్థితిలో లేరు శ్రీవికలినగరపౌరులు! శ్రీవైష్ణవులకు ఆ చాచుకు వచ్చుటకుగూడ ముఖము వల్లలేదు.

యరి చూతనివెంట నందరు వైష్ణవులు వచ్చియుండిరే! అతడును శ్రీవైష్ణవునివలెనే ఉండనే! ఈవార్త వికలినగరములో విధివిధుల వాడవాడల ప్రాకిపోయినదే! ఎవరును అతనివారు లేరేమి? అతనికి భార్యగారి బిడ్డలుగారి లేరా? తల్లిగారి తండ్రిగారి లేరా? అన్నలు దమ్ములు అక్కలు చెల్లెండ్రునుగూడ లేరా? ఎవరునుగూడ లేరా? ఇతడినలు శ్రీవైష్ణవుడే యగునా?

* * * *

అనాడు రెండు జాములు కొంచెము ముందుగా మాచలేని తన చేటికతోడను కొంత పరివారముతోడను కేశవస్వామిని దర్శించుటకు అరుదెంచెను. అది: స్వామిశేవ చేసికొన్నది; ఆనందపార శక్తియుతో నొకగీతము నృత్యము స్వామి! ప్రదర్శించి కానుక లర్పించుట. పిమ్మట నది స్వయంభూ దేవులను గూడ దర్శించి కానుక లర్పించి యాలయప్రాంగణమున నెంచుక విశ్రమించినది.

అంతలో మండపమునుండి తిక్కనసోమయాజులు మహాభారత రచనము ఆ పూటకు చాలించి మారన గురునాథులతో కలసి వెళ్లుట చూచి యది సంభ్రమమున లేచి వారికి మొక్కి సోమయాజుల దయావలోకనప్రసాదము పొందినది.

ఆ ట్టిది యక్కడనుండి గృహోన్ముఖముగా మరలిపోనుండగా, వావల అన్న మేళ్వరుని యాలయముముందు శివనింద చేసిన శ్రీవైష్ణవుడొకడు కన్నులు పోయి పడిపోయె నను వార్త విన్నది. పోయి చూడవలె నను వేడుక మాచలేనికి కలిగినది.

అది తన చేటికతో పోయి చూచునుగదా, వెంటనే యతడు శ్రీవైష్ణవుడు కాడని యది నిర్లక్ష్యించెను. వెనుక విజయదశమినాడు కాముదీపాగరణోత్సవమువేళ తన యింట కొంతనడి జూదమాడి తుదకు పర్యతనాయకునితో ఖడ్గయుద్ధము చేసిన అజ్ఞాతయోగియే యీత డని దానికి తెలిసిపోయినది. చేటికగూడ గుర్తించిన ట్లున్నది. దాని కన్నులు ఆ గుర్తించుటలో నాశ్వర్యసంక్రమములతో గొడింతలు కాగా, మాచలేనివంక తిరిగి అక్కా! అని యేమో బోవుచుండెను. కాని వెంటనే మాచలేని మాటనడద్దని చేసిన కనుసన్న నందకొని యది నోరు కట్టి నేసికొనెను.

ఏమిది? ఇతనికి కష్టమేమి? మహాయోధులతో ఈ శివనింద యేమి, ఈ శిక్ష యేమి? ఈమనుష్యుని వేదభాషలతో, నింత లోకజ్ఞానముగల లోనే మోసపోయినదా? ఇతని కేమి లోపమున్నను కామమోహితు డగుట యను లోపము లేదు. ఎట్టి మహానుభావులను కామమోహితు లగుట దాని కనుభవము. కామము గర్జించిన యా యోగియందు తన కందుచే విశేషగౌరవము కలిగినది!

ఆ రాత్రి లోహవేళముతో పర్యతనాయకుడు పట్టుకొనగా నాతని చేతిలోనికి వచ్చిన జాటు కృత్రిమమైనది. ఆ కృత్రిమకేళి పాశము అదోకవిధముగా నుండెను. మరి యీనా డీతడు ధరించినది కర్ణాట శ్రీ వైష్ణవుల కేశబంధమునలేనే యున్నది. కేశబంధమే యేమి? అతని వేషచుంతయు నట్లే యున్నది. ఏమి యీ ద్వాదశ శోర్ధ్యపుండ్రములు? శ్రీవైష్ణవులనుగూడ తనవేషముతో వారిలో నొకడి నని నమ్మించిన ట్లున్న దీవేషము! ఇత డెవరో గూఢచారుడై యుండవలెను. ఇతని నెరిగినట్లు కనబడుట ప్రమాదకరము!

ఈ యాచూలత్వియు మాచలేనివనస్సులూ ప్రసరించెను.

వెంటనే చేతివంకకు తిరిగి, 'చెల్లీ! భగవద్దామణిలము చూచినావోలే!' అనుచు దానిని తోడుకొని మాచంద్రావి వెడలిపోయినది.

* * * *

సాయంత్రము మూడుజాములైనది. అక్కడికి చూడవచ్చు జనసమృద్ధియు తగ్గిపోయినది. బొల్లని భార్య మంగి తనకూతురు పాటితో కలిసి అక్కడికి వచ్చినది. అప్పటికిని ఆకన్నులు పోయిన గూఢచరుడు ఏకాకియై అక్కడనే పడియుండెను. ఆప్తు లెవరును అక్కడికి వచ్చినట్లే లేరు.

పడియున్న యాతని జూడగ నే మంగికి దుఃఖము ముంచుకొని వచ్చినది. దాని కాతనిపై తండ్రియందువలెనే ప్రేమ గౌరవము వినయము భక్తియు కలవు.

పూర్వ మొకమారు దాని యింట వరుసగా మాన్మూళ్లు ఆహారము లేకుండెను. దాని బంధువులే దానియొద్దకు వచ్చుటకు వెరచుచుండిరి. అది సహాయ మర్థింపబోయిన దాని దగ్గరవారే 'పెడమొగములు పెట్టిరి. భిక్షువునకు పోవుటకు దానికి మన సాఫ్యలేదు. అందులో కూతురు పాటికి జ్వరముకూడ వచ్చినది. పిచ్చిమాటలు చెల్లిమాటలు! అది ముఖ్యముగా తండ్రికై దిగులుపడినది. తండ్రినే ఆ సంధిలోకూడ పలవరించును. మంగికి కాల్లాడలేదు.

చూడవనాటి సాయంత్రమున కది యొక నిశ్చయమునకు వచ్చుచుండెను. మరునా డది కూలితో భిక్షువునతో పోవలెను. భిక్షుమా? కూలికి పోవుటా? రాతికోట కట్టుటకు కూలిలు ఎవ్వరైనను ఎండినవను కావలెను. కాని స్త్రీలు ఆ పనిలో ఎక్కువమంది లేరు. ఒక్కమారు ఆ పనిలోనికి దిగినచో రాజభటులు పని పూర్తియగువరకు పని చాలింపనియరు. కోట పూర్తియగువరకు నొకవిధమున నిర్బంధమే. మరి యది ఎన్నార్థకు పూర్తి యగునో! అంత వరకు తా నా పనిలో నిరుకుకొనిన నెట్లు? మరి యా యాకలిబాధ భరించుట ఎట్లు? తన్ను తన కుమార్తెను పోషించుకొనట ఎట్లు?

ఆ ట్లాలోచించుకొనుచుండగా ప్రాద్దుక్రంకితరవ్యాధి ఎవరో ఎరుగని మునుష్యుడు వచ్చి, 'నీ వీ రాత్రి నిద్దరపోకుము. కుభమును!' అని మాత్రము చెప్పి మరి మాటాడక కనబడకుండ పోయెను.

ఏమిది? ఎవ రిది? ఒకప్రక్కను 'పాటి'కి సంధించిన జ్వర మట్లే యున్నది. మంగిమనస్సు ప్రపంచమంతయు సంచరింప సాగినది. బొల్ల డెక్కడ నున్నాడు? ఈ విశాలప్రపంచములో నెక్కడ నున్నాడో? తన్ను తన కూతురు మరిచినాడేమో? రాజభటులచే జిక్కి ఏమి బాధలు పడుచున్నాడో! అతడు చెరసాలకు గొంపోబడినదియు నాతని నెవ్వరో తప్పించినదియుమాత్రమే దానికి తెలియును. ఆపై నేమియు నెరుగదు. ఆ తప్పించినవారు తన వైపైన చూచుటలేదే? వారికే తనపైగూడ కరుణ కలిగినదేమో! కాక తన విభుడుబొల్ల డే రహస్యముగ వచ్చునా?

ఆరాత్రి కంటిపై కుసుకు రాకుండ నిద్ర కాచి మేలుకొని యున్నది. అర్ధరాత్రిము దాటినది. ఏమియు లేదు. ఆశ సన్నగిల్లినది. ఎంత యాసినను ఆగకుండ నిదురవచ్చుచున్నది. ప్రయత్న పూర్వకముగా మేలుకొని యున్నది.

కూర్పుండి యుండగ నే ఒక కల వచ్చినది. మేలుకొన్నవారికి కలు వచ్చునా? దానికి నిదురకట్టియుండవచ్చును. ఒక్క రెప్ప

పాటుకాలము కుసుకు పట్టిన చాలును. ఆ కొంచెముకాలములో మరియొక జీవితకాలము కలలో గడచిపోవచ్చును. కాని మంగికి వచ్చినది చిన్న కలయే! పెనుభూతమువలె జడలు విరియబోసికొని యున్న యొక యాకారము కన్నులముందు కనబడినది. దాని కన్ను చేతులు. ఆ చేతులం దన్నీట ఖడ్గము లున్నవి. అవి యన్నియు నాకవో కలసినవి. కలసియున్న యా ఖడ్గములు చూడగా ఒక భుసుండి యాకారము ధరించినవి. అంతలో ఒక పెద్ద చప్పుడైనది. అది యా కత్తులన్నియు విరిగిన చప్పుడా?

కొట్టిపట్లు మంగికి తెలివి వచ్చినది. పూర్వవర్తితుడైన నిశాచరయోగి యాయసదండము కొట్టుచు చేసిన చప్పుడు, అది! అతడాధ్వని చేయుచు చేసిన సంచారమెల్ల మంగి శ్రద్ధగా నాలకించెను. ఈ భయంకరధ్వనిరూపముగా తన కానాడు కుభము రాబోవుచున్నదా? ఏమో!

తిరిగితిరిగి యా శబ్దము తన కుట్రరమునై పునకే వచ్చియుగినది. అప్పటికే శేరాసతో మంగి తలపు తీసినది. ఆ భిక్షువును చూడగానే మంగికి నిరాశ నిస్పృహ కలిగినవి. ఈ భిక్షువువలన తన కేమి లాభ ముండును? అతని యాశీర్వాదము పొందుటకైనను, భిక్షును పెట్టను గింజకూడ తన యింటిలో లేదు. ఏమి చేయును?

తుద కా భిక్షువే దానికి శుభవార్తలు చెప్పెను. చెప్పి యంతటితో నూరకొనక దోసెడు సువర్ణము తీచ్చియుండెను. ఆ సువర్ణములును అతని ట్లు వచ్చినవి? ఆకాశములోనుండి యాతడు పిలిచినంతనే ఎవరో యతడు లాతని దోసిలిలో పోసిన ట్లున్నారు. అవి యాతడు తన కీయగా నది నిజ మని దానికి ముందు నమ్మకము కలగలేదు. తీసికొన్నది. నిజముగానే కుభము దాని కా రాత్రి వచ్చినది. ఆ పిమ్మట మనస్సు ఆందోళనముతో దానికి నిద్దర పట్టలేదు.

ఆపిమ్మట దానికి దారిద్ర్యము పోయినది. తదాది పొదుపుగా ఆ సువర్ణములు వాడుకొనుచు జీవించుచున్నది. పాటికి మరిరెండు రోజులకు జ్వరము నయమైనది.

అట్టి మహానుభావుడు ఈనాడు ఇట్లు నడివిధిలో దిక్కులేక కన్నులు పోయి పడియున్నాడు. తనకువలెనే ఈతడు మరి యెందరు బీదలకు ఆహారము చేసియుండెనో? వారిలో ఒక్కరును ఇవ్వ డిక్కడికి రాలేదు. అతనిని వదలక సమీపముననే కూర్చుండి మంగి పెద్దపెట్టన నేడువసాగెను. దానికి కారణము తెలిసి పోయినది. పాటి దానిని పైటకొంగు లాగుచు ఇంటికి పోవుద మని తొందరపెట్టుచున్నది.

సాయంకాల మైనది. దీపములు దేవాలయములలో వెలిగించిరి. తిక్తనసోమయాజి మారన గురు నాథులతో కలిసి స్వయం భూదేవాలయమండపమునుండి యున్న మంత్రయింటికి చేరుటకు బయలుదేరి యా మార్గమున బోవుచుండెను. మంగికి మారమున సోమయాజులను చూడగ నే ఆ మహానుభావుని రక్షింపు మని వేడుకొనవలెనను నిచ్చ జనించెను. అది ఎదురుపోయి సోమయాజుల రెండుకాళ్లు గట్టిగ పట్టుకొని విడువక వెక్కిరిస్తూ ఏడువసాగినది.

సోమయాజులకు ఆశ్చర్యముతోపాటు జాలి కలిగెను. దీనముగా ననదయై యేడ్చు మంగినితని చూచిన ఎవరికి జాలి కలుగదు? అందులో కరుణాశువు లగువారికి జాలి కలుగదా?

తిక్కనసోమయాజుల కా ఉదయమున జరిగిన కథ చూచా యగా తెలిసినదేగాని సరిగా తెలియలేదు. ఏమని విచారింపగా అక్కడి జనము ఉదయము జరిగినది చెప్పివేసిరి. అంతయు విని సోమయాజులు “నన్నేమి చేయుమందువు?” అని మంగిని ప్రశ్నించెను.

“రక్షించు, స్వామి, ఆయన కళ్లు తెప్పించు, స్వామి! మీకు శ్రద్ధ ముండును!”

“అతడు నీ కే మగును?”—సోమయాజిప్రశ్న.

“అతడు నాతండ్రి, స్వామి! నాబోటి చిక్కులేని పక్షుల కందరికీ తండ్రివంటివాడు స్వామి!”

సోమయాజులు ఇంచుక ధ్యానించెను.

“అమ్మా! ఇతడు శివనింద చేసి ఈ స్థితికి వచ్చినాడు. అన్న మేల్వరునికి మ్రొక్కుకొని యాలయములో నన్న యథా వాక్కుల అన్నమయ్యను తూమాభితు యర్థింపుము. సర్వము శుభ మగును!”

పెంటనే మంగి యాతని పాదములు వదిలి అన్నమేల్వరుని యాలయము ముందు నిలుచుండియున్న యన్నమారాధ్యుల పాద ములపై బడి పరిపరివిధముల ప్రార్థించెను. కొంతవడికి అన్నమారా ధ్యులకును జాలి కలిగినది. శివలింగార్చితమైన దివ్యత్యోతిని ఆ పడి యున్నవాని కన్నులపై ప్రసరింపజేసెను. ఆ పడియున్నవాడు కన్నులు నలుముకొనుచు లేచెను.

‘మంగి యన్నమారాధ్యులకు మ్రొక్కి ‘బాబా, లేచితివా?’ యని యా శ్రీవైష్ణవవేషధారిని సమీపించెను. అతడు కన్నులు తెరచినాడు. లేచినాడు. మంగిని గుర్తుపట్టినట్లు లేదు. అది ఎకరో కూడ ఎరుగనట్లే యాతడు ప్రరర్థించెను. నగరములో, నామూల నీమూల ఇనుపపనిముట్లు చేయు పనివారు ‘బాబా, బాబా, బాబా’

యనుచు నాకస్మికముగా వచ్చి యాతని నెక్కడికో తీసికొని పోయిరి.

అంతవరకును మేచయనాయకుడు తన భటులతో నా చుట్టు పట్టుల వీధులన్నియు నిర్బంధించి స్వయముగా నక్కడ కాపుంఁడెను. భటు లందరును కనుబ్రావి మేచయనుగూడ కనుబ్రావి యా వచ్చిన మనుష్యు లాతని తప్పించుకొని తీసికొనిపోయిరి. మంగి తన కూతురు పాటితో నక్కడ మిగిలిపోయెను.

మేచయ కాశ్వర్థ్య మయ్యెను. అతడు మంగిని పాటిని ఏమియు జేయదలపలేదు. భయముతో వడికిపోవుచున్న మంగికి ఇంటికి పోవుటకు మేచయ యనుజ్ఞ యిచ్చెను.

* * * * *

మరి యాత డెవరు? రంగనాథరామాయణము రచించుచున్న రంగనాథుడా? కానీ కాదు! రంగనాథరామాయణకర్త రంగ నాథు డైనచో నాతడు శివనింద చేయుట యసంభవము. ఆ రంగ నాథుడు శివభక్తాగ్రేసరుడు!

మరి ఎవ రీ శ్రీవైష్ణవుడు? అతడు శ్రీవైష్ణవుడే కాదు. అతడు ఇస్లాముమతప్రచారకుడు! చాతుర్వర్ణ్యజనములోనివాడు, కాదు!

అది కలిగిన శ్రీవైష్ణవులలో గుసగుసలు ప్రారంభించెను.

“అయ్యో! ఇతడు నాకు తీర్థప్రసాదము లిచ్చెనే!”

“అయ్యో! ఇతడు నా సహపంత్రిని భుజించెనే!”

“ఎంత మోసపోతిమి!”

“నూ పెగమాళ్లు అపవిత్ర మైనాడు. పులికాపు చేతు వలెను!”

“ప్రాయశ్చిత్తము చేయించుకొనవలెను.”

ఎన్నికలకు అభ్యర్థులు

ఇంకో ఏడాదిలోపల రాష్ట్రకాసనసభకు, కేంద్రకాసనసభకు ఎన్నికలు జరుగుతాయి. ప్రజలకు, ముఖ్యంగా 100 కి 80 మంది చదువురాని ఓటర్లుగా ఉన్న మన ప్రజలకు, ఈ ఎన్నికలే ఉత్పన్నమైన రాజకీయ, సాంఘిక ప్రబోధం. ఎన్నుకోవలసిన అభ్యర్థులు, ఆమోదించవలసిన పార్టీల కార్యక్రమాలు, ప్రణాళికలు ముఖ్యంగా పరిశీలించి, గ్రహించి, మళ్ళీ అయిదేళ్లపరమావధి 'రాజకీయభవిష్యత్తును తాము నిర్ణయించుకొనే సదవకాశం. ఏపార్టీనిగానీ, నాయనాయకుడినిగానీ, అభ్యర్థినిగానీ, గుడ్డిగా 'సమృద్ధి'గానీ, 'దృఢి'గానీ తీగడ. 1946 ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు చీపురు పుల్లను నిలబెట్టితే చీపురు పుల్లకే ప్రజలు ఓట్లవ్యాపారాన్ని నాదాలు విన్నాం. అలాగే చీపురుపుల్లలకూ ప్రజలు ఓటు ఇచ్చారు. దాని ఫలితం ఇప్పుడు అనుభవిస్తున్నాం. కాసనసభాసభ్యుల్లో అధికసంఖ్యాకులు ఎన్నికలయొక్క నిశ్చితమతము నియోజకవర్గాలను చూసినపాపాన పోలేదు. కమ్యూనిస్టుదాడులు, పోలీసుదాడులు జరుగుతున్నా, ఈ సభ్యులుగానీ, రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంస్థపతినిగులు గానీ ప్రజలు అండన మంచొన్న పాపాన పోలేదు. రాబోయే ఎన్నికల సంవత్సరంలో ప్రజలకీ అవధిమం మంచి సులభతాం. ఇంకీ సారి ఏపార్టీ అయినా చీపురుపుల్లలను నిలబెట్టి, ఓట్లవ్యయంకే, ప్రజలు ఆ పూనకంలో వివేకం పోగొట్టుకోక, ఆ చీపురుపుల్లలను ఒక కట్టకట్టి రాజకీయరంగంలో ఓయల పడేయగలరు. పడేయాలి.

చైకి చెప్పే దేధల్లే, ప్రజాసేవ వీటి కన్న నాయకుల చిత్తశుద్ధి నిష్కల్మషత, నీతినియమాలు ముఖ్యం అనే సంగతి ప్రజలు తెలుసుకున్నార.

కాంగ్రెసుంటే ప్రజల కేంద్రదేవ అసంతృప్తి నిర్లిప్తంగా గానీ, అరాచకంగా గానీ పరిణమించగూడదు. అసంతృప్తిలోంచి సక్రమమైన నైతికత, కార్యక్రమం ఏర్పడాలి. ఇందుకు, ఎన్నికలు మంచి అవకాశం.

దేశంలో కాంగ్రెసుకు పోటీగా వ్యక్తులు పార్టీలు ఎన్నికల్లో పాల్గొంటారు. స్వేచ్ఛాపూరితమైన కాంగ్రెసు నిష్పక్షపాతమైన గలగటం ఏపార్టీకీ సులభం కాదు. కాని ప్రజాస్వామ్యంలో ఏపార్టీకీ నాయకులుగా మనిషిహంగు లేనిదే, పార్టీనాయకులు కొన్ని మంది అగ్రగణ్యులయినా, ఆపార్టీ వ్యాపించదు. వేగ్ల పోసుకోదు. 'దేశబంధు' దేశాలలో ఈ విధమైన మనిషిహంగు అవసరం లేదు. మిలిటరీ, పోలీసు, గూఢచారుల హంగుంటే చాలు. కాని ప్రజాస్వామ్యములో రాజకీయంగా తరిగిపోయిన ప్రతినిధులు, అధిక, సాంఘిక విషయల్లో కొద్దో గొప్పో నేర్పగలనవారు తగినంతమంది ఉంటుంటే అవసరం. కాసనసభాసభ్యులకు సరిపోయేంతమంది అభ్యర్థులను ఎంచుకోవాలి కై నా తగిన మనిషిహంగు ఉండాలి. అరవై

శ్రీ వేలూరి సహజానందం

ఏళ్ల కాంగ్రెస్ పోస్టిలి చూస్తే, ఈ హంగు లేవని సంగతి, 'దేశంకూడా ఎంత దెబ్బతింటున్నదీ' తెలుస్తుంది. ఇప్పుడున్న కేంద్ర, రాష్ట్ర నాయకులపాసే నిలబడగలిగిన చిన్న నాయకులు బహు కొద్దిమంది. కాంగ్రెస్ వారిలో కేంద్రఅధికమంత్రి పదవికి తగిన అభ్యర్థి లేవటం అతిశయోక్తి కాదు. సంఘర్షణ తయారైనవాని పరిపాలనకూడా అర్హులు కావటం కష్టం. దేశానికి సంబంధించిన ఆర్థిక, వ్యావసాయక పార్టీకామిక, కార్మిక, రైతు, కూలీ విషయాలలో కాంగ్రెస్ వారికి అధిక సంఖ్యాకులకు తగిన ప్రాజ్ఞత లేవటం అతిశయోక్తి కాదు. అందుకే కేంద్రకాసనసభలో గానీ, రాష్ట్రకాసనసభలో గానీ చేతులెత్తటమే తప్ప, సమస్యలను శాస్త్రీయంగా, పుష్టంగా చర్చించటం మాడం. అక్కడక్కడ ఏ ఒకడో గొంతుగించుకుంటాడు. కాని మిగతవారి మానంలో అది అరగిపోగనం.

కొద్ది ఏపార్టీ అయినా ఎన్నికల్లో నిల

బడాలంటే, ముందు తగిన మనిషిహంగుల చేతున్నవారే. అగ్రనాయకులు పంపి ఉంటే చాలదు. సామాన్యపాతి, ప్రతినిధులకు సక్రమమైన శిక్షణ ఇచ్చి, వారిని కాసనసభాసభ్యత్వానికి, అర్హులయేట్టుగా తర్ఫీదు చేయాలి.

చీపురు పుల్ల లో, ధ్వజ సంభారలో కాంగ్రెసుకు హంగు - సంఖ్య దృష్ట్యా - లోపంలేదు. కాని సంఖ్య విడిచి సమర్థత దృష్ట్యా చూస్తే కాంగ్రెస్ కున్న బలం కూడా తక్కువే. కొత్తపార్టీల సంగతి చెప్పనక్కర్లేదు. వీరికి సంఖ్య లేదు. సమర్థత కూడా అంతలే అని చెప్పవచ్చు.

ఉదాహరణకు మన మద్రాసురాష్ట్ర కాసనసభలో ఈ సారి 875 సభ్యులు ఉంటారు. కాంగ్రెస్ లో పోటీ చేసేవారు ఊరికే కాంగ్రెస్ 'బూరువా' సంస్థ, పెట్టుబడిదార కీలుబొమ్మ అని హుంకరించినంత మాత్రాన కాంగ్రెస్ పానాన్ని ఆక్రమించ

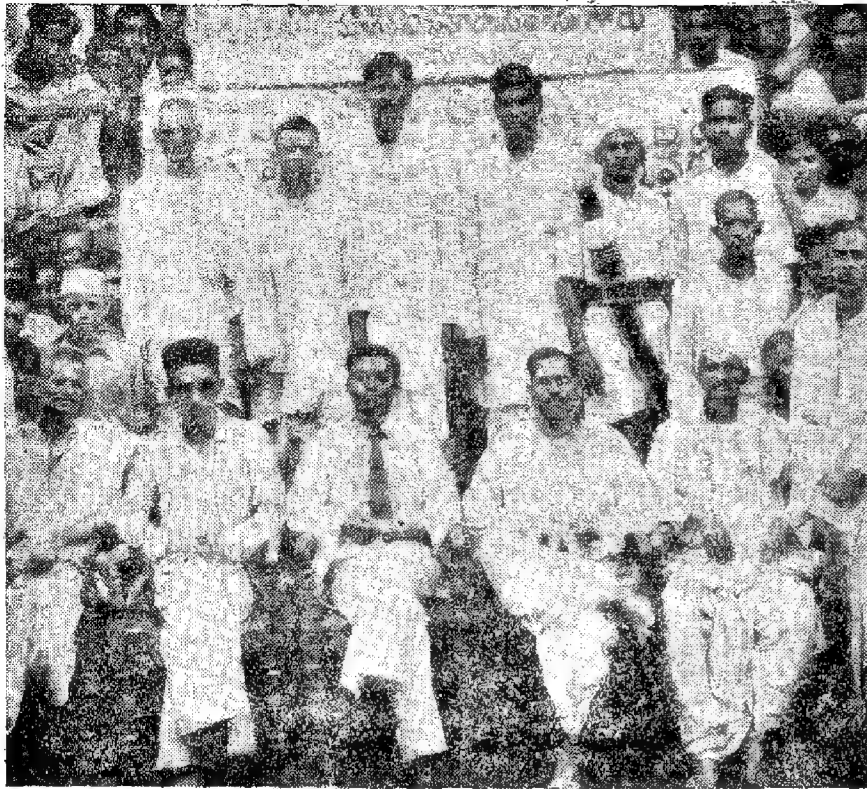
ఉబ్బసం శాశ్వతంగా తిరోముఖం పట్టుతుంది

పురోహిత్ శ్యామ్ హరి. ఉబ్బసమును వెంటనే మన పరిచి చివరకు దానిని తుడుద్దము. ఇది యొక్క పేజాగా వాడిచూడబడిన శాస్త్రీయమగు (దృక్పథ) భావధము. వరుసగా గత యరపై యెనిమిదేండ్ల నుండి చేరుగాంచినది.

పురోహిత్ శ్యామ్ హరి డ. 3-8/- లకు డ. 6-/- లకు డ. 10-/- లకు. 8 డ. 6 డ. 12 డ. ల సీసాలలో మంచి తెవిస్తులవడ గాని దిగువతెలిపిన మాన్యుఫ్యాక్చరర్ల వద్దగా విదారకును. డా. పురోహిత్ ఫార్మసి,

కొల్హాపూర్ (ఎం. ఎన్. ఎం.)

పురోహిత్ శ్యామ్ హరి

ఇరగవరం బోర్డు హైస్కూలు ప్రారంభోత్సవసందర్భమున తీయబడిన ఫోటో
 కూర్చున్నవారు :- ఎడమనుంచి, మడుగంటి జగన్నాథాచార్య, సోమలక్ష్మి సాయబు
 నరసాపురం సబ్ కలెక్టరు చిదంబరం ఐ. ఏ. ఎస్. అధ్యక్షులు మాగంటి శీతారామదాస్
 గారు, (ప్రారంభము జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు) కొవ్వరి గోపాలరావుగారు.

తరు. 875 స్థానాల్లో కనీసం 200, 250
 స్థానాలకైనా పోటీ అభ్యర్థులను నిలబెట్టగల
 గాల్సి. అంటే 2½ కోట్ల ఓట్లకంటే 250
 మంది దొరకరా అనవచ్చు. సంఖ్యదృష్ట్యా
 కాదు. సమర్థత దృష్ట్యా 250 మందిని, చివ
 రకు 200 మందినైనా చేకూర్చుకోగలిగితే,
 ఎన్నికల ఫలితాల్లో మెనపట్టిక, విశేషమే.
 కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా పోటీచేసేవారు
 స్వతంత్ర అభ్యర్థులు, హిందూ మహాసభ,
 సోషలిస్టుపార్టీ, చిల్లరమలర కులసంఘం.
 కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఎన్నికల్లో పాల్గొనే అవ
 కాళం ఆట్రే గోచరించదు.* ఆ అవకా
 శాన్ని, అర్హతను వారే పోగొట్టుకున్నారు
 బెంగాలు, పంజాబ్ రాష్ట్రాల్లో ఎలా
 ఉన్నా, ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రాల్లో
 మతసంఘాలు ఓట్లుపొందే అవకాశం లేదు.
 తమిళనాడు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలబట్టి, ఎక్క
 డైనా నూటికి కోటికి ఏదైనా కులసంఘం
 కొద్ది అవకాశం ఉండవచ్చు. ఇంక

స్వతంత్ర అభ్యర్థులు. వీరికి అవకాశం ఉంది.
 ప్రజల భక్తివిశ్వాసాలు చూరగొన్న వ్యక్తులు
 పార్టీముద్ర లేనివారున్నారు. వీరు కిందటి
 మ్యూనిసిపల్, జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల్లో కొద్దిగా
 కాలు నిలబెట్టుకున్నారు. కాని వారికి
 ఒక నిష్పితప్రణాళిక, కార్యక్రమం లేవు.
 వీరిలో ఎక్కువమంది కాంగ్రెస్ వారే. తమ
 పూర్వనేతతో ప్రజల ఆమోదం పొందవచ్చు.
 కాని ఇందువల్ల ప్రజల కెక్కువ ఉప
 యోగం లేదు.
 ఇంక సోషలిస్టుపార్టీ. మన రాష్ట్రంలో
 చిన్న పార్టీ ఇది. దీనికి తగిన మనోహరం
 ఏర్పడటానికి ఇప్పటికన్నా ఇంకా ఎక్కు
 వగా శ్రమపడాలి. ఆంధ్రదేశంలో కాసేన
 పథక 145 స్థానాలున్నాయి. 145 మంది
 సమర్థులను ఎంచుకోటం కులభం కాదు,
 (లేదవట్టిలో వివరాలున్నాయి.)
 కాబట్టి మనకు ఎన్నికలరంగంలో కన
 బడేది కాంగ్రెస్ పార్టీ, సోషలిస్టుపార్టీ,

స్వతంత్రులు. ఎన్నికల ఫలితాల సంగతా
 ఉన్నా, ఆంధ్రదేశంలోని 145 స్థానాలకు
 145 మంది సమర్థులను, కనీసం పగానికి సగం
 మందిని 70 మందినైనా సమర్థులను
 కాంగ్రెసుపార్టీ, సోషలిస్టుపార్టీ, స్వతం
 త్రులు నిలబెట్టుగలగాలి. పార్టీలు ప్రజలు
 కూడా అభ్యర్థుల సమర్థతనే తెక్కలాకి
 తీసుకోవాలి.

* 1946 ఎన్నికల్లో 100 కి 10 మంది
 కమ్యూనిస్టుపార్టీకి ఓటిచ్చారు. పార్టీ ఇప్పటి
 తిరుగుబాటుకు పూనకోకపోతే వచ్చే ఎన్ని
 కల్లో ఇంకెక్కువ ఓట్లు వచ్చేవి.)

• ఆంధ్రదేశంలో కాసేనసభా స్థానాలు

జిల్లా	మొత్తం స్థానాలు
విశాఖపట్టణం	— 80
తూ. గోదావరి	— 16
ప. గోదావరి	— 11
కృష్ణా	— 12
గుంటూరు	— 18
నెల్లూరు	— 18
కర్నూలు	— 8
కడప	— 8
అనంతపురం	— 9
బళ్లారి	— 7
చిత్తూరు	— 12
మొత్తం	145

కు మ్మ ★ బొ ల్లి
 వగైరా మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయివాద్యం
 లకు, గ్యాంగులబీచీకిత్త, క్యాటలాగు ఉచితం
 కి కి రెడ్డి అండ్ కో. "డాన్స్ రాక్రమము",
 గోపాలపురం. తూర్పు గోదావరిజిల్లా

తెలుగు మెయిగులు
 గంభీర : వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రి,
 తెలుగుదనము, తెలుగు సంప్రదాయాలు
 తెలుగుభాష అవతరించిన విధము తెలుగు
 తేటదనము, తెలుగుకవిరాపరమ్యము శాస్త్రి
 గారి పాతిక ముప్పయి సంవత్సరాల పాహిత్య
 కృషి ఇందులో మూర్తిభవించి యున్నది.
 వెల రు. 2/- కేవలముఖ్యము 0-7-0
మేనేజరు, ఆంధ్రగుంథమాల.

నామకరణం

శ్రీధరబోట శ్రీనివాసులు

పురిటిగది ప్రవేశించి ఆనాటికి పదిరోజులైంది మా కనకం. అంతవరకు ఆమెను నేను చూడలేదు. ఇంట్లో పెద్దవాళ్లుండిగా నేను చూడవలసిం దేమింది? ఆనాడు అది వారం కొనడంవల్ల యింట్లోనే వున్నాను. అమ్మగూడా అంది, 'దాన్ని ఓ సారి చూడ గూడదురా' అని. సరే అనుకొని పురిటిగది ముందు కొచ్చి తొ గి చూచా.. యేవో మధురస్వప్నాలు కంటూ పసిపాపను తన గుండెకాయగా ఒళ్లో పెట్టుకొని మహా నందం అనుభవిస్తూవుంది. ప్రపంచాన్నంతా ఆగదిలోనే చూస్తూంది. తన బిడ్డనుగురించి యెన్నో తియ్యటి కలలు కంటోవుంది.

అమ్మాయి చక్కగా చదవుతుంటుంది. పెద్దదవుతుంది. వైభవంగా పెరిగితివుతుంది. అత్తారింటికి వెళ్లుతుంది. యెన్నో కేడ్లు

జరుగుతాయి. తనకు ఓ అల్లుడంటూ వస్తాడు యెన్నో పిరత్యాకువరాలు ఆడుగుతుంటాడు. యివ్వలేక యింటి వాళ్లు చూల్తుారు. యెదోవిధంగా వాళ్లుకుముట్ట చెప్పాలి అంటూ తను బిడ్డపక్షన వాదిస్తుంది. "అబ్బా యెంతగోల తెచ్చిపెట్టింది. మా కనకం బిడ్డకు కని! చల్లగా వున్న యింట్లో ఓ తుపాను పుట్టించిందే!....."

'కనకం' అంటూ పిల్చు. నావైపుచూచి చల్లగా నవ్వింది సిగ్గు అభివయస్తూ, తను చెయ్యవలసిన పని అంతటితో పూర్తి అయినట్టుగా.

"అశోక్యంగా వుండా శరీరం? కనకం" అన్నాను నేను. అన్నానన్నట్టుగా తివ్రాపింది కనకం.

"పాపను చూస్తావట్రా! అంటూ అమ్మ గదివైపు వచ్చింది.

"యిప్పుడే చూడడమూ అసహ్యం గానూ, తర్వాత చూడొచ్చులే" అన్నాను.

"రంగు, రూపు తల్లిలాగే వుంటుందిరా. కళ్ళమాత్రం మీ బామ్మలూగు దొడ్డికాళ్లు. ముక్కు సరిగ్గా నీదే!" అంటూ వర్ణన మొదలెట్టింది అమ్మ.

"అప్పుడే యెలాగు తెలుస్తుందమ్మా. పసి మాన" అన్నాను నేను.

"తెలియకపోవడ మేమిటిరా. సరిగ్గా కనపడుతుంటేను. క ను బొమ్మలు చూశావూ సరిగ్గా తాళతే - కళ్ళమాత్రం నావి", అని ఆవిడ మురిసిపోయింది.

"యేమిటో మీ ఆడ వాళ్ల మాటలు. యింకొక శ్లేషా లేరువలేదు, అప్పుడే నీ కళ్లలాగే వున్నాయని యేలాగ కనుపించాయే!" అంటూ నాన్న కచ్చాడు గది వైపు.

"అట్లా మాట్లాడ్డారేం. పసిమానైలే మాత్రం ముక్కు మొహం పరిమితి తెలియదూ!...కొడలంటుంది వాళ్ల అమ్మమ్మ కళ్లలా గున్నాయని. ముక్కు మొహం సరిగ్గా వాళ్ల నాన్నలంగే వున్నాయని-కాని నేను బతికివుంటే చూస్తాను కళ్ళమాత్రం వాళ్ల అమ్మమ్మకళ్లు కావు. నేను ఆవిడను చూచానుకదూ. ఆవిడవి పిలకళ్లు. మామూలుగా కురచగా వుండేనునిషి. మన చంటి దెక్కడ. ఆవిడ దెక్కడ. కవుచిప్పల్లాగ కళ్లు, భారీ శరీరం నా అమ్మది. సరిగ్గా చేయెత్తునునిషి అవుతుంది" అంటూ ముగించింది తన ధోరణిని అమ్మ.

"పిల్లలకు మహావస్తే తిరిదండ్రుల పోలికలు వస్తాయేమో కాని అమ్మమ్మ పోలికలు తొడి, మేనమామమాతరు పోలికలు వస్తాయమ్మా నీ చాదస్తం కాకపోతే" అన్నాను నేను.

"రాకపోవడ మేమిటి రా - నీ వాలకం అంతా మాతాతనే. చెల్లాయిను చూచావూ. సరిగ్గా మా అమ్మే - కళ్ళమాత్రం మా చెల్లెలివి. నడుస్తూవున్నప్పుడు వెనకనుంచి చూస్తే సాక్షాత్ మా అమ్మలాగే కనబడుతుంది. దాన్ని చూచినప్పుడల్లా అమ్మ జ్ఞాపకాని కొస్తుంది". అంటూ కంట నీరొత్తుకుంది అమ్మ.

"నీ పుట్టింటివరస నీ పిల్లల కొచ్చిట్టు నీ కొంజిపిల్లలకు దాని పుట్టింటివరస రా కూడదేం" అన్నాడు నాన్న సత్వరతా.

(24-వ పేజీ చూడడు)

అవమానం

కొత్తగా కాపరానికి వచ్చిన కోడలులక్ష్మికి అయింటి ఆచారవ్యవహారాలు సమంగా అవగాహనకాలేదు మొదట్లో! భర్త అఫీసుకు వెళ్ళినతరువాత, ఆ ఇంట్లో తనకు తోడుగా మరోవ్యక్తి లేకపోవడంచేత, అత్తగారితోనే కాలక్షేపం చెయ్యకలసాచ్చేది లక్ష్మికి. తన పుట్టింటిలోనులే ఉంటుందని మొదట్లో అపోహపడింది దామె!

“ఏమండీ అత్తగారూ! నీళ్లు బిందెలోకి తోజేసి పొయ్యిమీద పెట్టిసే నండి” అయింట్లో పనిచెయ్యడానికి ప్రారంభించి మొదటిరోజున అంది.

“ఆ బాల్బీ, బోర్లించేసేవా?” అంది అత్త “రుద్రాక్షుమ్మ”.

“అయ్యో! మరచి పోయా నండీ... బోర్లించి వచ్చేస్తా”, అని నూతిదగ్గరకు పరుగెత్తింది లక్ష్మి.

నీళ్లు తోజేసిన తరువాత బాల్బీ బోర్లింప వలసే ఆవశ్యకతేమిటో ఆమె కరంకాలేదు. అయింటి ఆచారం అదికాబోలీని లక్ష్మి అనుకుంది. తను అనవసరంగా ఓ తప్పుపని ప్రారంభంలోనే చేసినందుకు ఎంతో భయపడింది. ఇంకా అలాంటి తప్పుపనులను ఎన్ని చెయ్యవలసానుందో అని ఆమె హృదయం ఆరాటపడింది.

“పొయ్యి రాజేసేదా?” అని బాల్బీ బోర్లించినట్టి అడిగింది.

“ఔనలే!...మీయింట్లో ఇలాగే చేసుకుంటారేమిటి? మొదట స్నానంచేసి తరువాత రాజేయ్యి” అంది రుద్రాక్షుమ్మ.

లక్ష్మి గుండెలు గుళ్ళేలుమన్నాయి. ఓ మిలటరీ కమేండరులా అనుపించింది రుద్రాక్షుమ్మ. పొయ్యి రాజేయ్యడానికి ముందు స్నానం చెయ్యడం అనేది అయింటిఆచారం కాబోలీని ఆరంభం చేసుకుంది. ఓ గావంచా కట్టుకొని స్నానం చేసింది. పెట్టిలో ఉన్న ఓ మడతచీర తీసి కట్టుకుంది. “ఇంక రాజేయ్యనా?” అని అడిగింది.

“ఓసి నీతెలివి బాగులనా...అదేమిటే, మడిగా స్నానంచేసి, మైల బట్ట కట్టుకున్నావ్!...సవ్యంక పొయ్యిరాజేసినట్లే,

నేవంట. చేసినట్లే! మీయింట్లో ఇలాగే నేమిటి చేసుకుంటారు” అత్తర్యంతో అంది రుద్రాక్షుమ్మ.

“అయ్యో, నాకంత బాగా తెలిదత్త గారూ!...అయితే మళ్ళీ స్నానంచేసేదా?” అని అంది సగం భయంతో.

“ఉహూ...ఇవార్తికి నువ్వేమీ చెయ్యకక్కర్లేదులే. మాటి మాటికీ స్నానంచేస్తే జబ్బుచేస్తుంది. నాలుగు రోజులపాటు నా దగ్గర తగ్గివుపొందేవంటే నాకన్నా ఆచార వంతురాల వత్తావు”.

“నాలుగు రోజు లెదుకుండీ!... రెండు రోజుల్లో గ్రహించగలను”.

“అదీ బుద్ధి మంతురాలి లక్షణం. అలా చెప్పేసమాధానాలు చురుకుగా, బాగా వుండాలి. చూడూ, పెద్ద కోడలుండే వట్టి

శ్రీ ఆకుండి నారాయణమూర్తి

మొద్దు! బెల్లం కొట్టిన రాయిలా టిడి. మూర్త్యంకూడా కొంత ఉందిలే!”

“అయితే అత్తగారూ!... అక్కయ్యగారూ, బావగారూ ఏ ఊళ్లో ఉంటున్నారండీ!”

“అబ్బ, ఆ ఊరుశ్రేణాకు జ్ఞాపకం ఉండదే...ఏమిటిచెప్పా...అయిదిగోమో” కాకి వెళ్ళేవారిలో ఉందిట.

“అంతదూరం ఎందుకు వెళ్లిపోయారండీ”.

“ఏమిటో, వాడో పిచ్చిమనిషి...ఏదోనీ పెళ్లప్పుడు మీయింటికి రావడమే! అక్కణ్ణించి, ఇప్పటివరకూ రావడమే మానీసేకొ ఆ వెధవుల్లో ఏమి సౌఖ్యంగా ఉంటుందన అక్కడికి పోయేడు. ఒక మైలా అంటూ, అనేచితుణ వుంటేగా వాడికి. ఇంతకి దాన్నించే వాడలా తయారయేడు.

“అదేకాల్లో అందరూ అంటేనండీ. మైల బట్టలతోనే భోజిస్తేస్తారు.”

“చూసేవా వెధవలు!...పాడవకంచేస్తారు బ్రాహ్మణ్యాన్ని తగలపెట్టేస్తున్నారు. మరి

లేకపోతే ఈకరువులూ, ఈయధాలూ ఎంద కొస్తున్నాయంటావు?”

“పెద్దల నియమాలను, నిషేధాలను సమంగా పాటించలేదని.”

“అదీ చిన్నదానివయినా నీకే బాగా తెలుసు” అంది రుద్రాక్షుమ్మ.

ఇంతలో లక్ష్మి భర్త కామయ్య వచ్చే డక్కడికి. కాళ్ళు కడుక్కోమని చెంబుతో నీళ్లు తెచ్చింది లక్ష్మి. కోడలు గ్రహింపు కక్కిని చూచి ఎంతో ముచ్చటపడింది రుద్రాక్షుమ్మ.

“నూ అమ్మ చెప్పిందా? ఇలా తెమ్మనమని” నవ్వుతూ అడిగేడు కామయ్య.

“లేదు. ఈయింటి ఆచారవ్యవహారాలను ఇప్పుడిప్పుడే అవగాహనచేసుకుంటున్నాను” అంది నవ్వుతూ.

“చూసేవురా అబ్బాయి!...మీ వదిన లాంటి దనుకున్నా వేమిటి. చెప్పినపని చటుక్కున గ్రహించి చేస్తుంది” అంది తల్లి రుద్రాక్షుమ్మ.

కామయ్య చిరునవ్వు నవ్వేడు. “ఏదో మొత్తానికి ఇదికూడా అత్తగారయేలేక నీ కన్నా రెండాకులు హెచ్చు చదువుకాసేటట్లు చెయ్యి”అన్నాడు తల్లిని సంబోధిస్తూ.

“నాకోడలు నాఅంత దవ్వకే నాకంక కన్నా ఏంకావాలి నాయనా! నాకు కూతురు లేనిలోపమే తీరిపోతుంది!”

“ఓ! కప్పొద్దున్న దీనికి పిల్లలు పుడితే. రోజుకి నూరేసి మాట్లు స్నానం చేయించేస్తుంది మడి! మడి అంటూ.”

“నీకూ పెద్దవాడి పోలికలు లేక పోలేదు.” అంటూ వంటింటిలోకి వెళ్లిపోయింది రుద్రాక్షుమ్మ.

“ఔనే లక్ష్మి!...ఇవారే ఎన్నిమార్లు స్నానంచేసేవు?” అని అడిగేడు కామయ్య.

“ఇవ్వి... ఊరుకుందురూ. అత్తగారికి కోపంవస్తుంది.” కనుబొమలు ముడుస్తూ, అదొరకంగా నవ్వుతూ అంది లక్ష్మి.

“ఉహూ...చెప్ప. ఫరవాలేదులే.”

“ఒక్కమారు—”

అంతట్లో “ఒరేయి నాయనా, ఆ పొయ్యి

బాది నీళ్ళు పోసేసుకొని, ఓ చేదడు చన్నీ
పో శద్ధయి, మడికట్టుకొనిరా!" అని తల్లి
లుపువినబడింది వంటింట్లోంచి.

"నల్ల రండి" అంటూ గోడవారమోహయి
వ్యవధం మొదలుపెట్టింది లక్ష్మి.

"ఎందుకు నవ్వుతున్నావు?" అని అడిగేడు
కామయ్య.

"చెప్పను."

"నాకు తెలుసుమలే."

"చెప్పండి చూడండి?"

"నేను చెప్పను." ఇద్దరూ పకాయివవ్వు
కున్నారు.

"మా అమ్మ ఆచారం గురించే గా!"
అన్నాడు కామయ్య.

"ఇం... భోజనానికి మడికట్టుకొండి."
అంటూ పెరట్లోకి వెళ్లిపోయింది లక్ష్మి నీళ్ళు
తొలిద్దామని.

* * * *

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట అయేసరికల్లా
ఇళ్ళు చక్కతెట్టుకొని ఆసీధి అమ్మలక్క
లందరూ, రుద్రాక్షమ్మగారి గుమ్మంలో
సమావేశమవడం అనుదినకార్యక్రమాలలో
ఒకటి!...చివరంటలు కుడుతూనో, లేక
బొంకలు కుడుతూనో కూర్చుంటూ ఉండే
వారు. వాళ్ళ సమావేశంలో చర్చించనివిషయం
అంటూలేదు. భగవంతునిపూజలో జరిగేయ
విషయాలన్నీ వాళ్ళ తే అన్నభావంలో వుండే
వారు. ఆటట్టులోకల్లా నరసమ్మ గారిది
ప్రముఖస్థానం. ఎక్కడలేని విషయాలనూ
నేకరించేదో విశేషం!... తీవ్రమయిన
తీర్మానాలను వాటివిద పానచేసేది. నర
సమ్మ గారంటే అసీధి అమ్మలక్క లందరికీ
నాడల్! ఆమెకెదురు తిరిగి ఎవరయినా
మాట్లాడేరా అంటే చచ్చినంత కలకాశ
రన్నమాటే.

ఒకరోజున ఏదో మాటలనందర్భంలో...
"రుద్రాక్షమ్మగారున్నారా అంటే...అని
డిది ఆచారం—అలా వుండాలి," అని,
అంది నరసమ్మ.

"చూచేటంటే, ఏళ్ళ వీరకత్తెగారింట్లో,
అంతా కాపకూడేనట!" అంది పొరింటి
కామక్షమ్మ.

"జానట!...బాత్రిగా ఆచారం లేదట!—
మెలా, అంటూ, కాప, మాల అన్న భేదమే
లేదట!— మానీ, మానీ అలాంటి సంబంధం
చేసేరేమిటో!" అని నరసమ్మ ఓ ఘటయిన
రేమార్కు పాన్ చేసింది.

రుద్రాక్షమ్మ విని సహించలేకపోయింది.
"వాళ్ళ సంగతి మీఅందిరికి మహా తెలిసిపోయి
నట్లు...వాళ్ళకున్న ఆచారంలో సగమయినా
మీరు పాటిస్తున్నారేమిటి? మాటలూరికే
దండగ చేసేస్తారేం?" అంది రుద్రాక్షమ్మ.

"ఓహో—అయ్యవారేం చేస్తున్నారా
అంటే చేసినతప్పల్ని దిద్దుకొంటున్నార
అన్నట్లుంది మీమాటల తీరు. తెలిసో, తెలి
యజో ఆసంబంధాన్ని చేసేరు పిల్లబాగుంది
కదా అని. ప్రైవేటుమొహమాడక అందు
కిప్పుకుదాన్ని సమర్థిస్తున్నాను" అంది నర
సమ్మ.

"ఊరుకొండి. ఎక్కడలేని విషయాలూ
మీకే కావాలి. ఒక్కరి చులకనగా మాపించ
డమేకానీ మిషయమై మారాలోచించు
కోరు, గురివిందగించ తన మచ్చమానుజుడట.
అలా వుంది మీసంగతి" రుద్రాక్షమ్మకొంచెం
కోపంతో అంది.

"ఇది మరి బాగుంది. మీకోడలు లక్ష్మి
చెప్పింది, నాతో తనపుట్టింటిసంగతినంతా.
లేకపోలేనాకేం తెలుస్తుంది. "అబ్బ...ఏమి
టండీ మాఅత్తగారిచాడ ప్రం... భరించలేం!
ఎంతపుణ్యం ఆర్జించేదామకో ఆమె పుట్టేకేం,
ఇంకా పూర్వాచారాలమీద నమ్మకం పోలే
దామెకు. మా యింట్లో మేం ముగ్రంగా
కాపదానిచేతే నీళ్ళు తెప్పించేసుకుంటాం.
కూరలు-తరగడం, పచ్చళ్ళు చెయ్యడం మొద

లయిన పనులన్నీ మాకాపదానిచేతే చేయిం
చేసుకుంటాం." అని మీకోడలే నాతో
మొన్న అంది. లేకపోలే నాకేం తెలుస్తుంది!"
చివరంటలు, విసుగుగా దొంతరపెడుతూ
అంది నరసమ్మ.

"మాటల్ని అలా అందంటే నేన్నమ్మను.
అది అలాంటి మనిషి కాదనట. నేనంటే
దానికెంతో అభిమానం!— చెప్పిన పనిని
చటుక్కున చేసేస్తుంది. నన్ను ఓ తల్లిలా
భావిస్తున్నాదది" అంది రుద్రాక్షమ్మ.

"జేను. ఇప్పుడు మీతో అబద్ధాలు చెప్పక
పోలే నాకు కాలం గడవదని కోవోలు మీ
అభిప్రాయం."

"కొందరి లాంటి లేనిపోని విషయాలను
పుట్టిస్తూ ఉంటారండీ!"

"ఇంతకీ, మీయింటి గుమ్మంలోకి వచ్చి
నందుకు ఇన్ని మాటలు పడవలసాచ్చింది.
నిజమిదిలే నిష్కారం!...కావలీస్తే మీల
క్షిప్తే అడగకూడదు."

"ఓనయి!...లక్ష్మి, - ఏంచేస్తున్నావు?—
ఓహరిలా రా!" అని పిలచింది రుద్రాక్షమ్మ.

"ఏమండల్లా," అని సగం అల్లుకున్న లేసు
నడ్డతో పరుగెత్తు కొచ్చింది లక్ష్మి.

"జానే!—మొన్న నవ్వు మీ పుట్టింటి
గురించి, మీ అత్తగారి ఆచారంగురించి
నాతో ఏమని చెప్పేవో" అని అడిగింది
నరసమ్మ.

అధికారోత్పత్తి ఉద్యమాన్ని గురించిన ఒకానొక భావోత్తేజమైన ఘోషర చిత్రాన్ని
పరిశీలనగా పరిశీలన అవసరమైన సందర్భంలో గ. యం. మున్నీ గారు.

లక్ష్మీగుండెలో రాయిపడింది. నరసమ్మ ఇంత పేచీకోరుమనిషిని అనుకోలే దామె. ఏదో మంచిమనిషుడని అనుకున్నాను. గురించి, ఆ తగారి ఆచారవ్యవహారాలగురించి నరసమ్మతో ముచ్చటించిన మాట నిజం. కానీ నిజం చెప్పలే ఆ తగారి మనుకుంటూ అసత్యం చెప్పలే ఏమి ముప్పు వాటిల్లుతుందో ఇంతకీ తను నరసమ్మతో అన్నమాటల్లో తప్పే ముంది?... తన పుట్టింటూరి టెలో "ఆచారం" అనేపదానికి తావులేదన్న సంగతి ఆ తగారికి బాగానే తెలుసు. అంచేత ఆమాట ఎవరితో చెప్పినా తప్పే? ఇంక తన ఆ తగారు ఆచారవంతురాలని ఎవరితో అన్నా తప్పే? అందులో అబద్ధముందా? ఈ రెండు విషయాల గురించేకదా, నరసమ్మతో తను ముచ్చటించింది. లక్ష్మీఆలోచనలు పరిశీలించి ధాల్ పోయేయి.

"ఏమన్నావు. చెప్పు?" అని ఆ తగారింది తను ఆ విషయా లేమీ నరసమ్మతో అనలేదని కోడలు చెపుతుందని రుద్రాక్షమ్మ ఆశ. ఎలానయినా నలుగురి మధ్యా తన మాట నెగ్గించుకొందామని రుద్రాక్షమ్మ కోరిక! కోడలు నిజంగా నరసమ్మతో ఆ విషయాలన్న అన్నప్పటికీ 'అనలేదు' అనే అబద్ధం చెప్పేస్తే బాగుండునని అనుకుంది. రుద్రాక్షమ్మ, నలుగురి మధ్యా నరసమ్మ పట్టి పేచీకోరు. అని ఋజువుచేద్దామని రుద్రాక్షమ్మ కోరిక! అంతే!... కోడలి పుట్టింటూరి ఆచారవ్యవహారాలు ఎలాగుంటాయో ఆమెకు బాగా తెలుసు. కోడలు ఆమాటలు అనడం గూడా సమంజసమే! అందువల్ల తప్ప లేదని కూడా సమర్థించుకుంది. కానీ ఆ తగారిలో మట్టుకు అబద్ధం ఆడితేనే!...

కానీ, రుద్రాక్షమ్మ అనుకున్నట్లు మాత్రం జరగలేదు. నరసమ్మ చెప్పినట్లు తను అన్నానని ఒప్పేసుకుంది లక్ష్మీ.

'ఇప్పటికీ బోధపడిందా?' అంటూ విస్తరంట్లు పట్టుకొని గబగబా నడక సాగించింది నరసమ్మ.

* * *

లక్ష్మీ కాపరంలో తుపాసు చెలరేగింది. కోడలు తన్ని అందరి మధ్యా అనమానపరచిందని రుద్రాక్షమ్మ ఆగ్రహం!... ఏదో విషయం పెట్టి కోడలిని తిట్లనికోడంటూ లేదు. కొడుకు ఆఫీసునుంచి ఇంటికి వచ్చేసరికి ప్రతిరోజూ ఏదో ఓరిపోర్టు కోడలిమీద జారీ చేస్తూవుండేది. అటుమానే తల్లి, ఇటుమానే ఆమాయవారలయిన భార్య!...

పీళ్లలో ఎవరిని ఏమనగలడు. అనవసరంగా రేగిన ఈ వ్యర్థకలహాలనుంచి కామయ్య మనస్సు పూర్తిగా పాడయింది. ఎటూచ్చి భార్యనుమట్టుకు మందలిస్తూ ఉండేవారు. "జానుగానీ, మా అమ్మ ఆచారవిషయమై, ఆ నరసమ్మతో ఎందుకు చెప్పేవు? అది వట్టి పేచీకోరుమనిషి కదా." అన్నాడు కామయ్య.

"తప్పుపనే చేసేనని ఇప్పుడు గ్రహించాను. కానీ అనవసరంగా ఆ తగారికి నామీద కోపం వచ్చేసింది". అంది లక్ష్మీ.

"జాను, ఆ పరిస్థితిలో ఎవరికయినా సరే కోపం రావడం సహజం. సరే!-అమ్మ ఏమయినా నిన్ను అన్నప్పటికీ, అనవసరపు జవాబులు చెప్పక, నీమనాన నవ్వు నీపని చూసుకుంటూ ఉండు."

"అలాగే"

"అన్నట్లు చెప్పడం మరిచా-మా అన్నయ్య వదిలా ఇవాళ సాయంకాలం రైల్వే వస్తారట! రైలుదగ్గరకు రావలసిందని ఉత్తరం వచ్చింది."

"నిజం!... ఆ తగారితో చెప్పా! అంటూ నట్టింటిలోకి పరుగెత్తికది లక్ష్మీ. ఆ తొందరలో గుమ్మందగ్గర వున్న పాలిగన్నె సుతన్నేసింది.

"అయ్యో, తన్నేనేవు? ఎందుకా మిడిసి పాటు? శనిదేవతవు. ఎలా అయితేనేం దావరించే పీకొంపకి అంటూ తిట్టడం మొదలు పెట్టింది. రుద్రాక్షమ్మ.

"చూసుకోలేదండీ!... ఇవాళ సాయంకాలం రైల్వే అక్కయ్యగారూ, బావగారూ వస్తారట!... ఆ విషయం చెప్పుదామని వస్తూ తొందరలో..."

"ఏం?... కళ్లు లేవేమిటి?... ఇంక వాళ్ల మీద మహా ఆభిమానం వొరుకొచ్చినట్లు. ఏదోరకంగా ఇల్లు గుల చేసి వెళ్ళు మహాత్మీ! నువ్వేం తక్కువదానివా? లేనిపూసినకత్తి."

లక్ష్మీ బిక్కచచ్చిపోయింది. మరేమాటా అనలేదు. గోడవారకు పోయి తల వంచుకొని లబడింది. కళ్లలో నీరు గిరిగిల్చి తిరిగింది. కానీ ఏదవడానికి సాహసం లేకపోయింది.

"నీకు చాకిరి చెయ్యడానికి నేనున్నాను కదూ? అదేనా నీ ధైర్యం ఏదో యేదాన్నయినా నాకింకా సుఖం లేదు. ఇదయినా కర్మ" గొణగడం మొదలు పెట్టింది రుద్రాక్షమ్మ.

మాతదగ్గరకు గబగబా వచ్చింది లక్ష్మీ.

స్నానంచేసి వంట ప్రారంభిద్దామని. మళ్ళీ ఆ తగారి గొంతు వినిపించింది. "హాయిగా ఆ పెద్దకోడలే తెలిపి. ఆచారం లేదన్నమాటే గానీ, దీనిలాంటి కుళ్ళుబుద్ధు లేమీ లేవు ఎప్పటికయినా అదే నాకు చేసేపెట్టేది. అని.

చేదడుసీళ్ళు పైన పోసుకుంది లక్ష్మీ. అంతవరకూ ఆపుకున్న కళ్లనీళ్లు నీళ్లతో కలిసిపోయాయి.

"ఎంతనీ పలా నీళ్ళు పోసుకుంటావు? మళ్ళీ ఆ తగారిగొంతు.

"అయిపోవచ్చింది, వచ్చేస్తున్నా. తొందరలో రావడంవల్ల నట్టింటిలో గోవార నన్న పట్టెమంచం తగిలింది.

"అయ్యో, నీమిడి తగలడం!... ఏం పోద కాలమే యిది. ఇవాళ మరి మమ్మల్ని అన్న తిననవ్వ వేమిటి? పికాచలాం పీక్కుతిటున్నా వేమిటే?"

మరేం మాట్లాడలేదు లక్ష్మీ. మళ్ళీ నూదగ్గరకు పరుగెత్తింది. మళ్ళీ స్నానంచేసింది ఆరోజున ఎలానో వంట చేసింది.

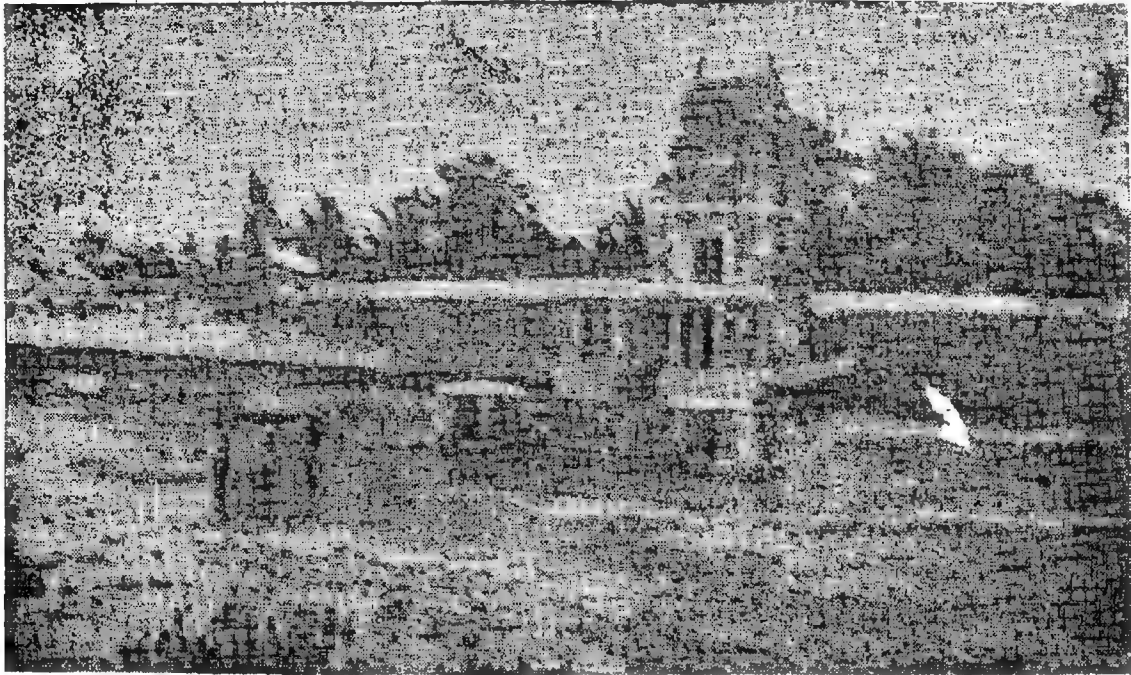
* * *

ఆ సాయంకాలం రైల్వే తోటికోడలు బావగారూ వచ్చారు. తనకు సహాయకారిగా తోటికోడలు ఉంటుందని లక్ష్మీ మొదట్లో ఆశపడింది. కానీ తను అనుకున్నట్లు జరలేదు. ఆచారం మానేసి తనలాగే మసలమని లక్ష్మీకి పిలోపడేకం చేసింది తోటికోడల కమల. అందుకు ఒప్పుకోలేదు లక్ష్మీ. తన చెప్పినట్లు వినలేదనే ద్వేషంచేత, లక్ష్మీమీద కక్షగట్టింది కమల. అగ్ని దేవుడికి వాయు దేవుడు సహాయపడ్డట్లు, లక్ష్మీని బాధల పెట్టడంలో రుద్రాక్షమ్మ, పెద్దకోడలూ ఏకమయ్యారు.

రోజులు గడుస్తున్నాయి!... రోజులలో పాటు లక్ష్మీజీవితంలో విషాదరేఖలు వెళ్లి విరిసిపోతున్నాయి! ఆ ఇంట్లో ఉండడం ఓ నరకంలో ఉన్నట్లుపించేది లక్ష్మీకి మానసికంగా లక్ష్మీ ఎంతో బాధపడుతున్నాదన్న సంగతి కామయ్యకు తెలుసు. "మీ పుట్టింటి కల్లికొన్నా కళ్లకడ ఉండ కూడదూ?" అన్నాడు కామయ్య లక్ష్మీతో. "అలాగే, ఆలోచించి చెప్పా." అంది లక్ష్మీ.

కానీ, ఆ విషయమై ఆలే ఆలోచించ వలసిన ఆవశ్యకత తప్పిపోయింది లక్ష్మీకి. కొన్నాళ్లపాటు, 'గోమా' వచ్చి తనదగ్గర ఉండమని తల్లిని కోరేడు పెద్దకోడుకు.

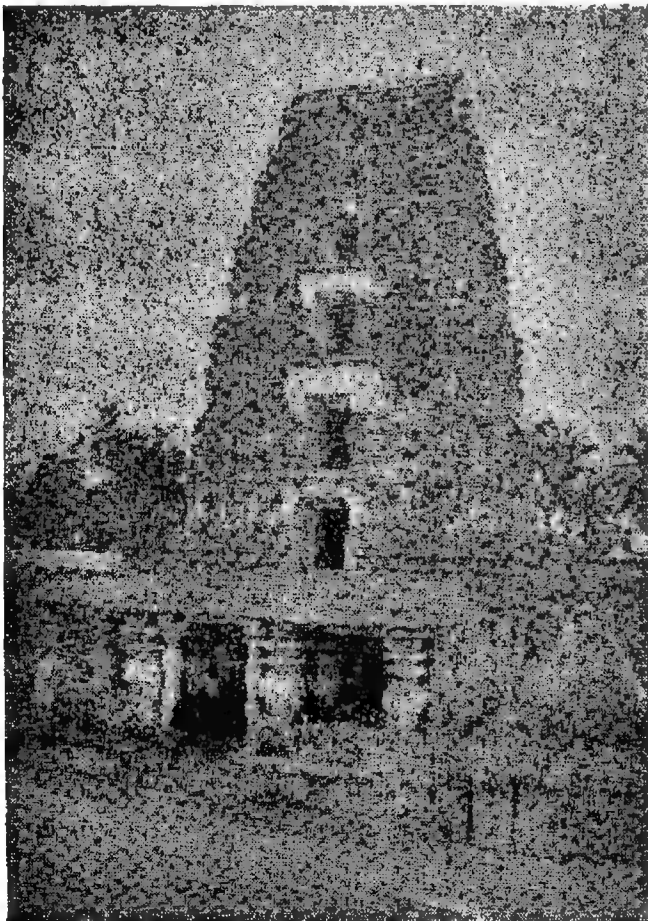
(తెల వ పేజీ చూడుడు)

శ్రీ భుక్త్యర స్వామి వారి నరో పరం

దాక్షారా

దేవాలయపు సింహద్వార గోపురం

దేవాలయపు వెనక తట్టు గోపురం

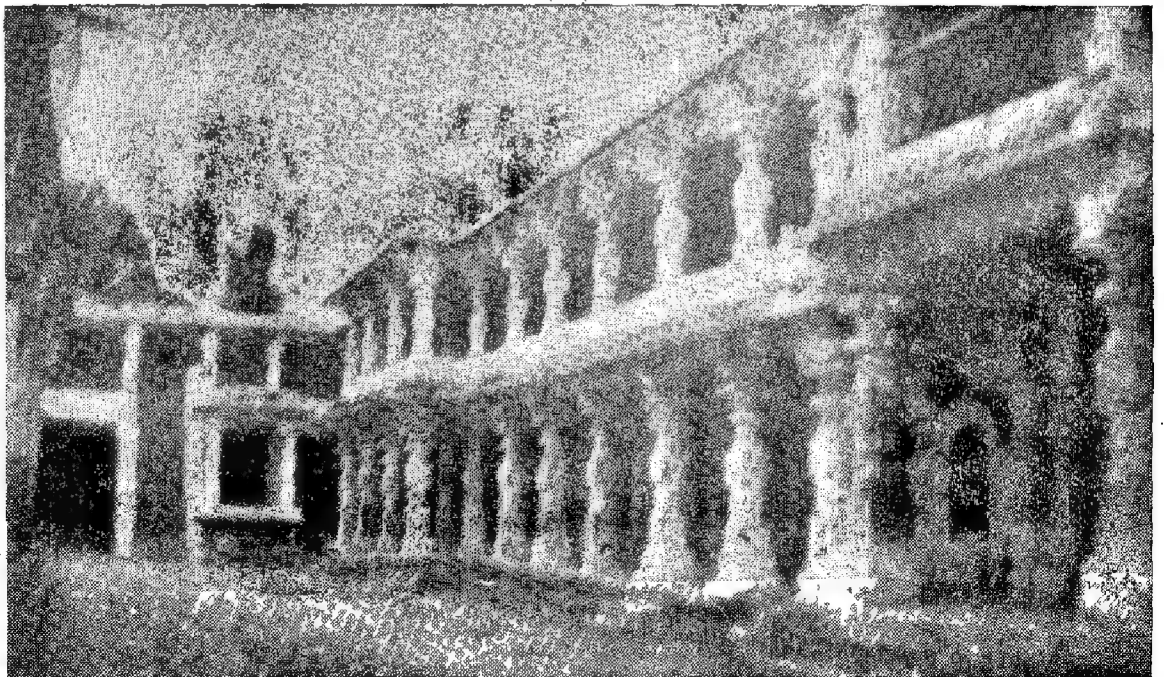
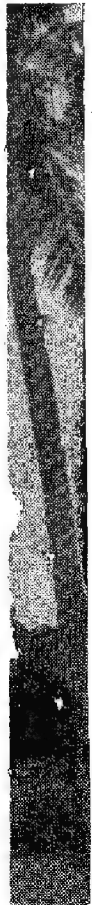
మ భీమేశ్వరస్వామి మూలవిరాట్

వృక్షరామ

★ భీమేశ్వర క్షేత్రం ★ భీమేశ్వరస్వామి దేవాలయం

భీమేశ్వరాలయం లోని రాతిస్తంభాలమంటనం

★

హాలీవుడ్ పంచ వన్నెల. చిత్రం

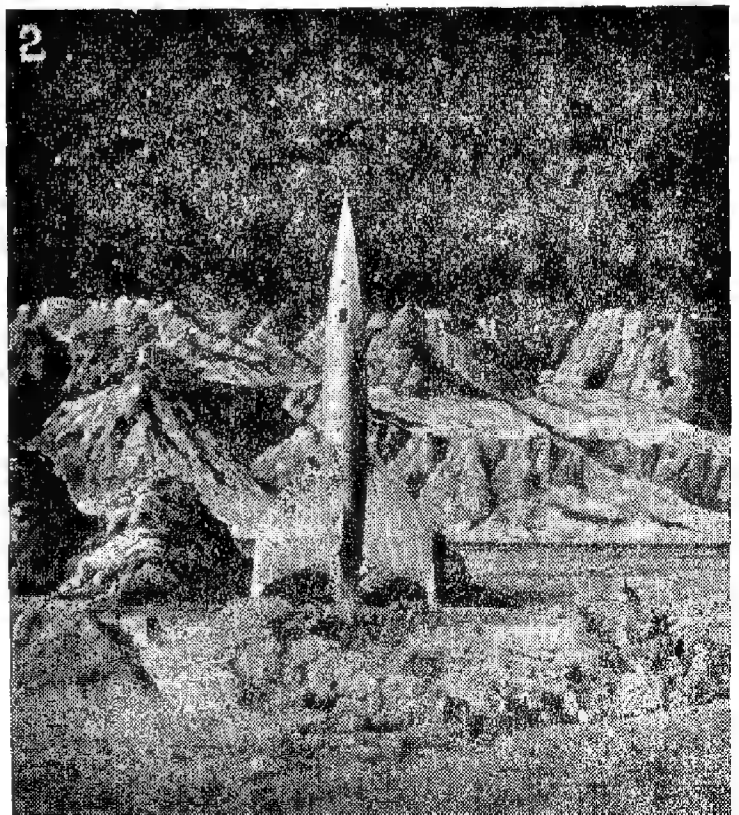
★

చంద్రగోళదృశ్యం: చంద్రగోళం మొదటిసారిగా ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు. చంద్రగోళం మొదటంచి భూమిదృశ్యం.

హాలీవుడ్ ఫిలిం నిర్మాతలు బెక్సీ కలర్ లో, "చంద్రగోళ ప్రయాణం" అనే పేర ఒక విచిత్రమైన ఊహాచిత్రాన్ని తయారు చేస్తున్నారు.

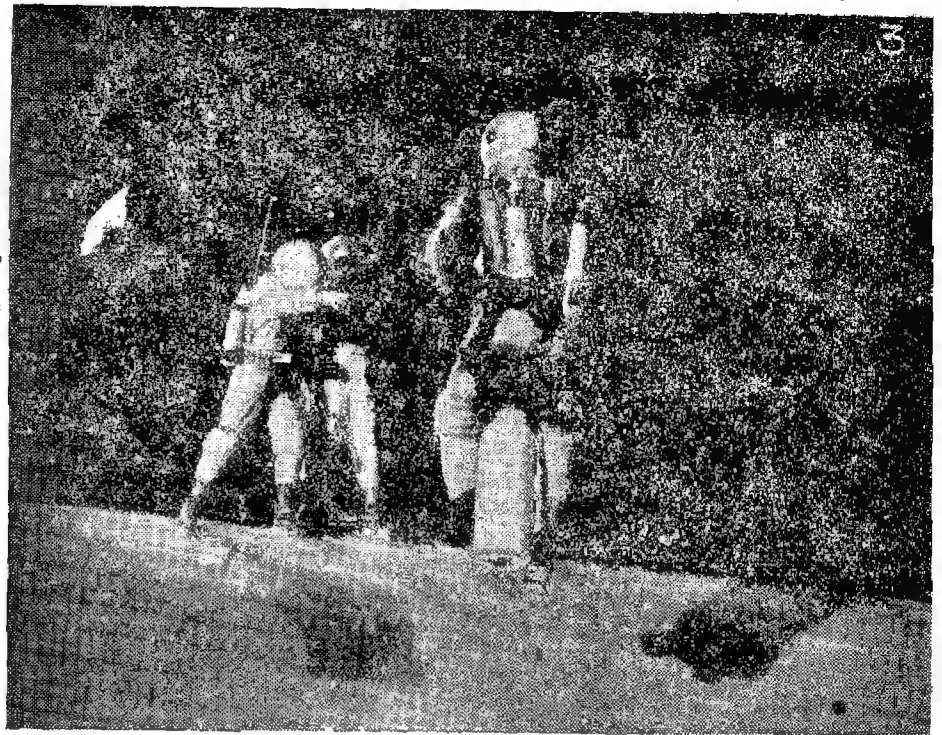
రాకెట్ విమానంలో ఒయలుదేరి చంద్ర గోళానికి యెగిరి పోతుంటే ఎలా వుంటుందో ఊహించి, ఈ ఫిలింలో చూపుతున్నారు. కథలో చాలా భాగం, భూమ్యాకర్షణ శక్తి యొక్క అవధులు దాటిపోయిన అనంతకాలంలో జరిగినట్లు తీస్తారు. కథలోని వ్యక్తులు గాలిలో తేలిపోతున్నట్లు, రాకెట్ విమానం క్షణ గోడలమీదా, వైటాపుమీదా తలక్రిందుగా నడిచిపోతున్నట్లు ఫిలింలో చూపుతారు.

ఈ చిత్రాన్ని తయారుచేయుటలో సాంకేతిక విద్యాప్రవీణులు తమ తెలివితేటలన్నీ ఉపయోగించుతున్నారు. ఈ చిత్రం షూటింగ్ చేసేటప్పుడు "సెట్టూ," కొమి రాబూనూ యివ్వని కచ్చినట్లు ఎటువంటి

చంద్రగోళం మీద దిగిన రాకెట్ విమానం.

★ ‘చంద్రగోళ ప్రయాణం’ ★

భూమ్యాకర్షణ జాపధికి మించిన అవకాశంలో ఆర్కిజన్ బాంకు సహాయంతో విహారం.

అకాశవిహారంగానికి రిహార్సలు

అటు తిరిగిపోవటానికి గల యే ర్వాట్ల మీ చేకారు. ఈ విధంగా రాకెట్ విమానం యొక్క అడుగుభాగం పైభాగంగానూ, పై భాగం అడుగుభాగంగానూ మారిపోయే సావకాశం కల్పించి భూమ్యాకర్షణ జాపధి వాటిని అవకాశంయొక్క భ్రమను కలుగ చేస్తున్నారు.

మనుషులు, గాలిలో తేలిపోయినట్లు చూపటానికి తీగలు ఉపయోగించుతున్నారు. కాని తెరమీద వాటిని కనిపించకుండా చేస్తారు.

ఇవి కేవలం ఊహావిషయమే. కాని కాస్త్ర విజ్ఞానవేత్తలు. రాకెట్ విమానం ద్వారా చంద్రగ్రహం దగ్గరికి యెగిరే సావకాశాలను సరించి ఏరకంగా ఉపయోగించుకున్నారో ఈ చిత్రం నిరూపిస్తుంది. చాలా రంగాలను ఖగోళ కాస్త్రజ్ఞుల సహాయంతో తయారుచేస్తున్నారు. తక్కినరంగాలను, కాలిఫోర్నియా పశ్చిమతీరంలోని మాంటా విల్బాక్ ఖగోళ పరిశోధనాకేంద్రంలోని ఛాయాచిత్రాల ఆధారంతో తయారుచేస్తున్నారు.

పంచాయతీ ప్రభలు

క్రొలకందుని నాగసర్వము

కుబుసమూడ్చి వడగలుస్తుంది
రెండవార్కలు గండు మీసా
లట్టు చూసింది; చెవులు మోసింది;
నాగసార మాడడి యెవరోయి
రాగ మొలికించేది యెవరోయి ?

అన్నార కవికొండలవారు కివరాత్రి
ప్రభలో.

జేశమంతటా చెలరేగాయి ప్రభలు, బుస
బుసలు, కాంగ్రెస్ పంచాయతీ ప్రభలు.

వీర తంతా ఆవేశంతో రెండేసి నాల్గులు
బయ్యేసి నాల్గులు చిరపరా. నిప్పటికి
ల్లాగా (గండుమీసాలకిందనుంచి కొండగు
పేడిమూతులతో కొండరు) దూకారు. నాగ
స్వరం పట్టారు. బాడ్ స్పీకర్లు పట్టారు,
గడ్డలో దూరి గుహుసలాడారు. బుసలు
కొట్టారు.

క్రొధ, భీభత్స, రాద్రసాలు ఒలి
కించారు. వరదలు కట్టించారు.

మైరావణుని రక్తం చిందిన ప్రతియక్క
నుంచి వందలాది మైరావణు లుద్భవించి
శేలను ఈనివేశారు. ఎన్నికల ప్రభలతో
జాబితాల కట్టల్లో ఫిర్యాదుల్లో, కర్రల్లో,
భిద్దగుకండువాల్లో కాంగ్రెస్ వీరులు
వేలుగా లక్షలుగా తెలుగు వాట పిలపిలా
బయలుదేరారు. కాంగ్రెస్ ఛక్కలు
మ్రోగించి తాండవం చేశారు.

సంకల్పమాత్రంతో లక్షలాది కాంగ్రెస్
సభ్యుల్ని సృష్టించారు. జాబితాలు చేతిబట్టి
వీరాంగానికి పూసుకున్నారు. ఆర్థికజను
లకు అభి గుమిచ్చారు. పరుల జాబితాలను
తగ్గరించారు. లయ కాగుడు, లోకతస్క
రుడు రాద్రమూర్తి.

సామదాన భేద దండోపాయాలు ప్రయో
గించి రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్లని సాధించారు.
హిరణ్యదానం కురిపించారు. బ్రహ్మిని
తిమ్మిని, తిమ్మిని బ్రహ్మిని చేశారు. వారితో
పాటు వీరు, వీరితోపాటు వారు, పరదేవ
తలను కరణుజొచ్చారు. వాయుసందేశాలు,

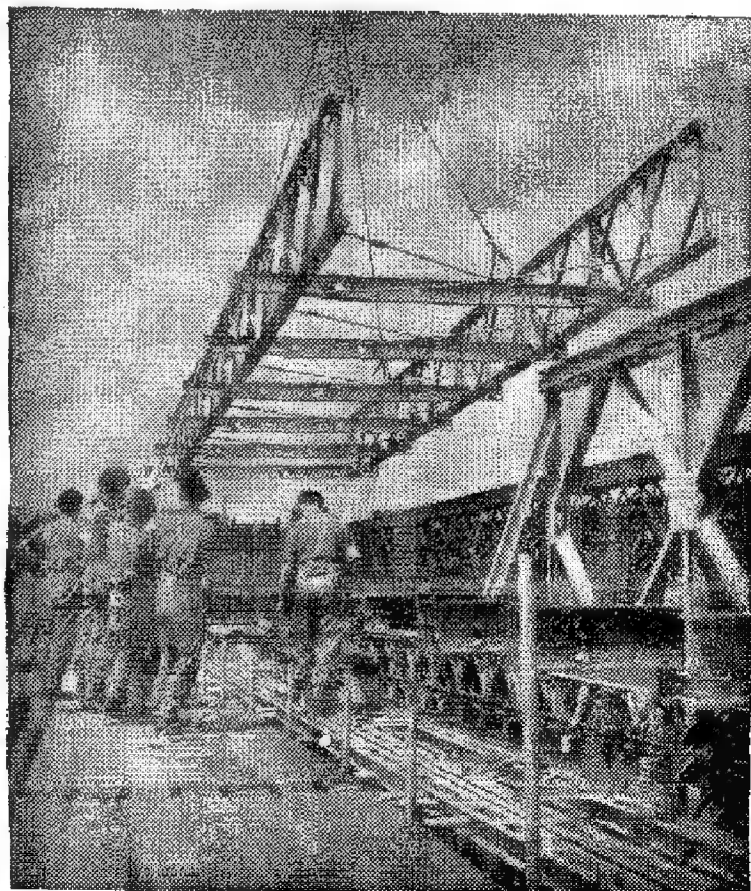
తీగసరి దేశాలబిలబిలావరదై వతాలకు చేరాయి.

ముందుగా పిల్ల దేవత లొచ్చారు. వారికి
విన్నపాలిర్పించుకున్నారు. బ్రతిమలాడారు.
అనునయించారు. చేయి తి చెదరించారు.
భక్త మ్రోగించారు. కర్ర రులిపించారు.
కాళ్ళపై నపడ్డారు. పాష్టాంగదండప్రజా
మం చేశారు. నివాలి యిచ్చారు. తిరిగి వర
దేవతలకు మ్రొక్కారు. ఈ మారు దుంగ
కారు కొంగ వచ్చింది. కొంగవచ్చి వీరిన
నాల్గుల్ని చించి చెండాడింది. అమృతం
పంచడానికి మోహినీదేవత వచ్చిందనుకు
న్నారు. కాని తీరా వచ్చినది కుని తగువు

తీర్పు పెద్దమనిషి. దానితో వారి కళ మాసిపో
యింది. వీరి రంగు తగ్గిపోయింది.

త్రిమూర్తుల్లో ఒకరి అనుచరవర్గం కర్నూ
రం వ రె వారిం చిపోయింది - ఏ గుప్పెడో
మనవో. ఇంక ఇద్దరు మూర్తుల ఉజ్జేలూ
పోయారా, తాలూకాలు, జిల్లాలు మండ
లాలు పంచుకుంటున్నారు. అంటే కొత్త
రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ లో, కొత్త ఎన్నికల
అభ్యర్థుల నియామక సంఘంలో, కొత్త కొనస
గలో ఉజ్జేల చెడుగుళ్లు యధాతథం.

[ఎస్సార్]

లండనులో భేమునదిమీద కొత్తవంతెన ఇప్పడే ప్రారంభమైంది. పూర్తియైన
మాదట ఇది 600 టన్నులు తూగుతుందట. 1500 అడుగుల పొడవుంటుందట.

బాలల సంఘం గాంధీజీ, ఆంధ్రూస్

శ్రీ బొడ్డుపల్లి వురుషోత్తం

మృదుత్వము, కఠినత్వముల
అపూర్వసమ్మేళనం గాంధీమహా
త్ముడు. ఆయనమనస్సు ఒక్కొక్క
ప్పుడు గులాబిరెక్కకంటె ఎంతో
సున్నితంగాను, మృదువుగాను
ఉంటుంది. ఒక్కొక్కవేళ అది
వజ్రంకంటె కఠినంగా ఉంటుంది.
ఆంధ్రూస్ స్వభావం అట్టిది కాదు.
దానికి కేవలం విరుద్ధమైనది.

1926వ సంవత్సరంలో ఆం
ధ్రూస్ బాపూజీసన్నిధానంలో
విశ్రాంతి తీసుకొంటున్నాడు.
ఆనమయంలో దక్షిణభారతదేశం
నుండి ఒక కాంగ్రెసుసేవకుడు సజ
రృతి వచ్చాడు.

అతడు యువకుడు ; ఒక అని
వార్యమైన చిక్కున బడి వచ్చాడు.
అతడు ఒక జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ
కార్యదర్శి. కాంగ్రెసునిధి పెద్ద
మొత్తం అతని చేతికి వచ్చింది.
దాన్నతడు, అవసరమైన ఆయా
సదులకు వెచ్చించాడు. కాని చిన్న
లోపం ఒకటి వచ్చింది. అతడు
సరియైన జమాఖర్చులు వ్రాయ
లేదు. తాను పుచ్చుకొన్న డబ్బుకు
రసీదు లివ్వలేదు ; తాను ఖర్చు

చేసిన డబ్బుకు రసీదులు పుచ్చుకో
లేదు. కార్యవర్గసభ్యులు అతణ్ణి
లెక్కలు చూపమన్నారు. సరియైన
జమ, ఖర్చు, అతడు చూపలేక
పోయినాడు.

ఒక వెయ్యిరూపాయల లోటు
వచ్చింది. కార్యవర్గం ఆ ధనాన్ని
అతడు చెల్లించాలని తీర్మానించింది.
అతడు చాల ఆశ్చర్యపడ్డాడు.
ఆ ధనంలోనుండి తాను స్వార్థానికై
ఒక చిల్లిగవ్వకూడ వెచ్చింపలేదు.
కాంగ్రెసు కార్యకర్తామతులకే తా
నాడబ్బు వెచ్చించాడు. అతని నిజా
యితిని ఎవ్వరు శంకించరు. అతడు
సరిగా జమ, లెక్కలు వ్రాయక
పోవటం తన దోషమే అని అంగీక
రించాడు. కాని కార్యవర్గం తన్ను
కఠినంగా డబ్బు చెల్లించమనటం
అన్యాయమని భావించాడు. తాను
జీతం పుచ్చుకొని పని చేస్తున్న
నౌకరు కాదు. ఉన్నతపాతశాలలో
శాశ్వతమైన ఉపాధ్యాయవృత్తిని
విరమించి, స్వాతంత్ర్యసమర
యోధుడై, ప్రజాహితైకజీవనం
కోసం కాంగ్రెసుసేవ చేస్తున్నాడు.

ఈ కష్టసమయంలో అతడు

బాపూజీని స్మరించాడు. ఆయన
సన్నిధి కేగి, విన్నవించుకొని తన్నీ
ఆపదనుండి రక్షింపమని ప్రార్థన
పడదా మని భావించా డా కార్య
దర్శి. వెంటనే ప్రయాణమై సబరమతి
ఆశ్రమం చేరుకొన్నాడు.

బాపూజీతో తన విషాదగాధ
సంతా అతడు విపులీకరించాడు.
బాపూజీ మిక్కిలి సానుభూతితో
విన్నాడు. ప్రక్కనే ఆంధ్రూస్
ఉన్నాడు. విషయాన్ని సమగ్రంగా
తెలుసుకోటానికి బాపూజీ అనేక
ప్రశ్నలు పెశాడు. కార్యదర్శి నిజా
యతి కలవాడని ఆయన గ్రహిం
చాడు. అతనిలో స్వార్థబుద్ధి కాగడా
వేసి వెతకినా కనిపించలేదు. కాని
సరియైన లెక్క వ్రాయనందు కతడు
నేరస్థుడు.

“ఈవిషయంలో న నేమిచేయ
మంటావు ? ” అని గాంధీజీ ప్రశ్నిం
చారు.

తన జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘానికి
బాపూజీ ఒక లేఖ వ్రాసి, తన
తప్పును తమింపజేయాలని కార్య
దర్శి ఆశయం. అతడు తన ఆశ
యాన్ని అవ్యక్తభాషలో దీనంగా
వ్యక్తపరచాడు. ఆంధ్రూస్ సాను
భూతిపూర్వకమైన దృష్టులు ప్రసా
రించాడు. కాని బాపూజీదృక్పథాలు
నిద్రాక్షిణ్యమైనాయి.

“నే నెన్నడు అట్టి జాబులు
వ్రాయను. నీ ప్రవర్తన తంత
వ్యము కాదు. ప్రజానిధిలోని ప్రతి
కాసు పవిత్రమైనది. దాని విష
యంలో నీ వెంతో అప్రమత్తతతో
ఉండాలి. సరిగా లెక్క వ్రాయని
ప్రతిదమ్మిడి దుర్వినియోగం చేసి
నట్లే. ప్రజాసేవకునకు సరిగా లెక్క
వ్రాయటం, అతని ప్రవర్తనలో
అంతర్లీనం కావాలి. ఇప్పటికైనా

■ లెక్కలు సరిచూడు. లేదా! కార్యవర్గానికి ఆ నిత్యం వసూలు చేసే అధికారిం ఉంది. అవసరమైతే నీ ఆస్తిపాస్తు లమ్ముకొనైనా ప్రజాఋణం నుండి విముక్తుడవు కమ్ము" అన్నాడు బాపూజీ జలద గంభీరస్వరంతో నిర్దాక్షిణ్యంగా!

అశనిపాతంలాంటి బాపూజీ వాక్కులు కార్యదర్శిని కల్లోలిత మొనర్చినాయి. మహాత్ముని నుండి తా నాశించింది యిట్టి సానుభూతి కాదు. మహాత్ముడు దయాదాక్షిణ్యాల సాగరమని భావించాడు. తన హృదయగతవిషాదాన్ని అణచుకో లేకపోయాడు, ఒక్కపెట్టున పసి పిల్లవాడిలాగా ఏడిచాడు పాపం కార్యదర్శి!!

ఇదంతా తిలకిస్తూ ఆంధ్రూస్ చకితుడైనాడు. కార్యదర్శికిన్నీరు ఈయననున్నతమైన హృదయాన్ని ద్రవీభూత మొనర్చింది. పశ్చాత్తిప్తుడైన యువకుని విషయంలో ఇంత నిర్దాక్షిణ్యం తగదని బాపూజీకి చల్లగా తెలియజేశాడు ఆంధ్రూస్.

“అవును. అతడు పశ్చాత్తాపం చెందటం ఎంతో సమంజసం. పశ్చాత్తాపం మాటలతో కాదు. క్రియారూపంగా చూపించాలి. తాను చేసిన తప్పు దిద్దుకోవాలి. కాంగ్రెస్ పరువుప్రతిష్ఠలు, అతని మీద, అతనివంటి ప్రతి కాంగ్రెసు సేవకుని మీద ఆధారపడి వున్నాయి. అతడు వెంటనే తన జిల్లా చేరుకొని ఏదో విధంగా ప్రజామూల్యాన్ని చెల్లించి, తరువాత నాదగ్గరకు వస్తే సంతోషిస్తాను” అన్నాడు గాంధీజీ అనునయపూర్వకంగా.

ఇప్పు డింకో చిక్కు వచ్చింది.

ఆయువకునకు తిరిగి యిల్లు చేరుకోటానికి రైలుఖర్చుకుకూడా డబ్బు లేదు. అందుకై అతనికి కనీసం ముప్పదియైదు రూపాయలన్నా కావాలి. మహాత్ముడ్ని అర్థించాడు; దానినైనా ప్రసాదించమని.

ఆంధ్రూస్ హృదయం మరి పల్చబడింది. “బాపూ! ఆడబ్బు నిద్దాం పాపం! అతడు త్వరగా తన దేశం పోయి ఋణవిముక్తికి ప్రయత్నిస్తాడు” అన్నాడు ఆంధ్రూస్ దాక్షిణ్యపుర్వకంగా.

“ఏలు లేదు. ముప్పదిలయిదు రూపాయలు నీవు, నేను. ఎక్కడ నుండి తేగలం? మనం దర్శనారాయణులంగదా! అతనిచెంత డబ్బు లేకపోతే, అతడు మజలీలప్రకారం నడచిపోవలసిందే. అత డిప్పటికే ఎంతో ఋణపడ్డాడు. దాని కింకా ఈమొత్తాన్ని కలపటంకూడానా?” అని ఖండించాడు బాపూ, ఆంధ్రూస్ అభిప్రాయాన్ని.

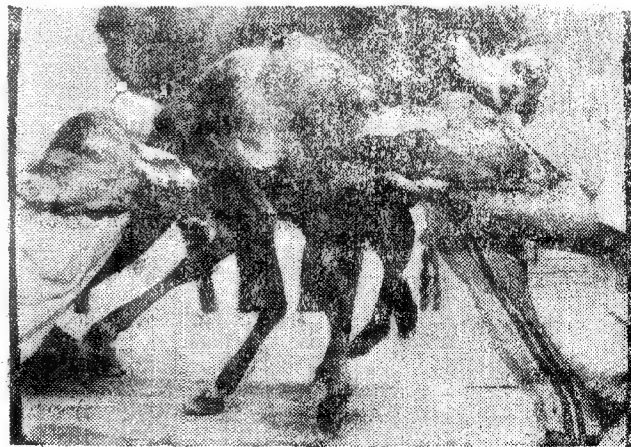
ఆంధ్రూస్ మనసు కష్టభారమైంది. ఇక్కడ గాంధీజీతో ఆయన పూర్తిగా భేదించాడు. ఆయువకుని

విషయంలో అంత దాక్షిణ్యరహితంగా వర్తించటం తగదని బాపూజీతో అన్నాడు. కాని ఆయన రవ్వంతకూడా మారలేదు. కార్యదర్శి భోజనానంతరం ఆశ్రమం వదలి నిరాశతో వెళ్లబోతుండగా గాంధీజీ అతన్నిలా ఆశీర్వదించాడు. “ఇంటికి పో! నాసలహా ప్రకారం కావించి జాబు వ్రాయి. నీకు దేవుడు మేలుచేయునుగాక! ; నీజాబుకై ఎదురుచూస్తాను!”

ఆంధ్రూస్ ఆయువకునితో సబరమిత్రీస్తేషనువరకు నడచివెళ్లాడు. స్టేషన్ వద్ద ఆంధ్రూస్, తానున్నహితునివద్దనుండి బదులు తెప్పించిన డబ్బు తీసి, యువకున కిచ్చి పని విన్నాడు.

ఆంధ్రూస్ ఆశ్రమానికి వెళ్లి, చిరునవ్వుతో “బాపూ! నేనో తప్పు చేశాను” అన్నాడు.

“అవును! నాకు తెలుసు!” అని బాపూజీ నవ్వుతూ, “నీ వా యువకునకు రైలు ఖర్చు లిచ్చి వుంటావు. నా కామాత్రం తెలియదూ? నీ వెప్పు డీలాంటి

ప్రొద్దుటూరులో ■ 27-7-50 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు జన్మించిన విచిత్రమైన ఆవుమాడ. రెండు ముండేములు నడుమువద్ద అకుక్కాని వున్నయ్యే; రెండు తలలూ, రెండు తోకలు మూడుజతలకాల్లా వున్నయ్యే.

స్వర్ణయోగము

పూర్వకాలమున కాంచీపురమున సుదర్శనుడను మహారాజు పరిపాలించుచుండెను. అతనికద్ద బుద్ధి సాగరుడను మంత్రి యుండెను. మంత్రి సకలశాస్త్రములందును మిక్కిలి ప్రజ్ఞ గలిగి మహామేధావి యని కీర్తి బడసెను సుదర్శనుడు విద్యావంతుడైననూ అమాయకుడు. అత డెవరుచెప్పిన యది నిజమని నమ్మువాడు. కావున పెక్కుమంది టక్కరులు తమవద్ద ఏదో పెద్ద ప్రజ్ఞ ఉన్నదని పలుకుచు మంత్రికి తెలియకుండ రాజయొద్దనుండి ధనము సంక్రమించుచుందురు.

ఇట్లుండగా కాంచీపురమున కొక యతీశ్వరుడు వచ్చెను. అతడు చూచుటకు మిక్కిలి తపశ్శక్తి కలవాడుగను, మంచి మహిమ కలవాడుగను గన్పట్టుచుండెను. అతడు కొంతమంది శిష్యులతో కాంచీపురమునందలి దేవాలయములో బస చేసియుండెను. ఇది చూచి యా పురిప్రజ లాతనిని దేవాంశ సంభూతునిగా దలంచి యతనిని

శిష్యులు చేస్తూనే ఉంటారు” అన్నారు.

బాపూజీ దరహానివదనార నిందంతో పక్కిన ఈ మాంటలు, అమాయకంగా తప్పులు చేసే బాలుని మందలించినట్లున్నాయి ఆండ్రూస్ కు! ఆండ్రూస్ చి అు స వ్య తో ఆ మాంటలు స్వీ రించాడు.

సేవించుచు పండ్లు, పాలు, మొదలగునవి యొసగి యతనివద్దనుండి విభూజిని పుచ్చుకొనుచుండిరి. అతని శిష్యులు సేవించవచ్చిన ప్రజలకు తమ గురువు ప్రజ్ఞ గలవాడనియు స్వర్ణయోగము బాగుగా దెలియుననియు దెల్పుచుండిరి. ఇది విని ప్రజలందరు నరనిని సామాన్యుడుగాడని భావించి యింకనూ అధిక శ్రద్ధతో పూజింపమొదలిడిరి.

శ్రీ బి. వి. కృష్ణ

ఈసంగతి ఆనోటయూనోట మహారాజుచెప్పిన బడినది. అతడు మిక్కిలి సంతసించి “ప్రస్తుతము ఖజానాలో ధనము చాల తక్కువుగా నున్నది. కాన ఎట్లయిన యా యతీశ్వరునిచేత కావలసినంత బంగారము చేయించుకొనవచ్చును” అని తలంచెను. కాని ఈవిషయము మంత్రికి తెలిసినయెడల అంగీకరించడని భావించి ఎట్లైననూ రహస్యముగ సన్యాసితో మైత్రి చేయవలయునని తలంచెను.

ఆనాటిరాత్రి స్వయముగా తానే బతులు చేరిరాజు యా మునివద్దకు చేరెను. ఆసమయమున ప్రజలెవరును యచ్చట లేకుండిరి. రాజు యతీశ్వరునికి స మ స క్రించి “స్వామి! మీరుగొప్పమేధావులట. మిమ్మును మా నగరునకు ఆహ్వానింప నేనే స్వయముగా వచ్చితి”

నని పల్కి అతనిని రహస్యముగ తన నగరుకు తీసుకొనిపోయెను. అంత టా మాని రాజునుగాంచి “ఓరాజా! మాతో నీ కేమి ని?” యని పల్కెను. అందుల కాతడు “స్వామి! మీకు బంగారము చేయుట లేలుయునట. ప్రస్తుతము మా ధనాగారములో బంగారము తక్కువగా నున్నది. ఆలోచుతమరు పూర్తిచేయుదు రని కోరుచున్నాడను” అని పల్కెను.

అందుల కా మాని చిరునవ్వునవ్వి “ఓరాజా! నేను ఎన్నోయేండ్లు మిక్కిలి కష్టపడి ఎంకనక, వాననక, అడవులయందును పర్వతములయందును దిరిగితిరిగి తుట్టతుడకు ఈ స్వర్ణయోగమును నేర్చుకొంటిని. నేను ఏవస్తువునైనను బంగారము చేయగలను. కాని అన్నిటికంటెను పెండిని బంగారము చేయుట మిక్కిలి సులభము. తమ రంగీకరించెదరేని నేను రేపే యీ కార్యమును ప్రారంభింతును. మీరు ఎంత పెండి దెచ్చిన నే నంత బంగారు నొసంగెద” నని పల్కెను.

అది విని రాజా నందించి “స్వామి! నమరు ఈ పట్టణమునకు మైలుదూరములో నున్న మా లోట యందు బసచేయుడు. మేము మీతోనము కుటీరము నిర్మించెదము. ఎందువల్లననగా మా మంత్రికిది తెలిసిన యతడు విన్న మొనర్చును. మనకు రాకపోకలు రహస్యముగానే యుండవలయును. మీరుమాత్రము రేపే స్వర్ణయోగము ప్రారంభింపవలయును” అనెను.

అందుల కాతడు మిక్కిలి సంతోషముతో వెడలిపోయి పెంటనే తన

ఝులగూడి తన మకామును రాజా తోటలోనికి మార్చుకొన్నాడు. అంతట రాజు రెండులక్షల తులముల వెండిని ఆ యోగియొద్దకు రహస్యముగా పంపి తొందరగా బంగారము తయారుకావలె నని శిత్తరువు నొసంగెను. ఆ మానియు ఝులును సరేయని స్వర్ణ యోగము ప్రారంభించిరి.

ఇది యిట్లుండగా ఈ సంగతి ఎట్లో మంత్రికి చెలిసెను. అతడు విచారించి, తన అమాయకపు రాజు మాయన న్యాసివలలో దగుల్కొని వెండినంతయును పోగొట్టుకొను చున్నాడని మిక్కిలి విచారించి వెంటనే వేగుల నిరువురిని పిలిచి పోయి యశిశ్వరుడుతో వెండి నేమి చేయునది వెంటనే తెలుప నియోగించెను. వేగులవారు ఎప్పటికప్పుడు మంత్రికి నివేదించుచుండిరి.

మూడవదినమున రాజానొద్దకు మంత్రి ఏతెంచి నదివద్దకు విహారమునకు ఆహ్వానించెను. ఇరువురును ఆశ్వముల నెక్కి పోవుచుండిరి. కొంతదూరమున నొక కంసాలి కూర్చొని తనదగ్గ రున్న మిశ్రులతో తాను గూడ బంగారము చేసెదనని తెల్పుచుండెను. అది విని రాజాశ్చర్యపడి, బంగారము చేయువాడు తన నగరములో కూడ యున్నాడా యని యాశ్చర్యపడెను. వానియొద్దకు పోయి ఇట్లు ప్రశ్నించెను. “ఓయీ! నీ వెట్లు బంగారము చేసెదవో తెల్పుము?”

అది విని యా కంసాలి, “మహా ప్రభూ! నేను పసరులతోగాని, అకులతోగాని, మూలికలతోగాని బంగారము చేయను. నేను శరీర

కష్టమువలననే బంగారము చేసెదను. నేను కంసాలిని. వెండి బంగారములు తెచ్చి వానితో పలురకముల వస్తువులు చేసి, ఎక్కువ వెలలేక, న్యాయమగు వెల కిత్తును. అందువలన ప్రజలందరూ నావద్దనే వస్తువులను కొందురు. ఇట్లు నేను పెక్కుధన మార్జించి ధనవంతుడ

అందు కా కమ్మరి “స్వామీ! నేను కులమునకు కమ్మరిని. ఇనుము తెచ్చి పలురకములైన వస్తువులను తయారుచేసి, వానిని విక్రయించి ధన మార్జించితినికాని పసరులు, మూలికలవలన గాదు” అని బదులు చెప్పెను.

ఇదియంతయును విని యారాజు

నైతిని. ఇదియే నా బంగారము చేయు విధము” అని పల్కెను.

అది విని రాజాశ్చర్యపడి మరి కొంతదూరము పోగా, అచ్చట నొక కమ్మరి యచ్చట నున్న వారితో తానుకూడ బంగారము చేసెనని విన్నవించుకొనినది విన్నది. రాజాతనివద్దకు పోయి, “నీ వెట్లు చేసెదవని ప్రశ్నించెను.

“మంత్రి! ఇది యంతయు నీ యుక్తియే. నీవు నాకు బుద్ధిగరపుటకు ఈ నాటక మాడించుచున్నావు. కాని నీ కీ విషయమెట్లు తెలిసినది? అయిన యా సన్యాసి చెప్పినది అబద్ధమా?” యని ప్రశ్నించెను.

అందుల కామంత్రి “మహా (32-వ పేజీ చూడుడు)

“తండులార్ధంగో - తదర్ధంగో”

కుమారి రావిపాటి రామాబాయి

“తాతగారూ! మీ రేమనుకొన్నా సరే కాని అంత చాదస్తంమాత్రం కూడదండీ! మాలవాళ్లను పేరుబెట్టి నోటితో పిలుస్తేనే మైలపడిపోతా నంటా రేమిటండీ? జీతానికి పాలేరు తనం చేస్తున్నారకదా అని వాళ్ల నలా తృణీకరించి, పేరెట్టి పిలువక,

రింకా పాతఘాయిలోనే నడుస్తా నంటారు. ఇక మీ ఫణితి మార్పు కోలేకపోతే, రేపు వచ్చే తోలేకాద శికి మీవద్ద పనిమానేస్తామనిపాలేళ్లు- మాకడు, చిన్నమాకడు కూడా నిన్న నాతో ఖచ్చితంగాచెప్పేశారు. పోనీ వీళ్లను మాని ఎవరినైనా పాలే

బాధపడాలి” అని రామారావు తాత గార నే పం కోచ మైనా లేకుండా చెప్పేసి వాళ్లపూరు వెళ్లి పోయాడు.

వెంటా వధాన్లు గారి తాత తండులు గ్రామపేరోహిత్యం చేస్తూ, వచ్చినరాబడిలో తివగా మిగిలినది, ఎప్పు వందరూపాయి లైతే అప్పుడే ఒక యకరంభూమి చొప్పున కొని పాలేశారు. అదంతా డెల్టారావడంతో బంగారం పడు తోంది

అవధాన్లుగారి అసలుపెరు కన్న, వెంకన్నగారు యెక్కువ చదువు సంధ్యలు లేకపోయినా స్థితి గతులు మంచివి అవడంచేత తాత, దండుల పూర్వార్థితపేరోహిత్యం వదిలేసి ఆచారం, చాదస్తంమాత్రం అట్టే పెట్టుకుని, “డిత్తమంకృషి” అనే సూత్రంప్రకారం స్వంత కమతం కట్టిన డి పిస్తున్నారు. బంధువులందరి ప్రోద్బలంమీద ఓ యజ్ఞం చేసి, అప్పటినుంచి అవ ధాన్లుగా రయారు. వెంకటావధాన్లు గారికి పురుష సం త తి ల్ల. ఒక్కరే అడవిల్లి. ఆమెకు ఇద్దరు మొగపిల్లలు ఇద్ద రాడపిల్లలూను. వారంతా యింటి కెప్పుడైనా వస్తే “ఇల్లంతా అల్లరిచేస్తున్నారనీ, ఎంకిలి చేతులతో గోడలు, తలుపులు ముట్టుకొంటున్నారనీ” తిట్టి న్నాల్స రోజులైనా వుండకుండా వాళ్లింటికి

ఓగడిపోచా? ఓ కట్టా; ఓ బుట్టా! అని పిలుస్తే, వాళ్లకిమాత్రం చీము- నెత్తురులు లేవటండీ? వాళ్లు మూలు క్కున్నారంటే తప్పా? కాలంమారి పోడంలేమా? మహాత్మాజీ వాళ్ల కు చక్కగా ‘హరిజనుల’ ని పేరె ట్టాడు. ప్రభుత్వం - ప్రజలుకూడ వారివైపు మొగుతూవున్నారు. మీ

ల్లుగా పెట్టుకొందామంటే, మైజాతు లలో పాలేరుతనం అంటే పంకిన పంట అంతా జీతాలకే నరిపోదు. అమర్చుకొందామంటే ప్రభుత్వం ఈనాటిల్లులు వగైరాలు ఏలా వుం టాయో కదా. వాళ్లని చిన్నచూపు చూడ్డానికి వీల్లేదు. ఏ యెడ కా గొడుగు పట్టాలి. లేకపోతే మీరే

మీ చేస్తారు. ఇంట్లో సందడి అంటే సుతరామూ కిట్టదు.

రామారావు పెద్ద మనుమడు, ఇత నిమిద తాతగారికి ప్రేమ వుంది కాని, ఇప్పటినుంచి ఆస్తి చేతికిచ్చి యింట్లో పెట్టుకుంటే తన వంటరిత నాని కేమి భంగం పస్తూందో వసి, అది కాకపోయినా చచ్చేముందు యేలాగూ ఆ పని చేయనచ్చు యిప్పుడేం తొందర అనీ లోపలి పూహ.

“బాబయ్యగారూ! వాన వస్తుం దని గడ్డిలంతా కడం వేశామండి, ధాన్యంరాసిమిద గడ్డి దట్టంగా కప్పేట్టామండి. యీ వాళ్ళ రాత్రి తవిరుకూడా కాళలాకి రావాలండి బాబూ! చుట్టుపట్ల నాలుగు రోజులనుంచి కమ్యూనిస్టుల గొడవ- అల్లరి ఎక్కువగా వుందండి. మీరు రాసిదగ్గర పడుకొంటే మేం దూరంగా మామిడిచెట్టుకింద పడు కుంటామండి. రేపు తెల్లారాక ధాన్యం పూల్లోకి తోలుకురావచ్చు నండి” అన్నారు పాలేళ్లునూకడు, చిన్ననూకడూను.

అవధాన్లుగారు:—“సరే ఆలాగే చేస్తానుగాని ఒకే గడ్డి పరకా! చూడావుక్కిబరువు మోపు పచ్చ గడ్డి కోసుకురా. ఒకే చిన్న గడ్డి పొచా! రేపుప్రాద్దున్న మల్లి పూళ్ళోకి రానక్కరలేకుండా నీవు సంచులకట్ట యిప్పుడే పట్టుకువెళ్ళి, ధాన్యంరాసిదగ్గర పడేయి. ఇక మీ గిద్దరు పోండి.”

నూకడు, చిన్ననూకడు— “దోటండి బాబయ్యా! మే మను షులం కావండి! అలా పిలుస్తారేం చూ! పూల్లో బాబయ్యగారి

దరూ పేరెట్టి పిలుస్తూంటే మీ రిలా గంటారు? మేం యేంపాపం చేశామండి అయ్యగారూ! ఖామం దులు మమ్మలిని యానడించి పిలుస్తూవుంటే మీరు పూరుకొంటున్నారు. మిమ్మల్ని సంఘంలో వెలేస్తాము అని మా కులపెద్ద లంటున్నారండి. మమ్మల్ని పేరెట్టి పిలువండి. మాకంతే చాలు. ఇక గడ్డి పరకా, చీపురుకట్టాలని పిలిస్తే మీ పని నూనేసి మేం వెళ్లిపోతామండి. మేం మీరు మనుషుల్లాగ కూడా కనపడ్డంటేనట్లుందండి.”

ఆరి వీళ్ళ దుంప తెగా! వీళ్ళకి కళ్లు నెత్తిమిద కొచ్చాయను కున్నారు అవధాన్లుగారు. ఎప్పుడేనా బరితెగి యింతకుముందు యెదుట యిల్లా మాట్లాడారా వీళ్ళు? ఇంతకీ వీళ్ళ ననవలసినపనిలేదు. కలి ముంచు కొస్తూంది. ఏమైనాసరే వీళ్ళని వాళ్ళపేర్లతో మాత్రంపిలవకూడదు. ఏమాతుందో చూడాలని పట్టుదల పట్టారు అవధాన్లుగారు.

మార్గశిరమాసం. రాత్రి మంచు దట్టంగా పట్టింది. వెన్నెల కనుమన కగా వుంది. చంద్రు డస్తమిస్తున్నాడు. దూరంలో కుప్పలమార్పు పొలికేకలు వినవస్తున్నాయి. పొల మంతా జీబురుమంటూ వుంది. నూకడు, చిన్ననూకడు పగిదిరి మామిడికింద గడ్డిపక్క పరచు కొని దుప్పట్లు కప్పకొని కల్త నిద్దరతో కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. ధాన్యంరాసిదగ్గరగా మడతమంచం వేసుకొని అవధాన్లుగారు పడుకుని వస్తూన్న నిద్ద రావుకొంటూ చిన్న ప్పడు, చదువుకొన్న బిల్లరామా యిది, అమరకోశంలోని శ్లోకాలు,

దాశరథీశతకం, సుమతీశతకంలోని పద్యాలూ వల్లెస్తున్నారు.

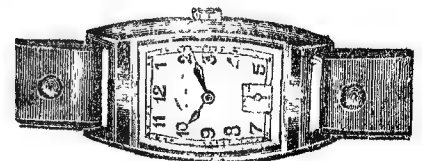
ఆ మనక వెలుర్లోకి ఒక్కసారి చూచేసరికి ఎవరో నలుగురు వ్యక్తులు ధాన్యంరాసివైపుకు వస్తూ న్నట్టు తోచింది. ఎవరని, అడుగు దామంటే నోట మూట రాలేదు. లప్పటివరకు పరిస్థితులు స్పష్టం కాలూ, పద్యాలూ ఏమయి పోయాయో తెలియదు. కమ్యూనిస్టుల కల్లోలాలు కళ్లకు కట్టినట్టైంది. ఇంతలోనే ఇంకో పదిమంది వారితో కలిసివచ్చారు. అందరూ రాసిదగ్గర కొచ్చారు. సంచులు సిద్ధంగా పున్నాయి. వాళ్ళ కాళ్ళర్యం వేసింది. వాళ్ళకోసమే యివికూడ సిద్ధంగా వచ్చిఉన్నాయని.

అవధాన్లుగారు మంచంమిద హరయోగంపట్టారు. మాట్లాడ మంతలేదు. కిదల్లేదు - మెదల్లేదు.

అవధాన్లుగారి అవస్థ చూచి నిర్భయంగా ధాన్యం అంతా ఇట్టే బస్తాల కెత్తేశారు. మూతులు కట్టి బుజాల కెత్తుకున్నారు. గుడ్డు వప్ప

ప్రాన్తివాచీలు

స్వీస్ తియూట. గొప్ప పనితనం.
10 సం॥ రాయగారంటి.

5 జాయల్స్	క్రొంకెస్	రూ 30/-
10 ..	రోల్లగోల్డ్	రూ 40/-
15 ..	క్రొంకెస్	రూ 50/-
..	రోల్లగోల్డ్	రూ 55/-
..	క్రొంకెస్	రూ 20/-
..	రొండ్ పేజ్	రూ 15/-

EASTERN WATCH Co., (A. P.)
P. O. Box No 11201, Calcutta 14.

గించి ఇక చూస్తూ పూరుకోలేక పోయారు అనభానుగారు.

పాలేళ్ళని మామూలు అలవాటులో “గడ్డిపరకోయ్” అని కేక వేయూ లనుకున్నారు. ఛట్టు న జ్ఞాపకం వచ్చింది “ఇంక ఆ మాట లంటే తక్షణం మీ పని మానేసి పోతాము” అన్న ఆ మాలావ్య మాట. నూకడోయ్ అని పిలుద్దా మంటే ఆత్మ-దానమ్మకడుపు కాలా అది దానికున్న స్వాభిమానానికి అలవాటుపడిపోయి, వప్పుకోనడం లేదు లోపల. వెంటనే మెరుపు లాగ ఒక ఆలోచన తోచింది, మధ్యేమార్గం మంచిదని, సంస్కృ తంలో తండులార్థంఅంటే “నూక”, “తదర్థం” అంటే “చిన్ననూక,” కాబట్టిఈలా పిలుద్దాం, వాళ్ళ గౌర వానికి, నా ఆత్మాభిమానానికి. ఇదే రాజమార్గ మనుకొని బిగ్గరగా “తండులార్థంగో” అన్నారు. ఎవరూ పలుకలేదు. “తదర్థంగో” అన్నారు. కిమి న్నాస్తి తిరిగి “తండులార్థంగో, తదర్థంగో” అంటూ పెట్టికేక పెట్టారు. పాలేళ్లిద్దరు “బేమ్మడు లేట్టియూదం చదువు కొంటూన్నారురా, మానా ముసుగెట్టుకొని నిద్దరరొదాంరా” అని గుట్టుపట్టారు. ఇంతలోకే ధాన్యపు రాసికాస్తా మాయమైపోయింది.

“తాతగారూ! నేను చెప్పాను గాదండీ! ఎప్పుడూ కాలంతో పాటు మనంకూడా సదుచిత్రోవాని కాని లేకపోతే నిష్ఠా మనకే నిచ్చి స్తుంది. వాస్తూ పేరెట్టి పిల్లిస్తే, ఆ ధాన్యంలో కొన్నేనా మనకు దక్కేవి. లేని పోని చాదస్తూపడ్డం చేత సాఫుగా వెంకటేశ్వర్ల ముడుపు లాగ నిలుస్తదోపడీ చేసేశారు

దొంగలు” అన్నాడు రామారావు.

“బేనురా అబ్బాయి, బాలాదపి హరినామస్మరణ చేసుకొంటూ సుభాషితం అన్నారు పెద్దలు. ఇక కూచుంటాను” అన్నారు అనభాను ను వ్విక్కడుండి యాపాలం, గారు!

చర్మ సౌందర్యమునకే పద్మిని
లక్ష్మీ టాయ్లెట్ సబ్బును
ఎందుకు ఎంచుకొనునో ఇప్పుడు
మీరుకూడ తెలుసుకొనవచ్చును

ఆవిడ చెప్పుచున్నది:

“అనేక సంవత్సరములకుముందే (నేను పినిమాచారగా నగుటకు చాల కాలమునకుముందే) లక్ష్మీ టాయ్లెట్ సబ్బుతో సౌందర్య సాధనను నేనునేర్చుకొన్నాను. అప్పటినుండి ప్రతిదినము ఆ సాధననే అవలంబించుచున్నాను. చర్మమును మృదువుగాను, మనోహరముగాను ఉంచుటకు దానికి సమానమైనది ఏదియులేదని ఇప్పటికీ నేను కనుగొనుచున్నాను. లక్ష్మీ టాయ్లెట్ సబ్బుతో మీ చర్మమును రక్షించుకొని నవో చర్మమునకు కళంకము నేర్పరు నేమోయని మీరెప్పుడు భయపడ నక్కరలేదు. మనోహరమైన దాని పరి మళమంటేకూడ నాకు మహా ఇష్టము.”

★ తెల్లవైనటువంటియు,
మృదువైనటువంటియు,
మనోహరమైన పరిమళముతో
సూడినటువంటియునైన ఈ సబ్బుతో
మీ చర్మమును సుందరముగాకూడ
ఉంచండి!

LTS. 250/172 TL

చర్మ సౌందర్యమునకే పద్మిని లక్ష్మీ టాయ్లెట్ సబ్బును ఎందుకు ఎంచుకొనునో ఇప్పుడు మీరుకూడ తెలుసుకొనవచ్చును

యుక్తి

శ్రీమతి యన్. అన్నపూర్ణ

మీరు వినేవుంటారేమో! మొదటి ప్రపంచయుద్ధంనాటి మాట. పైనికాధిపతిదగ్గరనుంచి ఒక రాష్ట్ర మంత్రికి తెలిగ్రాం వచ్చింది. ఏమని? మీరాష్ట్రంలో గాడిదలు ఎన్ని ఉన్నాయో, పెంటనే తెలియపర్చ వలసిందని. మిలిటరీకి గాడిదల సంఖ్య ఎందుకు అనుకోడానికిలేదు. నిజంగా వారికి అక్కరలేనిది లేదు. “ఇదేం గాడిదల సంఖ్య? ఎవరు లెక్కపెట్టిఉంచేరు. దీనికి కొంత కాలం పట్టుతుంది” అని దొర నలుగురికొన్నాడు. ఇటువంటిపను లన్నీ సాధారణంగా కరణాలమీద పడతాయి. ఈ కాగితం ప్రతి గ్రామకరణానికి వెళ్ళాలి. ఆయన లెక్కకట్టి పంపించాలి.

కాని మిలిటరీవారికి ఈ కష్ట నిష్ఠూరాలు అక్కరలేదు. మరు నాడు ఇంకొక తెలిగ్రాం వచ్చింది. పెంటనే 24 గంటలలోగా పంపించ మని. దొరగాకి మతిపోయింది. అప్పుడు పెద్దగుమాస్తాదగ్గరకు వచ్చి సంగతేమిటని అడిగేడు. దొరగారు జరిగినసంగతి అంతా చెప్పేరు.

“ఒసి ఇంతేనా, మీరు కంగారు పడకండి. నాకు వదిలివేయండి అన్నాడు, ఆ గుమస్తా.

రెండుమూడుగంటలు పోయిన తరువాత ఆరాష్ట్రములోని గాడిదల సంఖ్య పట్టుకొనివచ్చేడు. దొరగారు ఆశ్చర్యంతో ఎలాగు లెక్కకట్ట వన్నాడు.

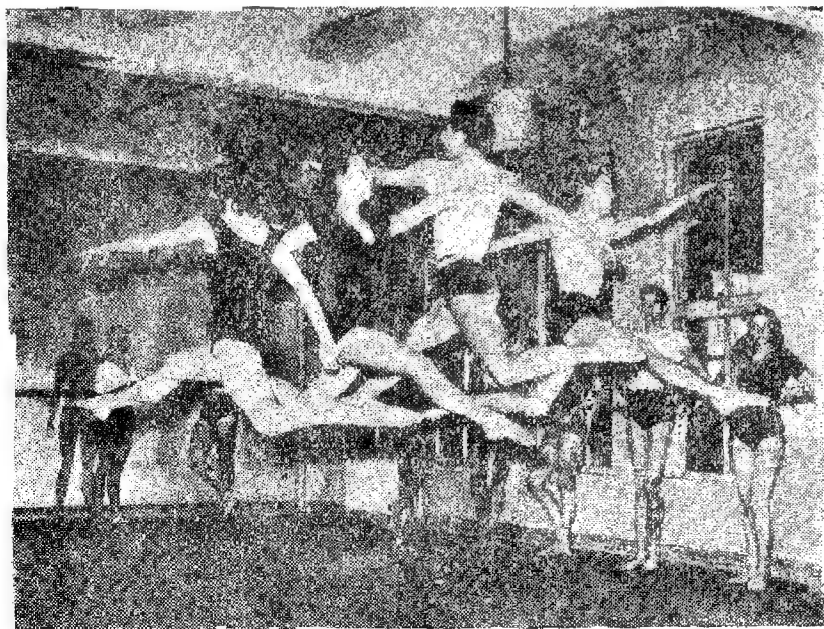
“మనరాష్ట్రంలో జనాభావట్టి

ఉందికదా. అందులో చాకళ్లు ఎంతమందో చూసేను. ఊళ్లలోకి ఒక గాడిద, రేవుకి ఒక గాడిద చొప్పున సగటున చాకలికి రెండు గాడిదలు అయితే మొత్తంగాడిదల సంఖ్య చెప్పడంలో కష్టమేమిటి” అన్నాడా గుమస్తా. దొరగారు సంతోషించి “ఈ అంకెకి ఇంకో రెండుగాడిదలు కలుపు. ఇలాగున లెక్కకట్టినందుకు నీ వొకటి, అది పంపిస్తున్నందుకు నే నొకటి” అన్నారు.

స్వరయోగము

(28-వ పేజీ తరువాయి)

“ప్రభూ! క్షమింపుడు. నా కి సంగతి ముందుగనే తెలియును. నేను చెప్పినయెడల మీరు పెడచెవిని పెట్టుదురని తలంచియే మీ కిట్లు వీరిద్దరివలన చెప్పించిరిని. ఇకవైన మీరా బంగారముమాట విడిచి పెట్టుడు. మీరు చెప్పిన నన్యాసి నిజముగా దొంగనన్యాసి. అతడు మీ రిచ్చిన పెండినంతయు నొక రహస్యస్థలమునకు శిష్యులచేత చేర వేయించి భద్రము చేయించినాడు. ఇక రేపా మాపా రహస్యముగ పారిపోవనున్నాడని చారుల వలన తెలిసినది. తేవరవారు చిత్తగించిన వారు దాచియుంచిన స్థలమును చూపెడను” అని చెప్పి రాజును తీసికొనిపోయి పెండి దాచియుంచిన స్థలమును చూపించెను. అంతట రాజు మిక్కిలి క్రోధావేశుడై పెంటనే యా మాయనన్యాసిని, వారి శిష్యులను బంధించి కారా గృహమునం దుంచెను. శరీరకష్టము వలననే బంగారము లభించునను సూత్రమును ఎన్నటికినీ మరువ కుండెను.

అమెరికాలో ఈనాటి ఉచిత విద్యాకేంద్రాలలో నాట్యకృత్తి శిక్షణ.

క్రీడం

(15 వ పేజీ తరువాయి)

పూహించుకున్న పురుషునిలో గుణవోమలు, వాయువు, ధూళి, సూలసూక్ష్మభావాలు, అన్నీ మిళితమై వున్నవి. వారిలో యీసూల రూపం, ధూళి లేదు! సాధారణంగా మన యిష్టలు, బంధువులయిన వారి స్థూల స్వరూపం మీదికే మనదృష్టి పోతుంది. అది చూసినప్పుడు ప్రేమ, సూక్ష్మరూపం చూసినప్పుడు క్రద్ధకలుగుతవి. ప్రాఫెసర్ లో ఈసూలస్వరూపం బొత్తిగా కనిపించదు. వాడ్రసోజీతమైన భోజనం ఎప్పుడైనా ఒక సారి లభిస్తేనే రుచికరంగా వుంటుంది; నిత్యాహారం సాదాగా వుంటేనే జాగుంటుంది. భర్తకూడా నిత్యాహారంపంటి వాడే!

భర్త తనను తుమించి, కుసుమకోమల మయినతన హృదయాన్ని నిర్దుటంగా కాల రాసినఘట్టాలు ఎన్నో బరిగిపోయి. ఎప్పటి మాదిరే సాయంత్రంకూడా నవ్వుకుంటూ వస్తాడని ఆమెకి నమ్మకం ఏర్పడిపోయింది. ఆదృశ్యం తలపు కొచ్చి, ఆమెకొంటి మీద జైరులు పాకినట్టయింది. "అయిన ఎంత నిర్దుటం, నేను కన్నీరు ముట్టరుగా యేడ్చినా లెక్కచేయడు" అని మనసులో అనుకుంది.

మధ్యాహ్నం ఇలాకే గడిచిపోయింది. నాలుగంటలయింది. భర్త వచ్చే వేళ అవుతూ వుంది. అలానే నవ్వుకుంటూ వస్తాడని ఆమె కోగానే ఆమె మండిపోతూవుంది. ఎప్పటి మాదిరే వస్తారు, దానికి భిన్నమేముంటుంది? ఆమెమనస్సుకి వెగటు కలిగింది.

అయిదుగంటలయింది. ఇంకా రాలేదు. కుముద కొంచెం పులికిపడింది. ఎందువల్ల రాలేదు? ఎన్నడూ ఆలస్యం చేయరు. నాల్గంటికల్లావచ్చేసేవారు. అదీగా, యివాళ సోమవారం. సోమవారంనాడు కూడింటికే వచ్చేవారు. మరక్షణమే నవ్వుకుంటూ కస్తూండవచ్చని అనుకుని, మల్లీ ఆమె మండి పడింది. వారు రావటంలో ఆలస్యం కావటంవల్ల, మనస్సులో కలుగుతున్న కోమలత్వము, మధురపుదాసిత మాయమై మల్లీ ఆమె మనస్సు సుఖం తిరిగిపోయింది.

ఆరు గంటలయింది, ఏడయింది. చలికాలం. సాయంకాలం చాలా దీర్ఘంగా, భారంగా గడిచింది. చీకటిపడింది. భర్త

ఇంకా రాలేదు. కుముద వసారాలో ఎదురు చూస్తూవుంది. ఉండివుండి ఆమె వ్యాకుల పడుతూవుంది. వారికి కోపం వచ్చిందని కుముదకి తెలియదు. ఆమె విసవిసమంటూ, వారిని విడిచి వంటింటోకి పోవడం వలన వారికి కోపం వచ్చిందని తెలుసుకోలేక పోయింది. ఒకవేళ వారికి కోపం వచ్చిందేమోననే సంశయంకూడా కలిగింది. దీన్ని ఆధారం చేసుకునే ఆమె లోలోపల ఆనంద పడుతూవుంది. సంశయం గట్టిపడినకొద్దీ, ఇంకా ఆనందపడుతూవుంది. ఒకవంక వ్యాకులత, మరోవంక ఉల్లాసం. ఆమె మనస్సు చాలా విచిత్రంగా వుంది. లంకంథ యింట్లో వొంటరిగా కూర్చోటానికి భయం కూడా కలుగుతూంది. ఆ కుసుమార హృదయం భయసందేహాలతో, పుల్లాసంతో పూగి పోతూవుంది. తనకి అప్రదయన శక్తికి కోపం గావున్నందుకు, అమృతరసాన్ని గ్రోలుతూ వుంది. వొంటరిపాటు, భయము ఎక్కువయినప్పుడు, పొరుగింటి గృహిణిని పిలుస్తామనుకొనేది. కాని పిలిచేదికాదు. మనస్సును వివిధభావాలు అల్లకల్లోలం చేసేటప్పుడు, బాహ్యజగత్తు ఒకవిధంగా తన మహత్వాన్ని కోల్పోతుంది. పొరుగింటావిడని పిలుచుకు రావటం బాహ్యజగత్తుకు సంబంధించిన క్రియ! వారికి కోపం వచ్చిందని ఆమెకిప్పుడు గట్టిగా నమ్మకం కలిగింది. వారిని ఎలా బతిమాలుదామో అని మనసులో

పూహించుకుంటూ వుంది. ఇవాళ వారిహృదయంలోని ఒకగొప్పవాంఛ సఫలంకాబోతూ వుంది. నేడు వారి పాదాలమీదవారి సంపూర్ణంగా ఆత్మసమర్పణ చేయాలని అనుకుంది. ఆలస్యమయినకొద్దీ, ఆమె భావాలు తీవ్రతరమవుతున్నాయి. ఉరికే ఆమె సేత్రాలు కన్నీటితో నిండిపోయినవి. అయినా హృదయంతరాళంలో ఉల్లాసాన్నే పొందుతూ వుంది.

ఎనిమిదయింది. ఇంతవరకు విపులేదు. ఆమె మనోభావాలు తీవ్రత్వాన్ని అందుకున్నవి. వారు కోపంగా వున్నారని నమ్మకం కలిగి, ఆమె ఆనందంలో మునిగి తేలుతూ వుంది. హృదయంతరాళంలో పొంగిపొరుగుతున్న ఈ ఆనందం క్రమంగా ఆమె మనస్సును ప్రకాశితపరిచింది. చంచలత లేదు. అనభూతి తీవ్రస్థితినిపొందినప్పుడు, దానిలో ఒక విధమగు కమ్మని బాధ, వేదన నిండివుంటుంది. కుముదమనస్సు పరస్పరవ్యతిరేక భావాలతో ఎంతెంతచలంగా వుందో, ఆమె

వదనం అంత ప్రశాంతంగా వుంది. అప్పటి ఆమె మనోగతిని సరిగా వర్ణించటం సరస్వతికి కూడా అలవికాదు. ఆమె యిప్పుడు బాహ్యజగత్తులో కాదు, మనోజగత్తులో పూపిరి పీలుస్తూవుంది. చలిగాలికి నిలవెలాకంపించినా, అక్కడనించి లేవలేదు. చీర సరిగా సద్దుకుని కూచుంది.

ఇంతలో భర్త వచ్చాడు. తరంగాలు ఏ విధంగా వొడ్డుని తాకి, ఆత్మార్పణ చేస్తవో, అదేవిధంగా కుముద "మన్నించండి" అంటూ వారి పాదాలమీద వ్రాలింది. ప్రాఫెసర్ లేవద్దామని వనికితే, కుముద చూశ్చిల్లి వుంది.

[క్రీ సతీశకుమార్ బెంగాలీకథకు అనువాదం]

JEWEL FITTED WATCHES
FOR 2 WEEKS ONLY
 AT LESS THAN HALF PRICES
 EACH GTD. 10 YEARS

ALARM TIMEPIECE

PRICE - 25/- 12/-
SUPERIOR - 35/- 16/8/-

5 JEWELS
 NO. 108, CHROME CASE - 25/- 29/-
 " ROLLED GOLD - 30/- 34/-

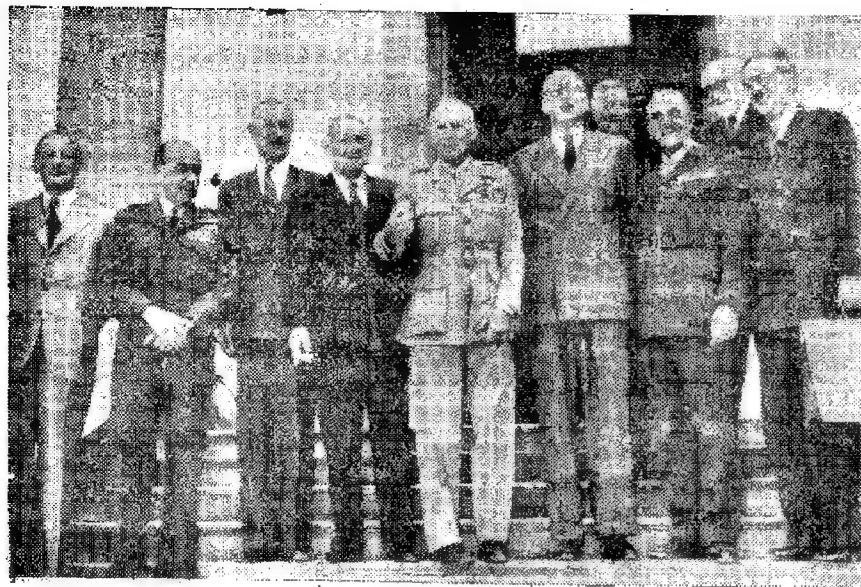
4 JEWELS
 NO. 109, FLAT SHAPE - 24/- 13/-
 " CENTRE SECOND - 22/- 15/-

4 JEWELS
 NO. 110, SUPERIOR - 26/- 19/-
 " ROLLED GOLD - 30/- 24/-

Postage extra. Free on order for any two Watches at a time.

H. DAVID & CO.
 POST BOX NO-11424 (CALCUTTA)

పదమంది యూనియన్ నాయకుల సమావేశం సిస్టర్ ప్రభుత్వాలైన అయిదుబ్రహ్మ సంధి కాశ్యాల రక్షణ మండ్రలం యూనియన్ ప్రధాన కార్యాలయంలో సమావేశమైనారు.

నా మత రణం

(16-వ పేజీ తరువాయి)

“రాకుడదని నే నన్నానంటే రాలేదని అన్నాను వస్తే వచ్చిందని అనడానికి నాకోంటూ కొంచెం మొహం ముడుచుకుంది.

“పోనీ - యేది వచ్చి యేది రాకున్నానీ సోదమాత్రం నీ మనసురాళికి రాకుండా వుంటే సంతోషిస్తాం” అన్నాడు నాన్న.

అందరం నవ్వుకు అమ్మకు కోపం వచ్చినది యింట్లోకి వెళ్ళుతూ యెడోరెండి, ఈసోదతో యెలాగో కాలం గడిచింది అని గొణిగింది.

* * *

భోజనం చేస్తూవున్నప్పుడు అమ్మ ఆడి గింది. “చంటిదానికి యేం చేరు పెట్టాలి అనుకుంటున్నారా నాయనా” అని.

“యేకో మీ యిప్పమొచ్చింది పెట్టండిమ్మా - పెద్దవాళ్ళుండగా మా చేమిటి” అన్నాను నేను.

“యిప్పటికేరు యెవరికి తెలియాలి నాయనా రెండే అక్కరలు మెరపుల్లాగ ఉంటాయెగిరి - సుశీలతమ్మ క్షరమ అబ్బి రామరామ ఒక్కక్షరం పెద్ద వస్తాయో

యేహా క - గ - ఆ - ఇ - అని” అంది అమ్మ.

“పోనీ నీ యిప్పమొచ్చినట్టు పెట్టుకో వచ్చు” అన్నాను నేను.

“అసలు విషయం చెప్పడం మరచాను మీ బామ్మకు నీవంటే ప్రాణం, పాపం బతికి వున్నప్పుడు ప్రేమకొద్దీ యెన్నో పాడ్లు అంటూవుండేది నీ కడుపులా పుడ్తాదని, మీ నాన్నకుగూడా అమెజేర పెట్టుకోవాలని వుంది.” అని అన్నది అమ్మ.

“అయితే సరి - ఆమెజేర పెట్టండి” అన్నాను.

* * *

కనకం అడిగింది “యేమండీ అమ్మాయి పేరు యేం పెట్టుకుందాం” అని.

“నీయిద్దం వచ్చింది పెట్టు కనకం” అన్నాను.

“మా అమ్మకేరు పెట్టుకోవాలని వుండంటే ఆమెజ్జా కార్థం మానాన్న మొన్న వచ్చినప్పుడు అదే అన్నాడు. అమ్మ పోయి యిప్పటికి నాలుగుసంవత్సరాలయింది మొన్న స్వప్నంలో కనకపతి చెప్పింది, తన జ్ఞాపకార్థం కడుపు తనపేరు పెట్టుకోమన్నీ” అంది కనకం.

“అయితే యింకో, ఆమెజేర పెట్టుకో” అన్నాను నేను.

* * *

నామకరణంకోసం నాన్న అడిగాడు. “బిడకు యేం పేరు పెట్టుకుంటావయ్యా” అని.

“వెంకటరత్నం” అన్నాను నేను.

“అబ్బే - యేం బావుంటుందిరా - పాత పేరు” అన్నాడు నాన్న.

“బామ్మపేరు, అత్తయ్య పేరు కలిసి వస్తుంది నాన్నా యీ పేరులో. బామ్మ పేరు పెట్టాలని కొందరి యిష్టం అత్తయ్య పేరు పెట్టాలని కొందరి యిష్టం. ఆంచేత అందరినీ సంతోషపెట్టడానికి ఈ పేరు బావుంటుందని నా ప్రజ్ఞేశ్వరం” అన్నాను నేను.

“అలాగా.. బాగానే వుంటుంది” అన్నాడు నాన్న.

* * *

పాప కనకంచేతుల్లో వున్నప్పుడు ‘రత్నం’ అని పిలుచుకొని మా కనకాన్ని సంతోషపెట్టున్నాను.

పాప అమ్మనాన్న చేతుల్లో వున్నప్పుడు ‘వెంకటా’ అంటూ పిల్చుకొని నాళ్ళని సంతోషపెట్టున్నాను.

అంతా కలిసి మామ్మన్నప్పుడు ‘వెంకట రత్నం’ అని పిల్చుకొని అందరినీ సంతోష పెట్టున్నాను.

వీరితోపాటు యింకో యిద్దరినీ సంతోష పెట్టున్నానెమా ?

అందరిసంతోషమే నా సంతోషము.

గర్భ నిరోధిని

కరీరాకోగ్గమునకు భరిగంతకుండా కొంత కాలమువరకు గర్భం రాకుండా ఆవుటపు జైషధం రు 10 లు చాలాకాలంవరకు రాకుండా చేయుటకు రు 25 లు, షి ఫి చార్జీ రు 1-0-0

డాక్టర్ రత్నం నన్ను, మిలకపేట బిటేడింగ్స్, హైదరాబాద్, డక్కా

అవచూనం (19-వ పేజీ తరువాయి)

వంట, ఆరకమయిన పనులగురించి తనకు పూచీ కప్పిపోతుందికదా. అని పెద్దకోడలు కూడా ఆహ్వానించింది అత్తగారిని రమ్మని!... కొన్నాళ్ళపాటయినా లక్ష్మీ సుఖంగా ఉంటుంది కదా అన్న ఆశతో, తల్లిని వెళ్ళమని ప్రోత్సహించాడు చిన్న కొడుకు. ఏమయినా చిన్నకోడలి దగ్గర తను మసలలేననే కారణంచేత, రుద్రాక్షమ్మ 'గోమా' వెళ్ళిపోడం తటస్థించింది.

"ఐదో కో. లి బాధ పడలేక, ఆ మహా సాధ్వి రుద్రాక్షమ్మగారు పెద్దబాబాయి దగ్గరి కెళ్ళిపోయేరు." అని అమ్మలక్కల సమావేశంలో అనుకున్నారు. ఆ ఊరివాళ్ళ దృష్టిలో లక్ష్మీ మహా పాపిష్టిదానిలా పరిగెణించబడింది. "ఇదంతా పూర్వజన్మ నుకృతం" అని లక్ష్మీ వేదాంతమార్గంలోకి పోయి సమదాయించుకొనేది.

ఇప్పుడు లక్ష్మీజీవితంలో కొన్ని బాధలు తప్పాయి!... మన పటికన్నా ఎంతో హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తున్నదనక తప్పదు. కామయ్యతో సరదాగా కాలక్షేపం చేస్తున్నది లక్ష్మీ!

"ఇప్పుడసలురోజు కోమా రైనా స్నానం చేస్తున్నాదా? అసలు మడిపించంటూ ఓటి ఉంటున్నదా?" అని నవ్వుతూ అడిగేడు కామయ్య.

"ఓ...మికంత వేళాకోళంగా ఉందన్న మాట! అబ్బే!...జవాసన ఇంకా పూర్తిగా పోలేదు. ఇప్పటికీ మంచాల్నీ, వాటిని ముట్టుకుందుకు దడుస్తూఉంటాను మళ్ళీ స్నానం చెయ్యవలసామంటేమోనని!" ఆ మాటలు అని నవ్వుతూ నాలుక కరచుకుంది లక్ష్మీ.

"అబ్బో!... మాట్లాడమే మరిచిపోయే వసుకున్నాను. మళ్ళీ నవ్వు పూర్వపు లక్ష్మీ వయ్యావ్." అన్నాడు కామయ్య.

ఇంతలో, వీధి తలుపు చప్పుడయింది. టపాబంట్రోతు ఓ ఉత్తరం తీసుకొచ్చి ఇచ్చేడు. ఆత్మతపో చదివేడు కామయ్య.

"ఎక్కడినుంచి?" అడిగింది లక్ష్మీ.

"మా అన్నయ్యదగ్గరనుంచి. మాఅమ్మకు జబ్బుగా ఉందట! పరువాతంలా ఉందట!.. మా వదిలెకు సరిగ్గా సంగతులు చేయడం చేతికాదట. అంచేత మనల్ని రమ్మని వ్రాశాడు. లక్ష్మీని.. మాదా అని ఉందని మాటిమాటికి అంటున్నదటఅమ్మ" అప్ర

యత్నంగా కామయ్య కళ్ళవెంబడి నీళ్లు కారేయి!

"అయ్యో! అలాగంటే, అయితే మనం త్వరగా వెళదాం!" అంది లక్ష్మీ.

మర్నాడే బయలుదేరి వెళ్లారు. గుమ్మంలో కాలపెడతూనే, "అమ్మా!...మాట్లాడతూ? అయ్యో!... ఇదేమిటిలా అయిపోయేవు" అంటూ అమ్మచేతులు పట్టుకొన్నాడు కామయ్య!... అత్తగారూ, ఇదంతా ఏమిటంటే, అయ్యో!... ఇదేం గ్రహచార మండీ?" ఆందోళనతో అంది లక్ష్మీ. పేరిగా మాడ్చ మొదలు పెట్టింది రుద్రాక్షమ్మ. కళ్ళంపై నీరు ధారగా కారుతున్నది.

"మరేమాతుంది! అయినా మరి ఆంత చాదస్తమా! అందుకే ఇదంతా. లేకపోతే ఇవ్వం వచ్చిపప్పుడల్లా స్నానంచేస్తూ, చీటికి మాటికి అందర్నీ తిడుతూఉంటే ఏమవు తుంది?" అంది పెద్దకోడలు కమల ప్రక్కనే నిలబడి.

"ఊరుకో! డక్కయ్యా. ఇలాంటిసను యంలోకూడా అవేం మాటలు?" అంది లక్ష్మీ.

"ఓ!.. మహా అభిమానం దొడ్లుకొచ్చింది. చాల్లే నువ్వురుకో!" అంటూ విసనిసా గది లోకి వెళ్ళిపోయింది కమల.

లక్ష్మీవైపు దీనంగా చూచింది రుద్రాక్షమ్మ!... ఏదో మాట్లాడదామని ప్రయత్నిస్తున్నది కాని చోటంట మాట రాలేదు. ఆఖరి కలాగో "ల...క్ష్మీ..." అనేసరికో దుఃఖంలో పాటరాలేదు.

"ఏమండీ!... త్వరగా మనూరు తీసుకు పోదాం. అక్కడ ఏవయినా ఆయుర్వేదం మందులు ఇప్పిస్తే, మళ్ళీ కాలా, చెయ్యా వస్తాయేమో! ఇక్కడి సరిగ్గా చూచేవారే లేరు." అంటూ లక్ష్మీ భర్తతో!

కోడలువైపు దనంగా చూచింది, రుద్రాక్షమ్మ. తిర్వాత గట్టిగా కళ్ళుమూసుకుంది రుద్రాక్షమ్మ. కళ్ళలో నీరు పూర్తిగా అయి పోతుందని కావోలు ఆమె భయం!

సర్వోత్కృష్టమైన "కానన్ దేవన్" టీ మాత్రమే త్రాగండి.

Kanan Devan Tea

Quality Production

చీఫ్ ఏజెంటు: కర్నూలు, అనంతపురం, కడప & చిత్తూరు జిల్లాలకు

కె. ఎ. జోషి, అనంతపురం.

టోకు వ్యాపారస్తులకు విశేష సౌలభ్యము
వివరములకు నేడే వ్రాయండి.

సింహళము-సిగిరియా కుడ్యచిత్రములు

కళ్యణుడు రాజు సింహళద్వీపమున ౧౧ వ శతాబ్దమున 'సింహగిరి' పై నిర్మించిన దుర్గమునగల సిగిరియా కుడ్యచిత్రములు (Frescoes) (డక్కా) హైదరాబాదు నకు సమీపమునగల అజంతాకుడ్యచిత్రము లంట ప్రసిద్ధమైనవియే. కొన్ని విషయము లలో యీ చిత్రములు అజంతాచిత్రము లను పోలియున్నవి. సింహళద్వీపమునకు మధ్యభాగమున గల 'పోలోన్నరున' అను నగరమునకు పశ్చిమమున 20 మైళ్లదూరములో సింహగిరి యని ప్రసిద్ధినందిన పర్వతమే యీ సిగిరియా సిగిరియాపర్వతము.

సుమారు 1500 సంవత్సరములక్రితము కళ్యణుడు రాజు తన రాజధానీనగరమున 'అనూరాధపురము'లో నుండుట తనకు సురక్షితము కాదని భయపడి దుర్గముమైన సింహగిరిపై వింతుయైన భవనమును కట్టించుకొని, ప్రపంచమువలన భయమును బాపుకొనుటకును ఒక కోటను నిర్మించుకొని తన రక్షణ చేసికొనెను. ముఖ్యముగ తన సవతిసోదరుడగు 'మొగ్గలన్న'వలన భయమువలననే ఇంత జాగ్రత్తపడినది. భాకుసేనడను రాజాకొమరు లిద్దరిలో నొకడు కళ్యణుడు. కళ్యణుడు కొక సోదరియు కలదు. ఆమె రాజయొక్క సగవ్య సేనానిని పెండ్లియై డెను. రాజకుమారి తన తండ్రితో ఆమెభర్తయు, అత్తగారును ఆమెను హూఠముగ జూచుచున్నారని చెప్పెను. భాకుసేను డంత వారిపై కోపించి అత్తగారున్న యింటికి నిప్పుంటింపజేసి యామెను, చంపెను. తన తల్లి నీవిధముగ హూఠముగ భాకుసేనుడు చంపినందుకు అతనిపై పగదీర్చుకొనుటకు రాజయొక్క పర్వసేనాని కళ్యణుని ప్రేరేపించి అతనిచేతనే తండ్రిభాకుసేనుని చంపించి, రాజ్యమును కళ్యణు డేలునట్లు చేసెను. కళ్యణుడు తన బావ గారి ప్రేరణయు కలన తనతండ్రినే చంపిని అతనిని జీవములతో నుండునని భూమిలో

పొలింపజేసెను. తన సవతిసోదరుడు మొగ్గలన్నను కూడ చంపబూసెను. కాని అతడు హిందూదేశమునకు పారిపోయి అచట గొప్ప నైవ్యమును చేపూర్చుకొని సిగిరియాపై దండెత్తి తన సవతిసోదరుని నైవ్యముతో పోరి యతని నైవ్యము నోడించెను.

కళ్యణుడు దుర్గముమైన సిగిరియాదుర్గమును వీడి కోట వెలుపలి మైదానముమీదికి పోయి కోటవెలుపలి క్షేత్రమైనవ్యము నెదుర్కొనెను. తన సవతిసోదరుని చేజిక్కిపోవలసివచ్చు నేమో యను భయమున యుద్ధరంగముననే కత్తితో తన్ను తానే పొడుచుకొని చచ్చి పోయెను. మొగ్గలన్న జయము పొంది అనూరాధపురమును ఆక్రమించుకొని అనేకవత్సర

శ్రీ ఆకుండి వెంకటేశాస్త్రి

ములు రాజ్యపాలన మొనర్చెను. అతని తరువాత అతనికుమారుడు కుమారభాతుసేనుడు రాజ్యపాలన మొనర్చెను. సిగిరియా కోటను గూర్చి సింహళద్వీపరాజుల చరిత్రనుండి తెలియవచ్చు విషాదభాగ యిది. కొంత కాల మిటుల సిగిరియాకోట రాజు లెవ్వరిచేతను ఆక్రమింపబడకయుండ, కొన్నాళ్లకా కోట ఒక తెగ బాధ సన్యాసుల సంఘమునకు స్వాధీనమయ్యెను. సిగిరియా కొండపై 40 అడుగుల యెత్తున రెండు విశాలములైన విహారములు (గడులు, సుహావంటివి) వోలునబడెను. ఈ గుహలలో అత్యంతరమణీయులైన కుడ్యచిత్రములు స్త్రీమూర్తుల ఆంగవిస్వాసములు వర్ణకోభతో విరాజిల్లుచున్నవి.

ఇవి బహుశః కళ్యణుడు సిగిరియా పర్వతముపై వసించుచుండిన కాలమున కోటను కాపాడుటకు నియమింపబడిన భటవర్ణములో నెవ్వడో యీ చిత్రవర్ణకళచిత్రములను రచించి యింకొకరి యొకరి యొకరి

బడుచున్నది. సమృద్ధిగానైన యీ స్త్రీచిత్రములే అచటి వన్నియును. చిత్రములన్నియు అతి సున్నితమైన రేఖలతో విరాజిల్లుచు విచిత్రమైన వర్ణములతో ప్రకాశవంతమై యున్నవి. పేష్టర్ వర్ణములని వానికి పేరు. చిత్రకళావిమర్శకులు యీ చిత్రములకును డక్కా హైదరాబాదునకు సమీపమునగల అజంతా చిత్రములకును అత్యంతముగ సమాచీనత కలదందురు. ఈ సిగిరియాకుడ్యచిత్రములు దేశచరిత్రకు సంబంధించినవి కావు. అజంతాకుడ్యచిత్రములు చరిత్రకు సంబంధముకలవిగా నున్నవి. సిగిరియా కుడ్యచిత్రములు అలంకార ప్రాయములు, చిత్రకళావైద్యగ్రహదర్శకములు. ఇందలి స్త్రీచిత్రములు మత సంబంధమును కూడ నూచించునవి కావు. ఈ స్త్రీమూర్తులు కళ్యణుని దర్బారులోని రాణివాసపు స్త్రీలుగా వోచుచున్నవి. చిత్రములను రచించిన చిత్రకారు డెవ్వడో తెలియదుకాని అందలి వర్ణములు, రేఖలు మాత్రము చాల గంభీరముగను లలితముగను కనపడుచున్నవి. ఈ కుడ్యచిత్రములు ప్రభవిల్లినకాలము సింహళద్వీపమున నాగరకత, కళలు విజృంభించిన కాలము, ఆదేశము మిక్కిలి ఉన్నది నున్న కాలము. ఉత్తరహిందూసానమున గుప్తరాజులు పరిపాలించిన కాలము.

డాక్టరు ఆనందకుమార్ స్వామిగారు యీ సిగిరియా కుడ్యచిత్రములలో రూపింపబడిన స్త్రీలు అప్పరసలు, దేవతాస్త్రీలు, గంధర్వ నాట్య నుండరీమణులని యభిప్రాయపడిరి. వేరొకకళాతత్వ, స్త్రీరూపములు మేఘుల తలు, విద్యుల్లతలు అని పేర్కొన్నాడు. స్త్రీల చేతులలో తామరపుష్పములు, ప్రొద్దు తిరుగుడు పూలు, కలవలు ఉన్నట్లు చిత్రింపబడినవి. ఒక గుహలో 17 స్త్రీచిత్రములు, రెండవ గుహలో 5 చిత్రములును కలవు. ఈ చిత్రము లన్నియు ఆకాలమున సింహళ దేశపు స్త్రీ వస్త్రాలంకారముల తీరును చిత్రించును. ఈ కుడ్యచిత్రములలో నుపయోగింపబడిన వర్ణములు - ఎఱుపు, పసుపు, ఆకుపచ్చ, నలుపు, తెలుపు. హిందూదేశము లాహే, ఇండినీషియాలోను, సింహళమునను చిత్రకళ, శిల్పము విజృంభించిన స్వర్ణయుగమది.

వెయ్యిగరాపాయిలు పొందండి

సునాయాసముగా ఆర్జించిన మీరు రూపాయిలు పొందుగలుగుతారు. నేడే ఈ విలాసాని ప్రయోగింపండి Calico Silk Co. Post Box 106, Calcutta 1.

కాశ్మీర్ సమస్యపై సమాలోచనలు *

కాశ్మీర్ సమస్యపై భారత, పాకిస్తాన్ ప్రధానమంత్రులు పండిట్ నెహ్రూ, లియాఖత్ ఆలీఖాన్, భద్రతామండలి నియమించిన మధ్యవర్తి సర్ ఓవెర్ డిక్సన్ గార్ల సమాలోచనలు ఢిల్లీలో అయిదు రోజులు నడిచాయి. ఈ సమాలోచనల ఫలితంగా పరిస్థితి యథాతథంగానే ఉండిగాని మారలేదు. అయితే డిక్సన్ గారికి వాదోపవాదాలు ఘట్టంగా తెలియడానికి ఉపయోగపడ్డాయి. "కొన్ని ముఖ్యసూత్రాల్ని గురించి, ఆ సూత్రాల్ని అమలు జరపడానికి రకరకాల మార్గాల్ని గురించి చర్చ జరిగింద"నీ, "ఈ సమస్యకు సంబంధించి కొన్ని ఇతర అంశాల్ని కూడా చర్చించారు"నీ ఒక అధికార ప్రకటన వెలువడింది.

ఈ ఇతర అంశాల్ని గురించి బాగా ఆలోచించడం అవసరమని తోచినందువల్ల కొన్ని రోజులు వ్యవధి తీసుకుంటున్నారట. ఆ సైన్ కొన్ని రోజుల్లో తిరిగి కరాచీలో సమావేశం జరుగుతుంటుంది.

సమావేశాన్ని జరిపినది మధ్యవర్తి డిక్సన్. ప్లెబిస్సైట్ జరపడానికి నీలైన పరిస్థితుల్ని ఏర్పాటుచెయ్యడానికిగాను కాశ్మీరంనుంచి సైన్యాల్ని ఉపసంహరించుకునే విషయమై ఉభయ ప్రభుత్వాల మధ్యనూ ఒక ఒప్పందం కుదర్చడం వీరి కర్తవ్యం. సైన్యాల ఉపసంహరణ గురించే చర్చ జరిగిందనుకోవాలి. సైన్యాల ఉపసంహరణ విషయంలో ఉభయ ప్రభుత్వాలూ పాతపాట లేమిటి ఉంటాయనడంలో సందేహం అనవసరం. భారత సైన్యాల్ని ఎప్పుడు ఎంతెంత ఏవిధంగా ఉపసంహరించుకునేది పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వానికి నిమిత్తం లేదని భారత ప్రభుత్వ వాదన. ఉభయ సైన్యాలూ ఒకేసారి సరిసమానంగా ఉపసంహరించబడాలని పాకిస్తాన్ వాదన. పాకిస్తాన్ ఆక్రమించుకున్న ప్రాంతంనుంచి ఉపసంహరించవలసింది పాకిస్తాన్ సైన్యాల్నిగాక "అజాద్ కాశ్మీర్ సైన్యా"లనే పేరుతో ఉండే గుతున్న పాకిస్తాన్ సైన్యాల్ని, పతాక దాడి మూకల్ని కూడా సని భారత ప్రభుత్వం వాదన. అంతేకాదు. అసలు అజాద్ కాశ్మీర్ సైన్యాలని చెప్పకునే సైన్యాలలో అన్య ప్రాంతీయులు (పాకిస్తానీలు పతాన్లు) వెల్లిబోగా మిగిలేవారిని నిరస్తుల్ని చేసి ఈ దళాన్ని రద్దుపరచాలని కూడా భారత ప్రభుత్వం మదిస్తోంది. అలా వీలేదని పాకిస్తాన్

వీటి ప్రచురించు

వాదిస్తోంది. ఉత్తరాన పర్యవేక్షణ ప్రాంతమైన గిర్గిట్ మొదలైన మండలాలలో తమ సైనికులు ఉండాలని భారత ప్రభుత్వం వాదిస్తుంది. తమ సైనికులు ఉండాలని పాకిస్తాన్ వాదిస్తుంది.

ఇవే వాగ్వివాదాలు మొనరించుచీ జరుగుచున్నాయి. సర్ ఓవెర్ డిక్సన్ మాత్రం మొట్టమొదటిసారిగా ఈ వాదాల్ని ప్రధానమంత్రుల ముఖతః విన్నారు.

ఈ మామూలు వాదాలుగాక ఈ సమస్యకు, సంబంధించిన "మరికొన్ని కొత్త అంశాలను కూడా" చర్చించినట్లు అధికార ప్రకటన తెలుపుతోంది.

ఇటీవల బ్రిటిష్ సైనికాధిపతి సర్ విలియమ్ సిమ్ కామన్వెల్త్ దేశాలన్నిటిని పర్యటన చేసి దేశరక్షణ సమస్యలను చర్చించాడు. ఢిల్లీలోనూ కరాచీలోనూ భారత పాకిస్తాన్ సైనికాధిపతులతో సంప్రదింపులు జరిపాడు. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో భారత పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వాలు కలిసి భరతఖండం రక్షణకై సమష్టి దేశరక్షణ సంఘాన్ని స్థాపించుకోవడం అవసరమని స్పష్టమౌచిచాడు. ఈ విషయమై ఉభయ ప్రభుత్వాల మధ్యనూ సమాధానం చేశారని దానికి యత్నాలు జరిగినట్లు బ్రిటిష్ దేశరక్షణ శాఖామంత్రి పిన్స్వెల్ పార్లమెంటులో చెప్పాడు.

బహుశా ఢిల్లీలో నెహ్రూ, లియాఖత్ ఆలీఖాన్, డిక్సన్ల సమాలోచనల్లో చర్చించబడిన కొత్త అంశాల్లో ఇదొకటి అయి ఉండవచ్చును.

సిమ్ నూచనలకు ముందు కాశ్మీర్ సమస్యపరిష్కారానికి భారత దేశరక్షణకీ కూడా కాశ్మీరంలో ఉభయ సైన్యాల అధ్వర్యం కిందనూ సమష్టిరక్షణ ఏర్పాటు చేయడం మంచిదని కొందరు మాచనలు చేశారు.

అంటే కాశ్మీర సమస్యకీ దేశరక్షణ సమస్యకీ ముడిపెడు తున్నారన్నమాట. ఈ ప్రకారమేనా కాశ్మీరంలో సైనికోపసంహరణకుగాని దేశరక్షణకుగాని ఉభయ ప్రభుత్వాల మధ్యనూ సమాధానం సాధించాలని వీరి ప్రయత్నమై ఉండవచ్చును. అంటే సైనికోపసంహరణలోనూ కాశ్మీర దేశరక్షణ

లోనూ భారతదేశంలో పాకిస్తాన్ కూడా సమానభాగ్యతను అంటగట్టడానికి యత్నం జరుగుతున్నది.

కాశ్మీర్ సమాలోచనల్లో ఏ విషయాల్ని చర్చించాలో డిక్సన్ ముందు నిర్ణయించలేదు. ముగ్గురూ సమావేశమై చర్చనీయాంశాల్ని కూడా నిర్ణయించుకున్నారన్నమాట. అంటే కాశ్మీర సమస్య దాడి మొదలు సైనికోపసంహరణ వరకూ, జనవాక్యనిర్ధారణ మొదలైన సమస్యలన్నిటినీ చర్చించి ఉండాలి. అందువల్లనే పాతవాదోపవాదాలే తిరిగినచ్చి ఉండాలి. కాబట్టి సమాధానం కుదరలేదు.

ఈ కొత్త అంశాల్ని సావధానంగా ఆలోచించి తిరిగి కరాచీలో చర్చిస్తారు.

సమాలోచనల ఫలితాన్ని త్వరలోనే డిక్సన్ భద్రతామండలికి అందజేయగలడు. సైనికోపసంహరణపై చర్చల సారాంశ మేమి తేలిందీ, లేక సైనికోపసంహరణతో నిమిత్తము లేకనే ప్రజాభిప్రాయమును తెలుసుకొనడానికి వీలున్నదీ లేనిదీ, జనవాక్యనిర్ధారణ నిర్వహణ సావ్యంకానట్లయితే మరొక విధానమేదైన అనుసరించడానికి వీలున్నదీ లేనిదీ క్రమంగా చర్చించబడవచ్చును.

జనవాక్యనిర్ధారణ సంగతి ఏమీ తేలనందున, వికల్పాజ్ఞాపనమితి ఉద్యోగంనుంచి ఎడ్యుకేషనిస్టును చూడునూసారై పంపించివేశారు. ఢిల్లీ సమాలోచనల అనంతరం మల్లి ఆయన్ని ఉద్యోగంలోకి సమితి కార్యదర్శి ట్రేగిస్ట్రీ రప్పించారు. దీని అంతర్యమేమో ఢిల్లీలో ఎవరికీ బోధపడకదలు.

లియాఖత్ ఆలీఖాన్ తిరిగి పాకిస్తాన్ వెల్లిబోయేముందు అల్లులసంఖ్యాక వర్గాల రక్షణనిమిత్తమై ఏప్రిల్లో జరిగిన డిల్లీ ఒడంబడిక ఏ రీతిగా అమలుజరుగుతున్నదీ నెహ్రూతో కలిసి సమీక్ష చేశారట. పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి డా॥ బి. సి. రాయ్ కూడా ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంలో అవసరాన్ని బట్టి నెహ్రూ లియాఖత్ ఆలీఖాన్ లిద్దరూ కలిసి పశ్చిమ బెంగాల్ ను సందర్శించి పరి

స్థితున్న స్వయంగా చూడం మంచిదని వారు ఇద్దరు ప్రధానమంత్రులకీ నూచన చేశారు.

అమెరికాపై విడుగు *

ఏడు మాసాలుగా భద్రతామండలినుంచి, విద్యుదాజ్యసమితి ఇతర సంస్థలనుంచి గైర్ హాజరవుతున్న రష్యా, భద్రతామండలిలో అధ్యక్షునిగా ఆక్రమించవలసిన మాసం వచ్చే సరికి, హాజరుకాగలదని ప్రకటించింది, దీనితో అమెరికా ప్రభుత్వానికి నెత్తిపైన పడుగు పడినంతవరకు ఉంది.

రష్యా రావడంలో ఏదో పెద్ద యెత్తుందని వీరి అనుమానం. వెంటనే లండన్ పారిస్, వాషింగ్టన్ నగరాలనుండి రష్యా సమాలోచనలు ప్రారంభమైాయి. భద్రతామండలిలోని అమెరికా, బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, నార్వీజియన్ ప్రతినిధులు సమావేశమై, రష్యా ప్రతినిధి అధ్యక్షతన జరగబోయే సమావేశంలో ఎవరెలా ఏర్పాటుకీ కానుకగా వాలో నిర్ణయించుకుంటున్నారు. చీనా ప్రతినిధిని గురించిగాని ఈ క్వడార్, వ్యూహా ప్రతినిధుల్ని గురించి గాని వీరికాటే చింత అనవసరం. వీరెలాచేస్తే వారలా ప్రణాళిక తప్పించుకోలేరనే గట్టిస్పృహ ఉంది.

రష్యా శక్తిని గురించి అనేక ఊహలు వచ్చాయి.

చీనా సభ్యత్వం సంగతి ఏదో తేల్చడానికి రష్యా ప్రతినిధి జాకవ్ మాలిక్ వస్తున్నాడని వుంటున్నారని, పండిట్ నెహ్రూ చేసిన నూచనలు ఆమలుగరపడానికి రష్యా ప్రయత్నిస్తున్న దనకుంటున్నారు.

కొరియా యుద్ధంలో అమెరికన్ పరిస్థితి మరి వివరంగా పరిణమించింది. అమెరికా సైన్యాలు ఓడిపోయి కొరియానుంచి పారి పోవలసి, లేక ఉత్తరకొరియా సేనల్ని నిరోధించగలగలమో తేలిపోగల సమయం ఆసన్నమయింది. రెండోటిలో ఏదీ జరిగినప్పటికీ కొరియా మరింత దారుణవిధ్వంసానికి గురికావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడగలదు.

కొరియాలో ఓడిపోతే అమెరికన్ కొరియా అంతనీ ధ్వంసంచేసిగాని విడిచిపెట్టరు. నిరోధించగలిగితే ఇంతవరకూ కలిగిన పరాజయాలకు పగలీర్చుకొనకమానరు. ఫాలోజా రాజకీయస్థితిగూడా తారుమారయ్యింది. అమెరికా స్వయంరక్షణకు ఫాలోజా రక్షణ అవసరమని చెప్తూ బ్రూమిక్ ఫాలోజా జూల సంరక్షించడానికి నాకొమిన్ని పంపాడు.

ఇలా పంపడంవల్ల, ఫాలోజాను కబళించాలనే అభిప్రాయం తమకు లేదనీ, ఫాలోజా రంజ్యాంగ భవిష్యత్తును బహిష్కారం సంధి ఒడంబడిక ద్వారాగాని, విద్యుదాజ్య సమితివల్లగాని నిర్ణయించదలిచారనీ బ్రూమిక్ ప్రకటించాడు. బహిష్కారం సంధి ఒడంబడిక కురుర్చుకోవాల్సే రష్యా సమితిగూడా అవసరం. కాని రష్యా అమెరికా మధ్య సమాధానం కుదరక పోవడంవల్ల తదితరులతో చేరి అమెరికా సంధి ఒడంబడికను చేయదలచుకుంది.

ఇప్పుడు రష్యా కొత్త ఎత్తు ఎత్తడానికి కొరియా యుద్ధపరిస్థితికి ఫాలోజా పరిస్థితికి సంబంధం ఉంటుందనకొవచ్చును.

ఫాలోజా రాజకీయభవిష్యత్తు నిర్ణయం గురించి బ్రూమిక్ చేసిన ప్రకటన వ్యప్త్యై, ఫాలోజాలోని చియాంగ్ ప్రభుత్వానికి ప్రభుత్వస్థానం రద్దయిపోయినట్లే. కాబట్టి భద్రతామండలిలో చీనా ప్రాతినిధ్య సమస్యను మండలిలో పోజించుకు వెట్ట నవసరం లేకుండా, చియాంగ్ ప్రతినిధిని మండలి నుంచి వెళ్లగొట్టడానికి అవకాశం ఏర్పడుతోంది. రష్యా ఈ అవకాశాన్ని వియోగించ దలచవచ్చును. అయితే అమెరికా వ్యంగం ప్రతిఘటించడానికి సిద్ధపడుతుంది.

కొరియా యుద్ధగతి *

కొరియా యుద్ధం క్లిష్టస్థితికి వచ్చింది. అయిదుదిన్నెల క్లిష్టస్థితి సేనలు వైరతి కొరియాలోని చురుస్తే ప్రాంతాన్నంతనీ ఆటే యుద్ధం చెయ్యవసరం లేకుండానే ఆక్రమించుకోవచ్చు. ఆగ్నేయాసియాని కొనసన్న పూసాక లేవుకి చుట్టూ నూరుమైళ్ల పరిధి వినవో మిగతా అంతా కమ్యూనిస్టుల కళమయింది. ఈ పరిధికి లోబడి అమెరికా సైన్యాలు పోరాడుతున్నాయి. కమ్యూనిస్టు సేనల్ని నిరోధించడానికి చేస్తున్న యత్నాలు విఫల మౌతున్నాయి. ఈ యత్నంలో నగరాల్ని, ఊళ్ళనీ పేగొనడా తరుండా అమెరికన్లు ధ్వంసం చేస్తున్నారు.

కొరియా పరిస్థితిపై భద్రతామండలికి జనరల్ మెత్తార్డ్ నివేదికను పంపాడు. పరిస్థితి మరి వివరంగా లేదని, ఆరేఖ లేక పోదనీ తెలిపాడు. యుద్ధ స్థానాన్ని అవగాహన చేసుకున్నట్లు నివేదించాడు. అయితే పదాతిదళాల్ని త్వరగా సమకూర్చితేగాని పరిస్థితి సానుకూలపడదని నివేదించాడు. సమితి కార్యదర్శి టిగ్లీ

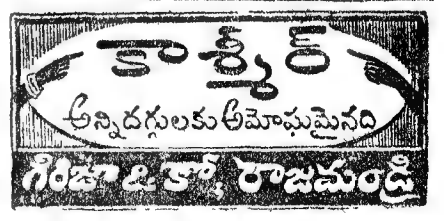
పదాతిదళాలను పంపవలసినదిగా అన్ని దేశాలనూ కోరాడు. బ్రిటిష్, అమెరికన్, న్యూజీలాండ్, టర్కీ దేశాలు సైనికుల్ని పంపడానికి వాగ్దాన మిచ్చాయి - భారతదేశం వైద్యదళాల్ని పంపగలనని వాగ్దానమిచ్చింది. ఈ సందర్భంలోనే కొరియాలో ఏటం బాంబు ప్రయోగించదలచేదని బ్రూమిక్ ప్రకటించాడు.

జనరల్ మెత్తార్డ్ రెంజీ పర్యాయం కొరియావచ్చి పరిస్థితిని స్వయంగా చూసి పట్టాడు. వెళ్ళివస్తున్న అతని ముఖం అతి గంభీరంగా ఉందని అమెరికా పత్రికా విలేజ్మన్ రిపోర్టు. యుద్ధంలో తప్పిపోయిన జనరల్ డీక్స్లానే జనరల్ చిల్స్ని మెత్తార్డ్ నియమించాడు.

యుద్ధం భీషణంగా జరుగుచున్నది. ఎంతమంది ఫిరంగు కామ్యూనిస్టులకి కలిపి కమ్యూనిస్టులు ముందడుగు వేస్తున్నారు. వీరికి సన్నెలు అందకుండా క్షయాలనే వంకతో అమెరికన్లు కమ్యూనిస్టు క్రేణులకు వెనుక నున్న ప్రాంత మంతలా విచక్షణలేకుండా బాంబులు వేస్తూ ధ్వంసకాంక్ష ప్రారంభించారు.

ప్రజా అన్నాసరే పోయినా సరే కమ్యూనిస్టు సేనల్ని నిరోధించాలని లిస సేనలకు అమెరికా సైన్య ఆధిపతి జనరల్ వాకర్ ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు.

[నూర్య వారాయణ]

వారనింహలే హ్యము
 బంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక విప్పకును కుక్కనవ్వమును హరించి బలమును కాంతిని వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—
 ఖరీదర్శు. 2.4.0 పోస్టేజీ 10 అ.
 పి. సి. ఏ. టి కంపెనీ.
 మేరీజే-నెల్లూరు జిల్లా.

భూదేవతకి ప్రజలభారం

(5-వ పేజీ తరువాయి)

తీరం వలమెళ్ళ పొడవున సారవంతమైన భూమి సహారా ఎడారిగా తేసి నిర్జనంగా ఉంది.

ఒక్కసారి భూగోళపటాన్ని చూసి నట్లయితే ఎంత ప్రాంతం మానవుల కుపయోగపడకుండా ఉండిపోయిందో బోధపడుతుంది. ధక్షిణామెరికా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియాలలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో అసలు జనావాసమేలేదు. బ్రెజిల్ దేశంలో మొత్తం భూమిలో నూరింట్ట 1 1/2 వంతులే సాగవుతున్నది. ఆస్ట్రేలియాలో నూరింట్ట 1 1/2 వంతులే సాగవుతున్నది. యూరప్ అసియాలలో కూడా జనాభా అధికంగా ఉన్నదనడం సత్యం కాదు. జర్మన్ జాతికి జర్మనీ దేశం చాలదని చెప్తూ దండయాత్రలు చేశాడు హిట్లర్, కాని జర్మనీదేశంలోనే జర్మన్లకందరికీ సరిపడిన ఆహారాదీవస్తువుల్ని ఉత్పత్తిచేయవచ్చును. ఇంకా ఎక్కువ కూడా చేయవచ్చును.

భూమిసారాన్ని వృద్ధిపరిచినట్లయితే ఆహారవస్తువులు సమృద్ధిగా ఉత్పత్తికాగలవు. మొక్కలూ వృక్షాలూ ఎంతగా నీటిని, ఇతర వస్తువుల్ని గ్రహించి వాడుకుంటే, అంతగా వాని ఆకులు సూర్యరశ్మిని స్వీకరించి రసాయనికపరివర్తన మొనర్చి ఆహారధాన్యాల్ని ఫలాన్ని పండించగలుగుతాయి.

ఈ ఉత్పత్తికి పరిమితి మొక్కనుబట్టి ఉంటుంది. అదికూడా మార్పుదానికి పాలున్నది. ఈ విషయాన్ని రష్యన్ శాస్త్రజ్ఞులయిన తిమిర్బాకెవ్, మిచరిక్, సెనెకోలు, విలియమ్స్ కనిపెట్టారు. లోకాలను దాటి చేరేక్షిని భూమి గ్రహించి నిలవచేసుకుంటున్నది. దీనిని ఆహారోత్పత్తి వినియోగించవచ్చును.

భూమిసారంనండి ఎంతపండినా ఇప్పటికంటే మించి సస్యదుగ్ధం రాదని కొందరు వాదిస్తున్నారు. అమెరికాలో అడవుల్ని కొట్టేశారు. భూమిలో కల సారాన్ని ఉన్న నట్లుకు వినియోగించారు. చాల చోట్ల భూమి నిస్సారమయింది. ఒకభారతదేశములో మూడోవంతుకు ప్రవాహపు నీరూ, గాలీ తీసుకపోతున్నవి. ఒక విధంగా భూమి నిస్సారం కావడానికి అడవుల్ని కొట్టేసిన గొడ్డెట్లు, నేలను నిరంతరాయంగా దున్ని పోస్తున్న నాగళ్లు కారణమైవాయన్నమాట.

మనదేశం

(8-వ పేజీ తరువాయి)

కులాలవారికి న్యాయం చేశారదని మద్రాసు ప్రభుత్వం వాదించింది - కాని కష్టపడి చదివి ఫస్ట్ క్లాస్ లో పాసైన విద్యార్థులికి కేవలం వారు బ్రాహ్మణకులానికి చెందినందువల్ల మెడికల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల్లో నీట్లు ఇవ్వకపోవడంవల్ల అన్యాయం జరుగుతున్నదనేమాటను ప్రభుత్వం మరిచిపోరాదన్నారు. ఇది సమాజన్యాయం కావాలదు.

ఈ అంశంపై అల్లాడి కృష్ణస్వామిగారు వాదించాడు. సమాజంలో హిసనీతిలో ఉన్నవారిని ఎలా ప్రత్యేకించాలో తెలియకలేదన్నారు అన్ని కులాలలోనూ మతాలలోనూ ధనంలేక విద్య పొందజాలక పోతున్నవారున్నారు. నీట్లు కొద్దిగా ఉండి ఏదో రకం వివక్షత అవసరమైతే ధనహీనులికి అనుకూలంగా వివక్షత చెయ్యవచ్చునుగాని కులాలనుబట్టి చేస్తే దానివల్ల 'అన్యాయం' చేశారగు.

ఈ అంశాన్ని తమ తీర్పులో చర్చిస్తూ జస్టిస్ విశ్వనాథ శాస్త్రిగారిలా అన్నారు. "బ్రాహ్మణేతరహిందువులు సమాజంలోని బలహీనవర్గాలకు చెందినవారని చెప్తేనే నంగీకరించలేకుండాఉన్నాను. చెన్నరాష్ట్రంలో కల చూడు విశ్వవిద్యాలయానికి ఒకరివంటి ఒకరుగా పైస్ ఛాన్సెలర్లు బ్రాహ్మణేతరహిందువులే ఉన్నారు.

క్రమక్రమంగా భూమి వస్తువువారుతున్నది. నేలచదరం క్రమంగా కుంకుతున్నదికూడా.

మానవుడు భూమినిపిండి సారం తీసుకుంటున్న కొద్దీ భూమినికోధించేమాట సత్యమే. కాని మానవుడు భూమితో ఘర్షణపడకంటే కష్టత చేసుకోవచ్చునని కొందరు రష్యన్ శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుతున్నారు.

నేలపై భార వస్తుకుబారిదున్నగా మారి నట్లుగానే ప్రవాహపు నీరూ, గాలీ ఎక్కువ పోక ఏం చేస్తాయి? అది వాని తపకాదు. అది గుళ్ళే విధంలో దోషం. జలతీరాల్లో వికాలమైన తోటలు, అడవులు వెయ్యిలి. బొలాల గట్టుచుట్టూ దట్టంగా పొదలు, ఎత్తుగట్టు వెయ్యిలి నేలపై భార విగిరి మన్నగాకుండా కాపాడాలి. దీనికి ప్రభుత్వాలు బాగ్రత్తపడి కార్యక్రమాలు నిర్ణయించుకొవాలి.

(పశ్చిమం)

అనేకమంది పెరుపొందిన వడ్డీలు, చురుప్రభుత్వోద్యోగులు మంత్రులు బ్రాహ్మణేతర హిందువులున్నాడు. రాష్ట్రమంత్రి

నర్సంలో మొత్తం 12 మందిలో 9 మంది బ్రాహ్మణేతరహిందువులున్నారు. ఇటువంటి కులాలవారిని బలహీనవర్గంగా చేర్చడం. అన్యకులాలవారికంటే వీరికి అధిక సదుపాయాల సమకూర్చడం అరంభేని పని"

వాస్తవానికి కులనిష్పత్తిని ఎవరిని ఉద్ధరించవలసిన అవసరం ఉన్నదో ఆవారి జమలకే అవకాశం కలిగే అవకాశం ఉందన్నారు. 14 లో రెండు నీట్లు బ్రాహ్మణులికి, రెండునీట్లు మారిజనులికి, ఏమిదనీట్లు బ్రాహ్మణేతర హిందువులికి ఏర్పరచుకోవాలి. మారిజనుల్లో అదృష్టవశాత్తూ మార్గంగా మూడోవాడికి నీకో లభించను కాబట్టి 46 వ నిబంధన ప్రకారమైనా సమాజంలోని బలహీనవర్గాలను ఉద్ధరించడానికి అసలు ఆ బలహీనవర్గాలవా సహో ప్రభుత్వం పరిశీలించనైనా లేదు. కులనిష్పత్తిలో సమాజన్యాయం సిద్ధిస్తుందని అపోహపడి ఆకులు జరుపుతున్నారు. కాబట్టి ఇది 23 (2) నిబంధన ప్రకారం అక్రమమని విశ్వనాథ శాస్త్రిగారు తీర్పులో చెప్పారు.

జస్టిస్ సోమసుందరంగారు ఎవ్వోకేట్ జనరల్ వాదాన్ని అంగీకరించినప్పటికీ, అనగా 45 వ నిబంధన అమలుజరుపవలసిన అగత్య మున్నప్పటికీ అది కులవివక్షత ద్వారా జరగరాదని తీర్పు ఇచ్చారు.

మరొక అంశాన్ని గూడ కులనిష్పత్తి వాస్తవంగా ఏ కులానికి ప్రయోజనం కలూర్చడం లేదని బోధపడుతుంది. వాస్తవంగా బలహీనవర్గాలవారికి "అధికావకాశాలు" లభించడానికి వీలేమిండా మొత్తం 14 నీట్లలో రెండే నీట్లు మారిజనులికి పరిమితం చేశారు. తక్కువ మార్కుల్లో నీట్లు తెచ్చుకోగలగుతున్న బ్రాహ్మణేతరహిందువులు సమాజంలో కల బలవత్తరమైన వర్గానికి చెందినప్పటికీ, అన్ని కులాలవారికంటే వారికే అధికావకాశాలు లభిస్తున్నాయి ప్రజల్లో అత్యధిక సంఖ్యకులు బ్రాహ్మణేతర హిందువులే కాబట్టి ఈ వర్గాద్వారా తమ కాంగ్రెస్ నాయకులు, వారు చెప్పే ప్రమాట తలూపే హోమా రెడ్డిగారూ ఎన్ని కలలో కాంగ్రెస్ ని గెలిపించగలవని భావిస్తున్నారు కాబట్టు.

చివరికి బ్రాహ్మణేతర హిందువులకైనా కులనిష్పత్తిధానం ప్రయోజనకారి

కొరేడు పర్యటనగా ఈ కులనిష్ఠత్వవిధానం అనుష్ఠా ఉన్నప్పటికీ, ఈనాడు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కలప్రకారం ఇంజనీరింగ్ మెడికల్ కాలేజీల్లో ప్రవేశం కావాలంటే బ్రాహ్మణుల్లోనూ క్రైస్తవుల్లోనూ ఈ నాటికి పోటీచెయ్యలేకపోతున్నారు. వాస్తవ మేముంటే పోతపాల కలవాటుపడిన పాప పాలి ఆలోగ్యం కోలుకోలేకపోతున్నారు. తక్కువకష్టంతో అధికఫలం లభిస్తున్నంతకాలం అధికక్రమకీ, అధిక ప్రాబల్యతకీ ఉన్నావా? కుండా పోను నీ తనాని కి అల వడ్డం 'కాం' త సహజమే. కాబట్టి ఒకవిధంగా కుల సేవ్పత్రి బ్రాహ్మణేతరహిందువులకు అపకారం చేసిందనాలి మహామహర్షి సృష్టించగలిగిన బ్రాహ్మణేతరహిందూవర్గం కులనిష్ఠత్వం రక్షణల ఆధారంపైన వారిని సృష్టించలేదు. వారు స్వయంకృషిపైన ఉన్నతస్థాయికి వచ్చారు. మిగతావారు చాలేదంటే ఒకవిధంగా కులనిష్ఠత్వకారణం

కాబట్టి కులనిష్ఠత్వ ఎంత తర్రలో రద్దయితే అన్ని మూలనారికి అంత బాధ దాయకం కాని అత్యవిశ్వాసం లేని (స్వకులనల సామర్థ్యంలో నమ్మకంలేని) మన బ్రాహ్మణేతరహిందూమంత్రులు కర్ణ తెరవలేకపోతున్నారు. కొద్దులో పిటిషన్ పెట్టిన ఇద్దరి దుఖాస్తుల్ని మాత్రమే మార్కుల్ని ఒట్టి పరిశీలించారు. ఇద్దరిలో శ్రీనివాసరాజ్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో ప్రవేశ మిచ్చి, మార్కులు తక్కువ వచ్చినందువల్ల సంపకం దొర రాజాజి మెడికల్ కాలేజీలో సీటివ్వలేదు. ఇంతవరకు రెండు కాలేజీల్లోని మిగతావారందరి దుఖాస్తుల్ని కులనిష్ఠత్వపైనే పరిశీలించి నిర్ణయించారు. ఈ నిర్ణయాన్ని అప్పుడే మార్కుకునే ధోరణి కనపడినది. ఇది బ్రాహ్మణేతరహిందూ వర్గాలపట్ల అజ్ఞ. తదితరులకు అన్యాయం సాక్షిమలపట్ల అపచారం.

ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ఎన్నికల రథన *

మళ్ళీ ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెస్ పంచాయతీఎన్నికలపైన కొత్త విచారణ జరిగింది బొంబాయిమేయరు యస్ కె. పాటిల్ గారు ఈ విచారణ, సీ నీ మాపరిశ్రమ విచారణకూడా పొగించేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ విచారణ కోటికొద్దు అక

గప్పచేట్టిగారి భవనంలో జరిగింది. తెలుగు జిల్లాలనుంచి రాష్ట్ర నాయకులు, జిల్లా నాయకులు, తాలూకా నాయకులు, పట్టణ నాయకులు గ్రామాల కాంగ్రెస్ నాయకులు అనే కులు దాదాపు అన్ని జిల్లాలనుంచి వచ్చారు ఫిర్యాదుల కట్టలు పేట్ మెంట్లు, మంచి బాలికాలు, లెవ్వడు బాలికాలు, నితేదికలు వగైరా పైల్ చేతబట్టిన కాంగ్రెస్ వారు లతో భవనం కిటకిటలాడిపోయింది ఆ ప్రాంతం మోక్షార్థమ భావకం తెచ్చింది.

తప్పి ఒక్క ఇంతవరకు జరిగిపోయిన ఎన్నికల్ని అంగీకరించి మిగతాప్రాంతాలకు సంబంధించినంతమటుకు సమాధానం చేసుకోవలసిందని పాటిల్ గారు నూచించారు. కేవలం తమ సుద్ధరించడానికి అవకాశించిన మహాపురుషుడు పాటిల్ అని ఊహించిన వారికి ఆకాధంగ మయింది.

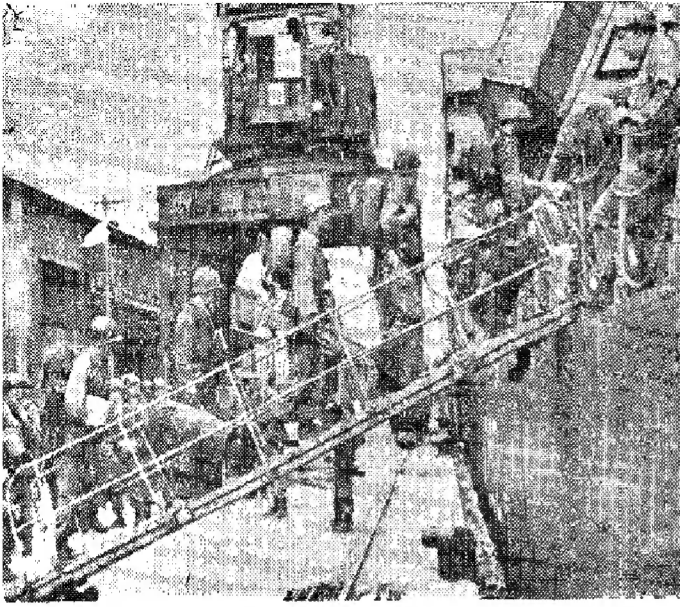
ఇంతవరకు జరిగిన ఎన్నికల్ని బట్టి రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభ్యత్వాల్లో తమ వర్గానికి మెజారిటీవచ్చిందంటే తమ వర్గానికి మెజారిటీ వచ్చిందని రంగాపార్టీ వారు కళాపార్టీ వారు అన్నారు అంటే ఇంతవరకు జరిగిన ఎన్నికల్నిబట్టి అప్పుడే రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభ్యత్వాల్ని పంచేసుకున్నారన్నమాట. ఆప్రకారం ఊళ్లనీ తాలూకాల్ని జిల్లాల్ని పంచే ముకున్నారు

పంచుకోగా ఇప్పటికీ తేలిక బలాల్ని స్థిర పర్చుకుని, విగిలినవాటిని చెరిసగం పంచుకోమని సలహా ఇచ్చారు పాటిల్ గారు కాని పశ్చిమగోదావరిలో చెరిసగం పంచుకోదాని కొప్పకున్న రంగాపార్టీ వారు గుంటూరులో అలా పంచుకోదాని కొప్ప కోలేదు, వారికి గుంటూరులో స్థానికబలం ఉన్నది కాబట్టి గుంటూరుజిల్లాలో పంచుకోదానికొప్పకున్న కళాపార్టీ వారు పశ్చిమ గోదావరిలో పంచకానికి కొప్పకోలేదు. విశాఖజిల్లాలో ఒక ప్రాంతంలో రంగాపార్టీ వారు ప్రత్యర్థిపక్షానికి చెందినవారి పేర్లన్నిటినీ నామినేషన్ జాబితా నుంచి తొలగిగా తుడిచిపెట్టేసినందుకు ఆక్కడ మల్లీ ఎన్నికలు జరపాలని పాటిల్ గారన్నారు

మొత్తానికి సమాధానం తుదురలేదు మన ఎన్నికలు జరపడానికి ఏ నాడార్ బంటులో మరోరాష్ట్రకాంగ్రెస్ వారులో వచ్చి అజమాయిషీ చెయ్యి వల సీవస్తుండన్నమాట. వీరిలో కూడా సజ్యంగా ప్రవర్తించకపోతే నాసిక్ కాంగ్రెస్ కి ఈజిల్లాలోనుంచి ప్రతి నిధులు వెళ్ళడం ఉండికుండాపోతుందనీ, అభ్యుత్థాని ఎన్నికల్లో పాల్గొనడానికి వీలే కుండాపోతుందనీ పాటిల్ గారు హెచ్చరించారు. [నీతారావ్]

దోసకాయలపల్లి మ్రోస్కూలు ప్రారంభోత్సవ సందర్భ దృశ్యం. టిక్కిన వెంకట రత్నం, మంత్రి సింధుగంటపెద్ది, సీలికొంక రామారావు, మారిన నరసన్న మ్రోస్కూలు హెచ్చావ్వరుగాడ్ల కలరు.

కొరియా వెళ్లడానికై జపానులో ఓడ యెక్కుతున్న
అమెరికన్ సైనికులు

దక్షిణకొరియా సైన్యములోని కొంతమంది సురక్షితమైన
తుపాకీ సైనికులు.

కొరియా యుద్ధము

విరామ సమయంలో కొంత నేపు చాటుమాటుల్లో విశ్రాంతి
తీసుకొని మళ్ళీ యుద్ధరంగానికి పోవ దూకుడుగా బాధులు
తీరుతున్న అమెరికన్ సదాశివశం.

దక్షిణకొరియాలోని యుద్ధరంగానికి పెద్దపెద్ద తుపాకులతో
చేర వస్తున్న అమెరికన్ ట్రక్కులు.

ఉత్తమ శైవ మత గ్రంథము

పండితాద్వైత

వెల రు 5-- లు.

ప్యా కింగ్స్ ప్రింట్స్ రూ. 1—4—0.

పాల్కురికి సోమనాథకవి రచించిన ఉత్తమ ద్విపద కావ్యము. డా. చిలుకూరి నారాయణరావు గారిచే పరిష్కరింపబడినది. దీక్షా, పురాతన, వాద, మహిమ, శర్వతములను అయిదు ప్రకరణములును ఒకే సంపుటమున గలవు. ఇంత నిర్దుష్టముగ ఈ గ్రంథము నిదివర కెవ్వరును ప్రచురించి యుండలేదు. నారాయణరావుగారు రచించిన అమూల్యమైన పీఠికకూడకలదు.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు 1.